Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

36 Aarg. 50 Øre.

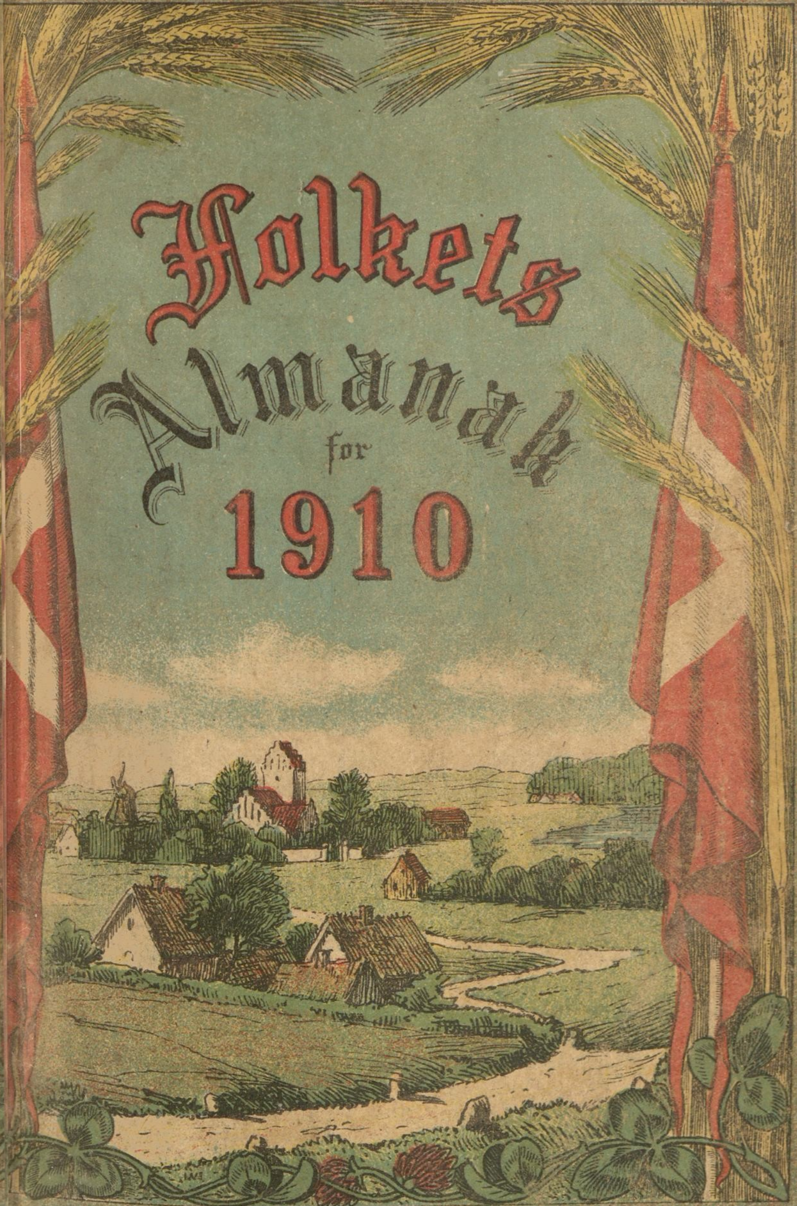

C. Roms Forlagsforretning. Kjøbenhavn.

P. NORDSTEN.
FABRIKS MÆRKE.

HILLERØD JERNSTØBERI
& MASKINFABRIK

Telegram-Adresse:
NORDSTEN, Hillerød.
Telefon: HILLERØD Nr. 2.
Privat Nr. 198.

Tidligere Firmanavn:
P. NIELSEN.
Eft. Navneforandring:
P. NORDSTEN.

Tilkendt over 100 Guld- og Sølvmedailler samt Hædersdiplomer.

Anbefaler særlig

Patent selvrensende Tærskeværker,

der ifølge den officielle
Beretning ved det 12. almindelige norske Landbrugsmøde i Christiania 1907 viste sig at være alle de i Prøven deltagende Tærskeværker fra Danmark, Norge, Sverrig og Tyskland betydelig overlegne, saavel i Konstruktion som i Arbejdsevne, hvorfor de alene erholdt højeste Anerkendelse (Sølvmedaille). Endvidere henledes Opmærksomheden paa min nye, patenterede Tærskecylinder, hvorved Maskinens Arbejdsevne er forøget ret betydeligt, samt paa min nye patenterede Tærskebro for Frøtærskning. Endvidere anbefales mine fortrinlige **Radsaamaskiner**, der ved **Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs** Arbejdsprøve paa Rosenfeldt tilkendtes højeste Præmie **(den store Sølvmedaille).**

Maskinerne er patenterede saavel i **Danmark** som i **Tyskland** og leveres med Garanti for aldeles første Klasses Udførelse, og **ingen anden Maskine udsaar Sæden saa nøjagtigt.** Endvidere anbefales mine

I. Klasses BREDSAAMASKINER,

hvoraf til Dato er solgt ca. 14,000 Stk., der har vundet udelt Anerkendelse.

Efter betydelig Udvidelse af min Fabrik har jeg optaget Fabrikationen af **Halmpresser**, og har ved disse indført den meget væsentlige Forbedring, at Ganghjulene ere med fræsede Kamme, der arbejder meget let og gaar aldeles lydløst.

I. Klasses selvaflæggende Hesteriver, helt af Staal og med prima Staaltænder.

Deerings I. Klasses Selvbindere, Mejemaskiner og Slaamaskiner.

I. Klasses engelske Damplokomobiler.

NB. Det anbefales at skrive efter mit Katalog 1909 over I. Klasses Landbrugsmaskiner og Agerbrugsredskaber, Damplokomobiler, Petroleumslokomobiler og Elektromotorer.

Folkets

TILLADT AF UNIVERSITETET

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1910,

som er andet Aar efter Skudaar,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium,

af

C. F. Pechüle.

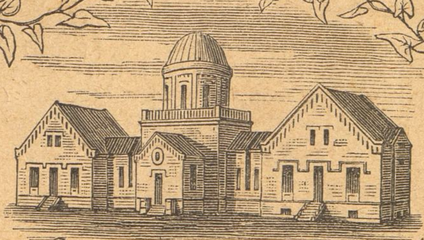

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- & Stentrykkeri. Kjøbenhavn

Det danske Kongehus.

Kong Frederik VIII. til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 3 Juni 1843, sukcederede 29 Januar 1906, formælet 28 Juli 1869 med

Dronning Louise Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) Kronprins **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870, formælet 26 April 1898 med Kronprinsesse **Alexandrine** Augusta, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, f. 24 Decbr. 1879.

Sønner:

a) Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899.

b) **Knud** Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.

2) **Haakon VII.**, Norges Konge (Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel), f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med **Maud** Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869.

3) **Harald** Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876, formælet 28 April 1909 med **Helena** Adelheid Viktoria Marie, Prinsesse af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Lyksborg, født 1 Juni 1888.

4) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar **Carl** Vilhelm, Prins af Sverige, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.

5) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.

6) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.

7) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

Kongens Søskende:

1) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med nuværende **Edward VII.**, Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, f. 9 Novbr. 1841.

2) **Georg I.**, Hellenernes Konge (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.

3) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere Kejser **Alexander III.** af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.

4) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af **Cumberland** og Brunsvig-Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.

5) **Valdemar**, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865.

Børn:

1) **Aage** Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887.

2) **Axel** Christian Georg, f. 12 August 1888.

3) **Erik** Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.

4) **Viggo** Christian Adolph Georg, f. 25 Decbr. 1893.

5) **Margrethe** Françoise Louise Marie Helene, f. 17 Sept. 1895.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1910.

Efter Verdens Skabelse	5877.
Siden Reformationen	393.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	462.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Frederik den Ottendes Fødsel	67.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	227.
Fra Danmarks Grundlov	61.

Mellem Jul og Fastelavn er 6 Uger 1 Dag.

Aaret 1910 er det 6623de i den julianske Periode.

Næste Aar, 1911, er 1ste Paaskedag den 16. April.

Mosaiske Festdage i 1910.

Purimfest	25	Marts.
* 1ste Paaskedag	24	April.
* 2den —	25	—
* 7de —	30	—
* Paaskens Ende	1	Maj.
* Ugefest (Pinse)	13	Juni.
* Sammes 2den Festdag	14	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	14	August.
* Nytaarsfest (5671)	4	Oktbr.
* Sammes 2den Dag	5	—
* Store Forsoningsfest	13	—
* Løvsalsfest	18	—
* Sammes 2den Festdag	19	—
* Sammes Slutningsfest	25	—
* Thorah=Glædesfest	26	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	26	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

I Kirkeaaret 1909—1910, der ender med den 26de Søndag efter Trinitatis (20de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den **anden** Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1910—1911, der begynder med 1ste Søndag i Advent (27de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Tekstrække.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Decimeter (1 Fod = 3 Decimeter).

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4	2	5	19	3
Altona	5	5	7	45	25
Amrum	1	13	6	49	30
Blaavandshuk	1	38	6	8	10
Blankenese	4	31	7	36	—
Blauort Sand	0	29	6	31	—
Bongsiel	2	4	6	38	35
Bordelum Siel	2	32	8	37	—
Brunsbüttel	1	48	7	14	30
Büsum, udenfor Havnen	1	12	6	15	—
Cuxhaven	0	59	6	53	35
Dagebøl	2	10	6	54	30
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	0	52	6	50	—
Esbjerg	2	49	6	3	15
Fanø, N. O. Pynt	2	34	—		—
" N. V. "	2	14	—		—
" Midten af Vestkysten	1	23	—		—
Frederikshavn	5	30	6	0	3
Frederiksstad	2	27	7	34	35
Glückstadt	2	57	7	13	35
Hals	8	18	4	57	3
Hamborg	5	15	7	48	—
Helgoland	0	5	6	51	24
Hirtshals	3	57	6	14	3

Hjerting	2	38	6	5	—
Husum Havn	2	26	7	25	—
Højer Kanal	3	11	6	33	20
Krück Aue	3	13	—		—
List	2	14	6	15	20
Meldorf Havn	1	22	7	45	35
Nordby	2	54	6	4	20
Norderpiep	0	42	6	18	40
Nymindegab	2	34	5	48	6
Ording	0	37	7	23	30
Pelvorm	1	49	6	14	35
Pin Aue	3	35	7	34	30
Rendsborg	7	30	7	18	10
Schulau	4	22	7	32	—
Seesand	0	43	6	54	30
Skagen	5	30	6	6	3
Skallingende	2	9	—		—
Støren { Itzehoe	3	48	—		—
Støren { Størort	2	37	7	17	—
Süderoog	1	1	6	44	35
Sydvesthorn	2	34	7	36	30
Sønderho	2	13	6	42	15
Teufelsbrücke	4	51	7	41	—
Thorsminde Gab	3	28	5	35	6
Tvilenfleth	3	45	7	27	—
Tønning	1	52	7	11	30
Vollervik	1	5	6	45	35
Vyk	2	13	6	21	30

Eksempel for Esbjerg den 12te Januar:

Af Pillen for Højvande i Januar	0	Tim.	33	Min.
Hertil lægges (se første Talrække)	2	—	49	—
Højvande ved Esbjerg den 12te Januar Kl.	3	—	22	—
Hertil lægges (se anden Talrække)	6	—	3	—
Lavvande ved Esbjerg den 22de Januar Kl.	9	—	25	—

De udkomne Klokkeslæt er efter mellemeuropæisk Tid og gælder for Formiddagen. Fører Regningen til et Klokkeslæt større end 12 Timer, trækkes 12 Timer fra, og Klokkeslættet gælder da for Eftermiddagen. Høj- og Lavvandene om Eftermiddagen indtræffer gennemsnitlig 12 Tim. 25 Min. efter de tilsvarende om Formiddagen. — For de af ovenstaaende Steder, der ligge ved Skagerak eller Kattegat, gælder de saaledes fundne Klokkeslæt kun ved Ny- og Fuldmaanetid; ved Kvarterskifterne maa der lægges $1^3/_4$ Time til. — Paa følgende Steder (de indklamrede Tal angive Middelspringflodhøjden i Decimeter) indtræffer Højvande følgende Antal Timer senere end i Frederikshavn: Hornbæk (2) $3^1/_4$, Kjøbenhavn (2) 4, Aarhus (3) 5, Fredericia (3) 6, Slipshavn (3) 7, Korsør (3) $7^1/_4$. Ved Gjedser (1) indtræffer Højvande $6^1/_4$ Time senere end ved Korsør.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak er derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og er 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13'	Marts	30	12 14'	Aug.	14	12 14'	Oktbr.	30	11 53'
„	2	12 14'	April	3	12 13'	„	19	12 13'	Novbr.	8	11 54'
„	4	12 15'	„	6	12 12'	„	23	12 12'	„	17	11 55'
„	7	12 16'	„	9	12 11'	„	27	12 11'	„	22	11 56'
„	9	12 17'	„	13	12 10'	„	30	12 10'	„	25	11 57'
„	11	12 18'	„	17	12 9'	Septb.	3	12 9'	„	28	11 58'
„	14	12 19'	„	22	12 8'	„	6	12 8'	Decbr.	1	11 59'
„	17	12 20'	„	27	12 7'	„	9	12 7'	„	4	12 0'
„	20	12 21'	Maj	4	12 6'	„	12	12 6'	„	6	12 1'
„	23	12 22'	„	27	12 7'	„	14	12 5'	„	9	12 2'
„	27	12 23'	Juni	4	12 8'	„	17	12 4'	„	11	12 3'
Febr.	2	12 24'	„	9	12 9'	„	20	12 3'	„	13	12 4'
„	22	12 23'	„	14	12 10'	„	23	12 2'	„	15	12 5'
„	28	12 22'	„	19	12 11'	„	26	12 1'	„	17	12 6'
Marts	5	12 21'	„	24	12 12'	„	29	12 0'	„	19	12 7'
„	10	12 20'	„	28	12 13'	Oktbr.	2	11 59'	„	21	12 8'
„	13	12 19'	Juli	3	12 14'	„	5	11 58'	„	23	12 9'
„	17	12 18'	„	9	12 15'	„	8	11 57'	„	25	12 10'
„	20	12 17'	„	17	12 16'	„	12	11 56'	„	27	12 11'
„	24	12 16'	Aug.	6	12 15'	„	16	11 55'	„	29	12 12'
„	27	12 15'				„	22	11 54'	„	31	12 13'

*) **Sand Middag** er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som angivne i denne Almanak, gælder for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4' fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense 8¾′, Aarhus 9½′, Horsens 11′, Kolding 12½′, Skive 14¼′ Ribe 15¼′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing 17¼′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne 8½′, Neksø 10¼′. For Steder, der ligger lige nord eller syd for disse, gælder samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligger lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. Kjøbenhavn = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storehedinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang bliver de største Rettelser, som Bredden medfører: 3′ for Stederne A, 7′ for B, 14′ for C, 22′ for D, 3′ for E og 8′ for F. Disse skal for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decbr.
10 S	6 S	6 S	2 S	12 N	9 N	6 N	2 N	13 S	10 S	6 S	3 S
23 N	19 N	19 N	15 N	27 S	23 S	20 S	16 S	26 N	23 N	19 N	17 N
			29 S				30 N				31 S

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 5. Jan.:

Kbhvn....	Sol op 8.41′,	Sol ned 3.49′,	Maane op 2. 4′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+14	÷14	+ 5
Skagen....	Sol op 9. 3′,	Sol ned 3.43′,	Maane op 2.17′ Form.

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1910.

1) Solformørkelse den 9de Maj, usynlig hos os, synlig i Australien, hvor den for en smal Zone bliver total.

2) Maaneformørkelse den 24de Maj. Den bliver total, men ses overhovedet ikke hos os.

3) Solformørkelse den 2den November, usynlig hos os, synlig i det nordøstlige Asien, i Japan og i Alaska. Den omfatter højst $^6/_7$ af Solskivens Diameter.

4) Maaneformørkelse Natten 16de til 17de November. Den varer fra Kl. 11.44′ til 2.58′ og er total fra Kl. 12.55′ til 1.47′. Den ses hos os i hele sit Forløb.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af c. 30 Jorddiametre eller 384415 Kilometer. Dens Diameter beløber sig til 3482 Kilometer. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 8, 4 store og 4 smaa, **Saturn** af 10, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** af 1 Drabant. Saturn er desuden inden for sine Maaner omgiven af en Ring, der formodentlig bestaar af en Mængde Smaamaaner.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke er synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Slutningen af 1908 naaet op til 659, hvis Middelafstande fra Solen er imellem 2 og $4^1/_2$ Gange Jordens Afstand fra Solen, og hvis Omløbstider om Solen er mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, Eros, opdaget i 1898, er dog lidt nærmere ved Solen, end Mars er, og har en Omløbstid om Solen af $1^3/_4$ Aar. Tre andre nylig opdagede, **Achilles**, **Hektor**, **Patroklos** og endnu en fjerde er lidt fjernere fra Solen, end Jupiter er, og har derfor en Omløbstid af omtrent 12 Aar.

Januar

1. Maaned **eller Glugmaaned har 31 Dage.** Aar 1910.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

			Op E		Højv.
L.	1	Nytaar.	10 25		3 41

S. e. Nytaar. Da Herodes var død, Matth. 2, 19 til Enden.
2den Række, Matth. 2, 13—18.

S.	2	Abel	11 38		4 18
M.	3	Enoch	Op F.	◑ s. Kv. 2 27′ Eftm.	4 58
Ti.	4	Metusalem	12 50	☾ fjernest Jorden.	5 40
O.	5	Simeon	2 4	Sol op 8 41′ n. 3 49′.	6 28
T.	6	Hell. 3 Kong.	3 18		7 22
F.	7	Knud Hertug	4 35		8 20
L.	8	Erhardt	5 54		9 21

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden.
2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	9	Julianus	7 20		10 21
M.	10	Paul Eremit	8 19		11 17
Ti.	11	Hyginus	Ned E	● n. M. 12 51′ Eftm.	12 9
O.	12	Reinhold	4 45	Sol. op 8 36′ n. 4 0′.	0 33
T.	13	Hilarius	6 15	*Prinsesse Marie.*	1 19
F.	14	Felix	7 45		2 3
L.	15	Maurus	9 15		2 45

2. S. e. H. 3 K. Brylluppet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

S.	16	Marcellus	10 44		3 57
M.	17	Antonius	Ned F.	☾ nærmest Jorden.	4 11
Ti.	18	Prisca	12 12	◐ f. Kv. 11 21′ Form.	4 58
O.	19	Pontianus	1 41	Sol op 8 28′ n. 4 13′.	5 51
T.	20	Fab. og Sebast.	3 11		6 54
F.	21	Agnes	4 41		8 4
L.	22	Vincentius	6 6		9 18

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16.
2den Række, Matth. 25, 14—30.

S.	23	Emerentius	7 20		10 27
M.	24	Timotheus	8 16		11 25
Ti.	25	Pauli Omv.	Op E.	○ f. M. 12 51′ Eftm.	12 15
O.	26	Polycarpus	5 25	Sol. op 8 18′ n. 4 27′.	0 37
T.	27	Chrysostom.	6 46		1 19
F.	28	Carolus Magnus	8 4		1 56
L.	29	Valerius	9 20		2 30

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	30	Lovise	10 33		3 5
M.	31	Vigilius	11 46		3 39

Markedsfortegnelse for Januar 1910.

3 *Roskilde,*	8. *Thisted,*	13. *Skjørping.*	24. *Hammel.*
- *Odense,*	- *Skanderborg.*	14. *Hobro,*	25. *Frederikssund,*
- *Skive.*	10. *Odense,*	- *Esbjerg.*	- *Aalborg,*
4. *Slagelse,*	- *Brønderslev,*	17. *Odense.*	- *Skive,*
- *Aalborg,*	- *Horsens,*	18. *Aarup,*	- *Ryom,*
- *Viborg,*	- *Holstebro.*	- *Frederikshavn,*	- *Kolding.*
- *Odder,*	11. *Præstø,*	- *Aalborg,*	26. *Ølstykke,*
- *Kolding.*	- *Ringsted,*	- *Kolding.*	- *Hjørring,*
5. *Hillerød,*	- *Aalborg,*	19. *Hillerød,*	- *Viborg.*
- *Køge,*	- *Aalestrup,*	- *Næstved,*	27. *Faaborg,*
- *Hjørring,*	- *Kolding,*	- *Hjørring.*	- *Hjallerup.*
- *Ny Løgten,*	- *Vejle.*	20. *N. Sundby.*	•28 *Randers,*
- *Randers.*	12. *Frederikssund,*	21. *Aalborg,*	- *Esbjerg.*
6. *Bjerringbro,*	- *Helsinge,*	- *Grenaa,*	29. *Randers,*
- *Randers.*	- *Svendborg,*	- *Esbjerg.*	- *Skjern.*
7. *Vordingborg,*	- *Hjørring,*	22. *Ebeltoft.*	31. *Odense,*
- *Nykøbing (p. M.),*	- *Ulstrup (Hornum St.),*	24. *Odense,*	- *Aarhus,*
- *Aarhus,*	- *Kolind,*	- *Nibe,*	- *Brædstrup,*
- *Esbjerg,*	- *Kolding.*	- *Nykjøbing (p. M.),*	- *Holstebro.*
- *Holsted.*			

123de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Hegns- og Læplantning.

I. Hvorfor bør der plantes?

Hvor Jordbruget, som her i Landet, er Hovednæringsvejen, spiller Nedbørs- og Vindforholdene en gennemgribende Rolle, og af disse vil det i meget komme til at afhænge, hvad Udbytte vi ville kunne høste af vort Arbejde paa Marken. Det er derfor naturligt at rette Opmærksomheden paa at skabe disse Forhold gunstigst mulig, og i saa Henseende er der navnlig i den sidste Menneskealder virket betydeligt hen til at genskabe det Værn af Skove og Læ, som Landet oprindelig havde fra Naturens Haand, men som i de økonomiske Tilbagegangstider forødtes, saa Landets naturlige Værn og Klimaets Formilder, Skovene, bleve lagte øde. At genrejse det ødelagte Værn ved paany at plante Skove og et Net af Markhegn er en Fremtidsopgave, hvis Løsning først og fremmest kræver Landmændenes Tro paa og Overbevisning om Sagens landøkonomiske Nytte og Gennemførlighed.

Der bliver arbejdet med megen Kraft paa at skaffe bedre og ydերigere Stammer af vore Kulturplanter; men jo ypperligere en Kulturplante er, desto større Fordringer vil den stille, navnlig til Beskyttelse mod Blæsten, om den skal kunne give fuldt Udbytte. De fleste har en dyrekøbt Erfaring om, hvorledes Foraarets og Forsommerens Storme kan hærge Markerne, piske de unge Planter imod Jorden eller piske

Februar
eller Blidemaaned har 28 Dage.

					Højv.
Ti.	1	Brigida	**Op F.**	☾ fjernest Jorden.	4 15
O.	2	Kyndelmisse	**1 0**	Sol. op 8 6′ n. 4 42′. ◑ f. Kv. 12 27′ Eftm.	4 51
T.	3	Blasius	**2 15**		5 38
F.	4	Veronica	**3 32**		6 32
L.	5	Agathe	**4 49**		7 36

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

S.	6	Dorothea	**6 2**		8 45
M.	7	Richard	**7 3**		9 55
Ti.	8	Hv. Tirsdag	**7 50**	Corintha	10 56
O.	9	Aske Onsdag	**8 22**	Apollonia Sol. op 7 52′ n. 4 57′.	11 51
T.	10	Scholastica	**Ned E.**	● n. M. 2 13′ Form.	0 17
F.	11	Euphrosyne	**6 52**		1 1
L.	12	Eulalia	**8 24**	☾ nærmest Jorden.	1 44

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S.	13	Benignus	**9 55**		2 24
M.	14	Valentinus	**11 27**		3 5
Ti.	15	Faustinus	**Ned F.**		3 48
O.	16	Juliane	**12 58**	*Tamperdag* Sol. op 7 36′ n. 5 12′. ◐ f. Kv. 7 32′ Eftm.	4 36
T.	17	Findanus	**2 28**		5 30
F.	18	Concordia	**3 55**		6 36
L.	19	Ammon	**5 12**		7 49

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

S.	20	Eucharias	**6 12**		9 5
M.	21	Samuel	**6 55**		10 10
Ti.	22	Peders Stol	**7 24**		11 5
O.	23	Papias	**Op E.**	Sol. op 7 20′ n. 5 27′.	11 52
T.	24	Matthias	**5 46**	○ f. M. 4 36′ Form.	0 13
F.	25	Victorinus	**7 3**		0 50
L.	26	Inger	**8 17**		1 24

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42—51.

S.	27	Leander	**9 30**		1 57
M.	28	Ollegaard	**10 44**	☾ fjernest Jorden.	2 29

Markedsfortegnelse for Februar 1910.

1. *Frederiksværk,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*
2. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Ribe.*
3. *Hurup,*
- *Bjerringbro,*
- *Vejle,*
- *Varde.*
4. *Vordingborg,*
- *Thisted,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Herning,*
4. *Esbjerg.*
5. *Silkeborg.*
7. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Aars.*
8. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
9. *Frederikssund*
- *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *Kolind.*
10. *Skjørping.*
11. *Roskilde,*
- *Hobro,*
- *Laasby,*
- *Esbjerg.*
14. *Kallundborg,*
- *Odense,*
- *Brønderslev.*
15 *Holbæk,*
- *Rødby,*
15. *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
16. *Hillerød,*
- *Nykjøbing (p S.),*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring.*
17. *Nakskov.*
18. *Kjerteminde,*
- *Viborg,*
- *Odder,*
- *Esbjerg.*
19. *Randers.*
21. *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Tørring.*
22. *Faaborg,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Give,*
- *Kolding.*
23. *Frederikssund*
- *Helsingør,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Mariager,*
- *Horsens.*
24. *Maribo,*
- *Bogense,*
- *Hjallerup,*
- *Møldrup,*
- *Vejle.*
25. *Nykøbing (p. F.),*
- *Middelfart,*
. *Sjelbro Kro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
26. *Assens,*
- *Randers.*
28. *Odense,*
- *Thisted,*
- *Videbæk.*

dem med Sand og Støv. Kulturplanternes Blade beskadiges derved, og som Følge deraf taber de en betydelig Del af deres Arbejdsevne; thi i Bladene findes Myriader af fine Værksteder, hvori Jordens Safter omsmeltes til Plantenæring. Men ogsaa Blæstens udtørrende Virkning paa Jorden er kendt, navnlig lide de lette, sandmuldede Jorder, der, naar de er beskyttede, er frugtbare, meget herunder, og der kan i saa Henseende henvises til, at f. Eks. en Kv. Fod Vandoverflade fordamper dobbelt saa meget under stadig Blæst som under Vindstille.

Hvor megen Skade Blæsten foraarsager mellem Aar og Dag, er endnu ikke gjort til Genstand for omfattende Forsøg og lader sig derfor ikke let afgøre for Tiden, men det antages, at en gennemført Læ- og Hegnsplantning i Vest- og Midtjylland vil kunne forøge Udbyttet af Kornafgrøderne der med 1 a 2 Fold, og at Græs- og Roeafgrøderne ville øges mindst i samme Forhold. Det vil heraf skønnes, at det er meget betydelige Værdier, det her drejer sig om, navnlig for det vestlige Jylland; men ogsaa for andre Egne er der meget at vinde, og det vilde betale sig godt, dersom vi overalt i Landet havde en gennemført Plantning af Læ og Hegn. Men en nødvendig Betingelse herfor er det, at Landmændene tage Sagen op som et virkeligt *landøkonomisk Grundforbedringsarbeide*, der maa gennemføres, om vi ellers ville vente at høste det fulde Udbytte af vort Landbrug.

Man kan uden Overdrivelse sige, at for Øjeblikket er der næppe nogen Art af Plantning, der er saa *paatrængende nødvendig*, som netop Hegns- og Læplantning, eller som kan ventes at ville give et saa stort økonomisk Plus for Landbruget. Det er i Virkeligheden en Samfundssag, som først, naar alle kommer med, naar Sogn for Sogn, Herred for Herred og Amt for Amt er gennemkrydset af levende Hegn, naar sin fulde Nyttevirkning. Man burde derfor rundt om i Sogne og Byer danne Foreninger eller træffe Aftale om, at enhver

Marts

3. Maaned eller Tordmaaned har 31 Dage. Aar 1910.

			Op E.		Høiv.
Ti.	1	Albinus	11 58		3 1
O.	2	Simplicius	Op F.	Sol. op 7 2′ n. 5 42′.	3 38
T.	3	Kunigunde	1 14		4 17
F.	4	Adrianus	2 32	◑ s. Kv. 8 52′ Form.	5 3
L.	5	Theophilus	3 46		5 58

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15.
2den Række, Joh. 6, 35—51.

S.	6	Gotfred	4 51		7 4
M.	7	Perpetua	5 43		8 17
Ti.	8	Beata	6 20		9 29
O.	9	40 Riddere	6 46	Sol op 6 45′ n. 5 57′.	10 33
T.	10	Ædel	7 4		11 28
F.	11	Thala	Ned E.	● n. M. 1 12′ Eftm.	12 15
L.	12	Gregorius	7 27	☾ nærmest Jorden.	0 36

5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38.
2den Række, Luk. 1, 46—56.

S.	13	Macedonius	9 2		1 19
M.	14	Eutychius	10 37		2 1
Ti.	15	Zacharias	Ned F.		2 43
O.	16	Gudmund	12 11	Sol. op 6 27′ n. 6 11′.	3 29
T.	17	Gertrud	1 43		4 21
F.	18	Alexander	3 5	◐ f. Kv. 4 37′ Form.	5 19
L.	19	Joseph	4 11		6 25

Palmesøndag. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1–9.
2den Række, Mark. 14, 3—9.

S.	20	Gordius	4 59		7 38
M.	21	Benedictus	5 31	*Jævndøgn, Foraar begynder.*	8 47
Ti.	22	Paulus	5 52		9 47
O.	23	Fidelis	6 7	Sol. op 6 8′ n. 6 25′.	10 37
T.	24	Skærtorsdag	6 18	Ulrica	11 21
F.	25	Langfredag	Op E.	Mariæ Bebud. ○ f. M. 9 21′ Eftm.	0 0
L.	26	Gabriel	7 16		0 17

Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.

S.	27	Paaskedag	8 30	Kastor	0 49
M.	28	2. Paaskedag	9 45	Eustachius ☾ fjernest Jorden.	1 21
Ti.	29	Jonas	11 1		1 54
O.	30	Qvirinus	Op F.	Sol. op 5 50′ n. 6 39′.	2 29
T.	31	Balbina	12 18		3 7

Markedsfortegnelse for Marts 1910.

1. *Slagelse,*
- *Storehedinge,*
- *Taastrup,*
- *Sakskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Nykjøbing (p M.),*
- *Kolding.*
2. *Hillerød,*
- *Hvalsø,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Skive,*
- *Ny Løgten.*
3. *Nakskov,*
- *Glamsbjerg,*
- *Bjerringbro,*
- *Holstebro.*
4. *Roskilde,*
- *Skjelskør,*
- *Vordingborg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Hammel,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*
5. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Fredericia,*
- *Herning.*
7. *Græsted,*
- *Odense,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Ribe.*
8. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Skibby,*
- *Maribo,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
9. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Kjøge,*
- *Ejby,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Kolind,*
- *Horsens.*
10 *Holbæk,*
- *Faaborg,*
- *Ebeltoft,*
- *Hobro,*
- *Vejle.*
11. *Sorø,*
- *Nyborg,*
- *Viborg,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
12. *Nibe,*
- *Randers,*
- *Silkeborg.*
14. *Stege,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
14. *Aarhus,*
- *Haderup,*
- *Skjern.*
15. *Slagelse,*
- *Storehedinge,*
- *Sakskjøbing,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
16. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Bælum,*
- *Horsens.*
17. *Nakskov,*
- *Rudkjøbing,*
- *Aalestrup,*
- *Høver Kro,*
- *Vejle.*
18. *Roskilde,*
- *Ringe,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
19. *Middelfart,*
- *Brobyværk,*
- *Randers.*
21. *Holbæk,*
- *Odense,*
- *Skovsgaard St.*
21. *Aarhus.*
22. *Ringsted,*
- *Slangerup,*
- *Rødby,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
23. *Kallundborg,*
- *Kjøge,*
- *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *Vegger St.,*
- *Horsens,*
- *Lemvig.*
- *Esbjerg.*
29. *Fakse,*
- *Maribo,*
- *Østervraa,*
- *Aalborg,*
- *Frøstrup St.,*
- *Kolding,*
- *Varde.*
30. *Frederikssund,*
- *Gjørlev,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Struer.*
31. *Haslev,*
- *Tranebjerg,*
- *Nysted,*
- *Hjallerup,*
- *Vejle.*

---

forpligtede sig til at plante og vedligeholde saa og saa meget aarligt, indtil Ejendommen var omplantet og forsynet med fornødent Hegn og Læ. Arbejdet er overkommeligt, og Virkningen vilde være et uvurderligt Gode.

II. Hegnsplantning.

Et levende Markhegn bør i Almindelighed kun bestaa af een Række Træer og tjene saavel til Læ som til Hegn; hvor Jorden er meget tarvelig eller meget udsat, vil det være formaalstjenligt at plante to eller flere Rækker.

Jordbehandlingen forud for Plantningen bør være vel gennemført. Den udføres bl. a. ogsaa med dette for Øje, at man senere kan have let Adgang til at foretage Rensning med Haand- og Hesteradrenser. Her skal omtales to Hovedformer for Jordbehandling: a) Undergrundsgravning og b) Kulegravning.

a. Undergrundsgravning udføres derved, at man graver Jorden i en vis Dybde, men saaledes, at den naturlige Muld- eller Madjord fremdeles forbliver ovenpaa, medens Undergrunden løsnes

April

4. Maaned eller Faaremaaned har 30 Dage. Aar 1910.

		Op F.		Højv.
F. 1	Hugo	1 33		3 51
L. 2	Theodosius	2 41		4 39

1. S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden.
2den Række, Joh. 21, 15—19.

S. 3	Nicætas	3 38	◑ f. Kv. 1 48′ Form.	5 35
M. 4	Ambrosius	4 20		6 40
Ti. 5	Irene	4 49		7 53
O. 6	Sixtus	5 8	Sol. op 5 32′ n. 6 53′.	9 1
T. 7	Egesippus	5 23		10 4
F. 8	Janus	5 35	*Christian IX Føds.*	10 57
L. 9	Procopius	Ned E.	● n. M. 10 25′ Eftm.	11 46

2. S. e. Paaske. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S. 10	Ezechiel	8 1	☾ nærmest Jorden.	0 9
M. 11	Leo	9 40		0 54
Ti. 12	Julius	11 17		1 38
O. 13	Justinus	Ned F	Sol. op 5 15′ n. 7 7′.	2 25
T. 14	Tiburtius	12 49		3 16
F. 15	Olympia	2 4		4 10
L. 16	Mariane	3 0	◐ f. Kv. 3 4′ Eftm.	5 6

3. S. e. Paaske. Kristi Bortgang til Faderen, Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S. 17	Anicetus	3 37		6 10
M. 18	Eleutherius	4 0		7 16
Ti. 19	Daniel	4 17	*Flyttedag.*	8 17
O. 20	Sulpicius	4 29	Sol. op 4 57′ n. 7 21′.	9 11
T. 21	Florentius	4 38		10 1
F. 22	Bededag	4 46	Cajus	10 42
L. 23	Georgius	4 54		11 21

4. S. e. Paaske. Den Helligaands Sendelse, Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 28—36.

S. 24	Albertus	Op E.	○ f. M. 2 23′ Eftm. ☾ fjernest Jorden.	11 58
M. 25	Mark. Evang.	8 49		0 15
Ti. 26	Cletus	10 5		0 50
O. 27	Ananias	11 22	Sol. op 4 40′ n. 7 35′.	1 27
T. 28	Vitalis	Op F.		2 5
F. 29	Peter Martyr	12 33		2 46
L. 30	Severus	1 34		3 31

Markedsfortegnelse for April 1910.

1. Ruds-Vedby,
- Vordingborg,
- Saltum,
- Allingaabro,
- Odder,
- Kolding,
- Esbjerg.
2. Hjørring,
- Randers.
4. Græsted,
- Jyderup,
- Odense,
- Gudumholm,
- Brande.
5. Farum,
- Frederiksværk,
- Fuglebjerg,
- Storehedinge,
- Aalborg,
- Aarhus,
- Kolding.
6. Hillerød,
- Slagelse,
- Middelfart,
- Hjørring,
- Sæby,
- Hadsund,
- Fjerritslev,
- Kjellerup,
- Ny Løgten,
- Horsens.
7. Aabybro,
- Bjerringbro,
- Vejle,
8. Sorø,
8. Aggersted,
- Tørring,
- Esbjerg.
9. Læsø,
- Løgstør,
- Silkeborg,
- Vorbasse.
11. Pedersker,
- Odense,
- Brønderslev,
- Løkken,
- Aars,
- Nykb. (p. M.).
12. Præstø,
- Ringsted,
- Aalborg,
- Vilsund,
- Skive,
- Kolding,
- Herning.
13. Frederikssund,
- Helsinge,
- Kjøge,
- Hjørring,
- Skjørping,
- Thisted,
- Trustrup,
- Børkop,
- Dalager.
14. Holbæk,
- Nysted,
- Frederikshavn,
- Hobro,
- Holsted.
15. Flauenskjold.
15. Skals,
- N. Snede,
- Esbjerg.
16. Thiese,
- Viborg.
18. Helsingør,
- Ø. Marie Kirke
- Odense,
- Halvrimmen,
- Vraa St.
- Agerbæk.
19. Hørsholm,
- Svinninge,
- Aalborg,
- Hvidbjerg,
- Glæsborg,
- Kolding.
20. Hillerød,
- Nykb. (p. S.),
- Næstved,
- Ølstykke,
- Hjørring,
- Aalestrup,
- Bækmarksbro,
- Bramminge.
21. Dronninglund,
- Hørdum,
- Durup,
- Karup,
- Sjelbro Kro,
- Esbjerg,
- N. Nebel.
23. N.-Sundby,
- Holstebro,
- Lunderskov,
23. Ølgod.
25. Clemens Kro,
- Odense,
- Dybvad St.,
- Ny Soelbjerg Kro,
- Hornsyld,
- Ribe.
26. Uggerløse Kro,
- Veksø,
- Aalborg,
- Hadsten,
- Kolding,
- Uldum,
- Bording St.,
- Varde.
27. Frederikssund
- Nykb. (p. F.),
- Hjørring,
- Nibe,
- Rødkjærsbro,
- Østbirk,
- Ulfkjær,
- Vejen.
28. Hjallerup,
- Havndal,
- Hammel,
- Kolding,
- Ringkjøbing.
29. Odder,
- Give,
- Esbjerg.
30. Viborg,
- Brørup.

og omgraves. Fortrinet ved denne Fremgangsmaade ligger deri, at Muld- eller Madjorden, hvori det store Omsætningsarbejde af Plantenæring foregaar, bliver paa Overfladen, hvor det af Naturen er blevet anbragt.

b. Kulegravning sker ved, at man endevender Jorden i en vis Dybde saaledes, at det øverste Jordlag graves ned, og den raa Undergrund graves op paa Overfladen. Denne Jordbehandlingsmaades Fortrin bestaar deri, at den raa Undergrund lettere lader sig holde ren end Muldjorden, der ofte er gennemvævet af Rodukrudt, naar man ingen Forbehandling har givet den. Hvor man f. Eks. ønsker at plante i en Græsmark uden først at brakke eller dyrke den med Rodfrugt, maa man kulegrave, men det vilde nok i de fleste Tilfælde betale sig at dyrke Jorden forud og derefter undergrundsgrave, selv om Plantningen derved udsættes et Aar.

Plantning. Om det heldigste Tidspunkt for Plantningen kan der strides; nyere Undersøgelser synes at pege i Retning af, at Foraarsplantningen a mindeligvis vil være den bedste, men paa god sund Jord kan man udmærket plante om Efteraaret. Foraarsplantningen

Maj

5. Maaned — eller Majmaaned har 31 Dage. — Aar 1910.

5. S. e. Paaske. Beder i Jesu Navn, Joh. 16, 23—28.
2den Række, Joh. 17, 1—11.

			Op F.		Højv.
S.	1	Voldermisse	2 20		4 20
M.	2	Athanasius	2 52	◑ s. Kv. 2 30′ Estm.	5 15
Ti.	3	Korsmisse	3 14		6 15
O.	4	Florian	3 30	Sol. op 4 25′ n. 7 49′.	7 22
T.	5	Kr. Himmelf.	3 43	Gothard	8 27
F.	6	Joh. a Port.	3 53	*De lyse Nætter begynder.*	9 30
L.	7	Flavia	4 3		10 26

6. S. e. Paaske. Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26—16, 4.
2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.

S.	8	Stanislaus	4 15	☾ nærmest Jorden.	11 18
M.	9	Caspar	Ned E.	● n. M. 6 33′ Form.	12 9
Ti.	10	Gordianus	10 17		0 33
O.	11	Mamertus	11 44	Sol. op 4 10′ n. 8 3′.	1 22
T.	12	Pancratius	Ned F.		2 11
F.	13	Ingenuus	12 51		3 3
L.	14	Kristian	1 37		3 55

Pinse. Hvo mig elsker, Joh. 14, 23 til Enden. 2den Række, Joh. 14, 15—21.

S.	15	Pinsedag	2 6	Sophie	4 47
M.	16	2. Pinsedag	2 25	Sara; ◐ f. Kv. 3 13′ Form.	5 40
Ti.	17	Bruno	2 38		6 37
O.	18	Erik	2 48	*Tamperdag.* Sol. op 3 57′ n. 8 16′.	7 32
T.	19	Potentiana	2 56		8 24
F.	20	Angelica	3 4		9 13
L.	21	Helene	3 11	☾ fjernest Jorden.	10 1

Trinitatis. Kristus og Nikodemus, Joh. 3, 1—15
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S.	22	Castus	3 20		10 43
M.	23	Desiderius	3 30		11 25
Ti.	24	Esther	Op E.	○ f. M. 6 39′ Form.	12 6
O.	25	Urbanus	10 23	Sol. op 3 46′ n. 8 27′.	0 26
T.	26	Beda	11 29		1 6
F.	27	Lucian	Op F.		1 47
L.	28	Vilhelm	12 20		2 31

1. S. e. Trin. Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S.	29	Maximinus	12 56		3 16
M.	30	Vigand	1 21		4 3
Ti.	31	Petronella	1 37	◑ s. Kv. 11 25′ Estm.	4 52

Markedsfortegnelse for Maj 1910.

2. *Græsted*, - *Hillerød*, - *Kallundborg*, - *Odense*, - *Sindal*, - *Gjerlev*, - *Horsens*, - *Høver Kro*, - *Egtved*, - *Tarm*.
3 *Slagelse*, - *Taastrup*, - *Glamsbjerg*, - *Aalborg*, - *Allingaabro*, - *Kolding*, - *Vejle*, - *Vinderup*, - *Ribe*.
4 *Roskilde*, - *Hjørring*, - *Ulstrup (Hornum St.)*, - *Ny Løgten*, - *Fredericia*.
6. *Skjelskør*, - *Vordingborg*, - *Otterup St.*, - *Bjerringbro*, - *Vildbjerg*, - *Esbjerg*.
7. *Randers*, - *Brædstrup*, - *Kolding*, - *Holstebro*, - *Ansager*.
9. *Hvalsø*, - *Odense*, - *Brønderslev*, - *Hadsund*, - *Thisted*, - *Aarhus*, - *Varde*.
10. *Præstø*, - *Ringsted*, - *Bogense*, - *Aalborg*, - *Mørke*, - *Silkeborg*, - *Tørring*, - *Kolding*.
11. *Frederikssund*, - *Haslev*, - *Helsinge*, - *Aarup*, - *Hjørring*, - *Hvalpsund*, - *Kolind*, - *Bryrup*, - *Faarvang*, - *Kibæk*.
12. *Skjørping*, - *Skive*, - *Thorup Pakh.*, - *S. Omme*.
13. *Hesselager*, - *Hobro*, - *Jellinge*, - *Esbjerg*.
14. *Herning*.
17. *Asnæs*, - *Slangerup*, - *Storehedinge*, - *Aalborg*, - *Stoholm*, - *Sjelbro Kro*, - *Ry*, - *Kolding*, - *Ribe*.
18 *Hillerød*, - *Næstved*, - *Odense*, - *Svendborg*, - *Hjørring*, - *Ulstrup St.*, - *Skanderborg*, - *Foldingbro*.
19. *N. Aaby*, - *Aabybro*.
20. *Kjøge*, - *Hammel*, - *Esbjerg*.
23. *Sorø*, - *Odense*.
24. *Aalborg*, - *Kolding*.
25. *Stubbekjøbing*, - *Hjørring*.
27. *Marstal*, - *Aars*. - *Kjellerup*, - *Vandel*, - *Esbjerg*.
28. *Hjørring*, - *Viborg*.
30. *Odense*.
31. *Ringe*. - *Aalborg*, - *Kolding*.

---

maa foregaa saa tidlig, at Planterne ikke har paabegyndt Væksten. Al Plantning maa udføres med Omtanke. Rødderne skulle bredes godt ud, Jorden smuldres og findeles, før den jævnes til Rødderne, og efter at Jorden er traadt til omkring Planten, maa denne staa lodret.

Løvtræer bør anvendes, hvor Forholdene egne sig dertil, og det vil de i det langt overvejende Tilfælde, hvor man ikke vil plante i raa Hedejord eller i alt for umiddelbar Nærhed af Vesterhavet. Hvidtjørn og Pil er de to Løvtræer, der fortrinsvis kunne anvendes i Renbestand; Hvidtjørn paa de noget bedre Jorder, Pil navnlig paa Diger og de noget lettere Jorder. Løvtræernes Vækst er hurtigere end Naaletræernes, de kunne stævnes, naar de bliver for gamle, og vokse derefter frem paany.

a. Hvidtjørn er utvivlsomt vort bedste Hegnstræ, som tillige kan yde ikke ringe Læ, naar den ikke klippes i Hæk, men faar Lov til at vokse frit i Vejret. I November eller December vil det være passende Tid at undergrundsgrave eller kulegrave Jorden til Hvidtjørn. Man graver 2 Spadestik dybt og 3′ bredt, eller man pløjer i samme Dybde og Bredde, saa der kan blive passende Plads til at benytte Renseredskaberne. Jorden lægges i store Spadestik eller store Furer, saa at Vinterbejret kan gøre sin skørnende Indflydelse gældende. I Marts Maaned kan man, naar Frosten er gaaet af Jorden, plante Hvidtjørn med 18″ Afstand. Midt ad den i Vinteren behandlede Jord trækkes en Snor, man graver en Rende langs Snoren og anbringer Planterne op imod den Side af Renden, hvor Snoren er spændt, breder Rødderne godt ud, inden Jorden jævnes ned, hvorefter Planterne

Juni

6. Maaned. eller Skærsommer har 30 Dage. Aar 1910.

			Op F.		Højv.
O.	1	Nikomedes	1 50	Sol. op 3 38′ n. 8 38′.	5 45
T.	2	Marcellinus	2 1		6 45
F.	3	Erasmus	2 11	*Fred. VIII Føds.*	7 49
L.	4	Optatus	2 21		8 53

2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	5	Bonifacius	2 33	*Grundlovsdag.*	9 58
M.	6	Norbertus	2 49	☾ nærmest Jorden.	10 56
Ti.	7	Jeremias	Ned E.	● n. M. 2 16′ Eftm.	11 52
O.	8	Medardus	10 32	Sol. op 3 31′ n. 8 46′.	0 19
T.	9	Primus	11 29		1 11
F.	10	Onuphrius	Ned F.		2 1
L.	11	Barnab. Apost.	12 6		2 48

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	12	Basilius	12 30		3 34
M.	13	Cyrillus	12 45		4 18
Ti.	14	Rufinus	12 57	◐ f. Kv. 5 19′ Eftm.	5 2
O.	15	Vitus	1 5	Sol. op 3 28′ n. 8 52′.	5 48
T.	16	Tycho	1 13		6 36
F.	17	Botolphus	1 21		7 29
L.	18	Leontius	1 28	☾ fjernest Jorden.	8 22

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	19	Gervasius	1 38		9 15
M.	20	Sylverius	1 51		10 7
Ti.	21	Albanus	2 8		10 56
O.	22	10,000 Mart.	Op E.	Sol. op 3 28′ n. 8 55′. ○ f. M. 9 12′ Eftm. *Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	11 43
T.	23	Paulinus	10 17		0 7
F.	24	St. Hansdag	10 58		0 52
L.	25	Prosper	11 26		1 35

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

S.	26	Pelagius	11 44		2 17
M.	27	7 Sovere	11 58		3 0
Ti.	28	Eleonora	Op F.		3 43
O.	29	Petr. Paulus	12 9	Sol. op 3 31′ n. 8 54′.	4 27
T.	30	Lucina	12 18	◑ f. Kv. 5 39′ Form.	5 14

Markedsfortegnelse for Juni 1910.

1. Hillerød, - Kjøge, - Slagelse, - Hjallerup, - Hjørring, - Ny Løgten. 2. Hjallerup, - Bjerringbro. 3. Vordingborg, - Hurup, - Esbjerg. 4. Kjerteminde, - Thisted, - Trustrup. 6. Græsted, - Roskilde, - Odense, - Nykb. (p. M.). - Allingaabro. 7. Aalborg, - Skive, - Kolding.

8. Frederikssund, - Helsinge, - Nykjøb. (p. S.), - Hjørring, - Kolind, - Silkeborg, - Lemvig. 9. Maribo, - Skjørping, - Skanderborg, - Holstebro. 10. Hobro, - Horsens, - Esbjerg. 11. Horsens, - Ribe. 13. Odense, - Brønderslev, - Vejle, - Varde. 14. Præstø, - Ringsted,

14. Aalborg, - Kolding. 15. Hillerød, - Næstved, - Hjørring. 16. Faaborg. 17. Rudkjøbing, - Esbjerg. 20. Holbæk, - Odense, - Nibe, - Randers. 21. Korsør, - Slangerup, - Aalborg, - Randers, - Kolding. 22. Hjørring, - Fjerritslev, - Grindsted. 23. Hjallerup, - Hjørring,

23. Knudstrup, - Ebeltoft. 24. Assens, - Skovsgaard St., - Herning, - Esbjerg, - Vejen. 25. Øsløs, - Viborg, - Videbæk. 27. Odense, - Ulstrup (Hornum St.). 28. Sorø, - Aalborg, - Skjørping, - Kolding. 29. Hjørring, - Hobro. 30. Grenaa, - Laasby.

---

trædes godt til. I de første Aar holder man Planterne rene ved at køre med en passende Radrenser langs hver Side eller ved at anvende Haandhakke. Rettidig Rensning er let udført og gavner dobbelt. Efter et eller to Aars Forløb kan man, hvis det synes tjenligt, skære Hvidtjørnen ned til Jorden for at den kan grene sig, hvorefter man lader den vokse frit i Vejret og klipper kun de enkelte Grene bort, som vokser hindrende ud til Siderne. Navnlig i de første Aar er Hvidtjørn taknemmelig for Ajle i Marts Maaned. I Løbet af faa Aar kan man saaledes under nogenlunde gode Forhold skaffe sig et Markhegn, der tillige kan afgive Læ.

b. Pil er almindelig anvendt til Markhegn f. Eks. paa Thyholm og for en Del paa Øerne. Pil har den gode Egenskab at være nøjsom, haardfør og hurtigvoksende samt meget lægivende. Dertil kommer, at Pil under adskillige Forhold vil kunne give en Del Indtægt, da baade et- og toaarige Skud kunne finde Anvendelse i Handelen.

Pilen plantes paa Heldiger af ikke alt for ringe en Beskaffenhed, paa Halvdiger, d. v. s. Diger, der kun har Vold til den ene Side og ofte kun er ca. en halv Alen høje, eller paa flad Jord. Til Plantning kan Jorden behandles som til Hvidtjørn, undtagen i høje Diger, der maa man efter Omstændighederne grave indtil $1^1/_2$ Alen dybt. Stiklinger (rodslaaede Planter er selvfølgelig sikrere og hurtigere at faa til at vokse), forskaffer man sig af gode, modne et- eller toaarige Skud af omkring en lille Fingers Tykkelse. De gøres efter Forholdene af en Længde fra $^1/_2$ til 1 Alen og plantes i Marts Maaned med $1^1/_2$—2 Alens Afstand, enten derved, at de trykkes ned med Haanden, eller man først borer et Hul med en Jernpind. Stiklingernes Topende skal staa jævnt med Jordoverfladen. Pilen kan, om fornødent, skæres tilbage det første Par Aar for at faa kraftige Skud, hvorefter man lader den vokse til det Omfang, som ønskes.

Hvidpilen er haardfør, men vi savner tilstrækkelige Forsøg med hvilken Pil, der egner sig bedst til Hegnsplantning samtidig med, at

Juli

7. Maaned eller Ormemaaned har 31 Dage. Aar 1910.

			Op F.		Høiv.
F.	1	Theobaldus	12 29		6 10
L.	2	Mariæ Besøg.	12 40		7 13
		6. S. e. Trin.	Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26. 2den Række, Matth. 19, 16—26.		
S.	3	Cornelius	12 53		8 24
M.	4	Ulricus	1 12	☾ nærmest Jorden.	9 34
Ti.	5	Anshelmus	1 41	Solen fjernest Jorden.	10 41
O.	6	Dion	Ned E.	Sol. op 3 37′ n. 8 51′. ● n. M. 10 20′ Eftm.	11 42
T.	7	Lov. Aug.	10 1		0 10
F.	8	Kjeld	10 30		1 0
L.	9	Sostrata	10 50		1 44
		7. S. e. Trin.	Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9. 2den Række, Matth. 10, 24—31.		
S.	10	Knud Konge	11 3		2 26
M.	11	Josva	11 13		3 5
Ti.	12	Henrik	11 21		3 43
O.	13	Margarethe	11 29	Sol. op 3 45′ n. 8 44′.	4 20
T.	14	Bonaventura	11 37	◐ f. Kv. 9 24′ Form.	5 0
F.	15	Apostl. Del.	11 46		5 44
L.	16	Susanne	11 57	☾ fjernest Jorden.	6 33
		8. S. e. Trin.	De falske Profeter, Matth. 7, 15—21. 2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.		
S.	17	Alexius	Ned F.		7 31
M.	18	Arnolphus	12 12		8 31
Ti.	19	Justa	12 34		9 33
O.	20	Elias	1 8	Sol. op 3 55′ n. 8 35′.	10 32
T.	21	Evenus	1 58		11 26
F.	22	Mar. Magd.	Op E.	○ f. M. 9 37′ Form.	12 15
L.	23	Apollinaris	9 51	*Hundedagene begynder.*	0 37
		9. S. e. Trin.	Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9. 2den Række, Luk. 12, 32—48.		
S.	24	Christina	10 6		1 20
M.	25	Jacobus	10 18		2 1
Ti.	26	Anna	10 27		2 40
O.	27	Martha	10 37	Sol. op 4 6′ n. 8 24′.	3 19
T.	28	Aurelius	10 47		4 2
F.	29	Oluf	10 59	◑ s. Kv. 10 35′ Form.	4 49
L.	30	Abdon	11 15		5 44
		10. S. e. Trin.	Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden. 2den Række, Matth. 11, 16—24.		
S.	31	Germanus	11 40	☾ nærm. Jorden.	6 50

Markedsfortegnelse for Juli 1910.

1. *Almindingen,*
- *Vordingborg,*
- *Randers,*
- *Esbjerg.*
2. *Randers.*
4. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Give.*
5. *Frederiksværk,*
- *Slagelse,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Thisted,*
- *Salten,*
- *Kolding.*
6. *Hillerød,*
- *Slagelse,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Silkeborg,*
7. *Bogense,*
- *Bjerringbro.*
8. *TorupPakhus,*
- *N. Snede,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*
11. *Odense,*
- *Brønderslev.*
12. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Sakskjøbing,*
- *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Kolding.*
13. *Frederikssund,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Kolind.*
14. *Ørbæk.*
15. *Nykb. (p. F.),*
- *Esbjerg.*
18. *Helsingør,*
- *Odense.*
19. *Ærøskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
20. *Hillerød,*
- *Kallundborg,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Løgstør,*
- *Tørring,*
- *Kolding.*
21. *Svendborg.*
22. *Vilsund,*
- *Allingaabro,*
- *Esbjerg.*
23. *Nykb. (p. M.),*
- *Brædstrup.*
25. *Odense,*
- *Skive.*
26. *Kjøge,*
- *Aalborg,*
- *Viborg,*
- *Kolding.*
27. *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Havndal,*
- *Holstebro.*
28. *Hammel,*
- *Ringkjøbing.*
29. *Odder,*
- *Brande,*
- *Esbjerg.*
30. *Skjern.*

---

den kan give Udbytte. *Baandpil* og *bølgebladet Pil* samt *Graapil* kan ogsaa bruges. Det gælder her, som ved Hvidtjørnen, om at holde renset de første Aar, og man maa ikke glemme her, som der, at efterplante, hvad der mulig maatte gaa ud.

c. *Blandede Hegn.* Paa adskillige Steder paa Øerne og Jyllands Østkyst vilde man utvivlsomt kunne opnaa baade gode og tillige smukke Hegn ved at plante en Blanding af forskellige Løvtræer, som f. Eks. *Tjørn, Syren,* Eg og *Hassel* eller *Tjørn, Slaaen, Hyld* og *Bukketorn* eller *Tjørn-Mirabelle, Naur* og *Eg,* plantet med en Afstand af $1—1^1/_2$ Alen i Hegnet. Der findes ingen Forsøg over disse Forhold, men i dette Foraar anlægges af „Ribe Amts vestre Landboforening" en Række Forsøg over disse Spørgsmaal.

Gran kan man plante i Riller, der er omhyggeligt undergrunds- eller reolpløjede og $1^1/_2$ Alen brede. *Hvidgran* er nøjsom, vindstærk og haardfør, kan plantes i Marts—April med 1—2 Alens Afstand. Ønsker man at have et hæklignende Hegn, klipper man Granen paa Siderne og sørger for ved Studsning af Toppen at holde den i lige Højde. Ønsker man derimod et sværere Hegns- og Læbælte, tages hveranden bort, naar de er naaede sammen. *Sitkagran* (Tjørnegran) er endnu ikke almindelig anvendt her i Landet. Den synes at være brugbar paa forskellige Lokaliteter, og paa Grund af sin forholdsvis hurtige Vækst og sine meget stive og skarpe Naale er den udmærket som Hegnstræ.

Bjærgfyr anvendes paa Hedejord og under de tarveligste Forhold. Den plantes med 1 Alens Afstand. Man pløjer en Fældefure til hver sin Side og lader en Undergrundsplov løbe igennem Rillen. Den *franske Bjærgfyr* vil antagelig egne sig bedst til Hegnsplantning, fordi den vokser hurtigere og mere opret end den almindelige. Bjægfyr bør klippes i Hæk, da den ellers bliver nøgen og ranglet og kun holder forholdsvis kort.

Vi ville her gentage, hvad en Hegnsplanter maa sørge for, naar han af sit Arbejde vil have det gode Resultat, som under de forskellige Forhold kan og bør opnaas: 1) En *veludført Jordbehandling,*

August

8. Maaned **eller Høstmaaned har 31 Dage.** Aar 1910.

				Højv.
M. 1	Peders Fængs.	Op F.		8 6
Ti. 2	Hannibal	12 15		9 23
O. 3	Nikodemus	1 11	Sol. op 4 19′ n. 8 11′.	10 32
T. 4	Dominikus	2 23		11 31
F. 5	Osvaldus	Ned E.	● n. M. 7 37′ Form.	12 20
L. 6	Kr. Forklar.	9 9		0 41

11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S. 7	Donatus	9 18		1 20
M. 8	Ruth	9 28	*De lyse Nætter ophører.*	1 57
Ti. 9	Romanus	9 36		2 31
O. 10	Laurentius	9 44	Sol. op 4 32′ n. 7 57′.	3 5
T. 11	Herman	9 52		3 41
F. 12	Clara	10 2	☾ fjernest Jorden.	4 18
L. 13	Hippolytus	10 15	◐ f. Kv. 3 1′ Form.	5 0

12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31—42.

S. 14	Eusebius	10 34		5 50
M. 15	Mariæ Himf.	11 2		6 48
Ti. 16	Rochus	11 45		7 56
O. 17	Anastatius	Ned F.	Sol. op 4 46′ n. 7 41′.	9 4
T. 18	Agapetus	12 45		10 9
F. 19	Sebaldus	2 2		11 5
L. 20	Bernhard	Op E.	○ f. M. 8 14′ Eftm.	11 54

13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23—37.
2den Række, Matth. 20, 20—28.

S. 21	Salomon	8 25		0 17
M. 22	Symphorian	8 35		0 58
Ti. 23	Zachæus	8 45		1 38
O. 24	Bartholomæus	8 55	*Hundedagene ender.* Sol. op 4 59′ n. 7 24′.	2 17
T. 25	Ludvig	9 6	☾ nærmest Jorden.	2 57
F. 26	Irenæus	9 21		3 41
L. 27	Gebhardus	9 42	◑ f. Kv. 3 33′ Eftm.	4 31

14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19.
2den Række, Joh. 5, 1—15.

S. 28	Lovise	10 13		5 30
M. 29	Joh. Halsh.	11 1		6 42
Ti. 30	Benjamin	Op F.		8 0
O. 31	Bertha	12 7	Sol. op 5 12′ n. 7 7′.	9 15

Markedsfortegnelse for August 1910.

1. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Skanderborg,*
- *Bramminge.*
2. *Aalborg,*
- *Horsens,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
3. *Hillerød,*
- *Slagelse,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Varde.*
4. *Bjerringbro,*
- *Vorbasse.*
5. *Vordingborg,*
- *Esbjerg.*
8. *Odense,*
- *Brønderslev.*
9. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
10 *Frederikssund,*
- *Hjørring,*
- *Trustrup.*
12. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
15. *Odense.*
16. *Aalborg,*
- *Kolding.*
17. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring.*
19. *Esbjerg.*
22. *Odense.*
23. *Aalborg,*
- *Kolding.*
24. *Hjørring.*
26. *Esbjerg.*
29. *Odense,*
- *Vegger St.,*
- *Lemvig,*
- *Holsted.*
30. *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ramme,*
- *Ringkjøbing.*
31. *Hjørring,*
- *Ulfkjær.*

---

2) Anskaffelse af kraftige og friske Planter med et veludviklet Rodnet, 3) Omhyggelig Plantning og 4) Renholdelse af det plantede. Det gælder ikke om, hvor mange Tusinde Planter, der plantes, men hvor mange Favne levende Hegn der opelskes.

III. Læplantning.

Ved hvert Hus, hver Gaard og hver Have burde der findes een efter Forholdene afpasset Læplantning. Men saaledes er det endnu langt fra. Der tænkes ikke tilstrækkeligt over, hvilken Skade Vind og Vejr foraarsager paa Bygninger og Haver, en Skade, der ofte vil være betydeligt over Værdien af den Jord, en Læplantning optager. Men foruden Nytten er det ogsaa nok værd at regne med den Forskønnelse, som en Læplantning bringer. Der er jo egentlig intet, der kan gøre en Egn eller et Sted hjemligt, hyggeligt og tiltalende, som netop Plantning. Naar dertil kommer, at det hverken er vanskeligt eller videre bekosteligt at opelske Læplantninger, og at det kun tager faa Aar, inden man kan have virksom Læ og Ly, selv i Vestjylland, saa er der al Opfordring til at tage Sagen op.

Jordbehandling. Dersom det Jordstykke, hvorpaa man agter at anlægge en Læplantning, dyrkes med Korn eller Roer om Sommeren, kan man om Efteraaret gaa i Gang med at undergrundsgrave det 1 Alen dybt eller give det en omhyggelig Undergrundspløjning i nogenlunde samme Dybde. Ligger det i Græs, maa det fra Juli halvbrakkes for at kunne behandles om Efteraaret. Det vil herefter i de fleste Tilfælde være bedst, om Foraaret at gøde Jordstykket godt med Staldgødning, tilsaa det med Roer, som i Sommerens Løb holdes vel rensede. Naar Roerne er tagne op, dybpløjes Arealet, og næste Foraar gennemgaas det med en svær Harve, hvorefter Plantningen af Træerne kan foregaa.

Er den Jord, der skal benyttes, meget mager, kan man efter Dybbehandlingen paaføre Tørvejord og Ler eller Mergel og i Marts Maaned give 600 Pd. Kainit og 400 Pd. Thomasslagge pr. Td. Ld. I sidste Halvdel af April saas saa Lupiner, som om Efteraaret nedgraves eller nedpløjes. Man maa i alle Tilfælde sørge for, at Rodukrudtet saa vidt muligt bliver udryddet, da det er vanskeligt at bekæmpe efter Plantningen af Læbæltet.

Om den Bredde, et Læbælte bør have for at gøre Fyldest imod Vesten- og Nordenvinden, kan der naturligvis være delte Menin-

September

9. Maaned eller Fiskemaaned har 30 Dage. Aar 1910.

			Op F.			Højv.	
T.	1	Ægidius	1	27		10	19
F.	2	Elisa	2	53		11	11
L.	3	Seraphia	Ned	E.	● n. M. 7 6′ Eftm.	11	55

15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden.
2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S.	4	Theodosia	7	36		0	14
M.	5	Regina	7	44		0	50
Ti.	6	Magnus	7	52		1	23
O.	7	Louise	7	59	Sol. op 5 26′ n. 6 49′.	1	55
T.	8	Mariæ Fødſ.	8	8		2	28
F.	9	Gorgonius	8	20	☾ fjernest Jorden.	3	5
L.	10	Burchhardt	8	36		3	43

16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17.
2den Række, Joh. 11, 19—45.

S.	11	Hillebert	8	59	◐ f. Kv. 9 11′ Eftm.	4	26
M.	12	Guido	9	34		5	17
Ti.	13	Cyprianus	10	26		6	17
O.	14	† Ophøjelse	11	35	Sol. op 5 40′ n. 6 30′.	7	26
T.	15	Eskild	Ned	F.		8	36
F.	16	Euphemia	12	58		9	42
L.	17	Lambertus	2	28		10	36

17. S. e. Trin. Den Vatersottige, Luk. 14, 1—11.
2den Række, Mark. 2, 14—22.

S.	18	Titus	4	0		11	27
M.	19	Constantia	Op	E.	○ f. M. 5 52′ Form.	12	11
Ti.	20	Tobias	7	2		0	32
O.	21	Matthæus	7	13	*Tamperdag.* Sol. op 5 53′ n. 6 12′. ☾ nærmest Jorden.	1	12
T.	22	Mauritius	7	26		1	53
F.	23	Linus	7	45	*Jævndøgn. Efteraar begynder.*	2	38
L.	24	Tecla	8	12		3	27

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—11.

S.	25	Cleophas	8	55	◑ s. Kv. 9 54′ Eftm.	4	22
M.	26	Adolph	9	56	*Kronprins Christian.*	5	24
Ti.	27	Cosmus	11	12		6	37
O.	28	Venceslaus	Op	F.	Sol. op 6 7′ n. 5 54′.	7	50
T.	29	St. Michael	12	37		8	58
F.	30	Hieronymus	2	1		9	54

Markedsfortegnelse for September 1910.

1. Bjerringbro,
- Dalager.
2. Skjelskør,
- Vordingborg,
- Herning,
- Esbjerg.
3. Herning.
5. Græsted,
- Roskilde,
- Odense,
- Brønderslev,
- Hurup,
- Hadsten.
6. Frederiksværk,
- Hvalsø,
- Aalborg,
- Thisted,
- Allingaabro,
- Kolding.
7. Hillerød,
- Kjøge,
- Hjørring,
- Aars,
- Ny Løgten.
8. Skræm,
- Hadsund,
- Møldrup St.,
- Grindsted.
9. Fjerritslev,
- Randers,
- Give,
- Struer,
- Esbjerg.
10. Læsø,
- Skive,
- Randers,
10. Ribe.
12. Odense,
- Flauenskjold,
- Nibe,
- Holstebro.
13. Præstø,
- Ringsted,
- Aarup,
- Aalborg,
- Skanderborg,
- Kolding,
- N. Nebel.
14. Frederikssund,
- Helsinge,
- Kværndrup,
- Hjørring,
- V. Hassing,
- Kolind,
- Tarm,
- Vejen.
15. Slagelse,
- Aabybro,
- Aalestrup,
- Varde.
16. Haslev,
- Vraa St.,
- Vesløs St.,
- Karup,
- Odder,
- Bække,
- Esbjerg.
17. Tværsted,
- Løgstør,
- Kolding.
19. Asnæs,
- Odense,
19. Sæby,
- Ulstrup (Hornum St.),
- Thorup Pakh.,
- Haderup.
20. Kallundborg,
- Kjøge,
- Maribo,
- Aalborg,
- Ulstrup St.,
- Rønde,
- Kolding,
- Vildbjerg.
21. Hillerød,
- Næstved,
- Nysted,
- Assens,
- Hjørring,
- Skjørping,
- Stoholm,
- Bryrup.
22 Middelfart,
- Hjallerup,
- LøkkensvejKro,
- Durup,
- Ebeltoft,
- Hobro,
- Lunderskov.
23. Roskilde,
- Hesselager,
- Sindal,
- Rødkjærsbro,
- Hobro,
- Esbjerg.
24. Hjørring,
- Nykb. (p. M.),
24. Skals.
26 Odense,
- Gudumholm,
- Hals,
- Viborg,
- Høver Kro,
- Brande.
27. Ringsted,
- Svinninge,
- Bogense,
- Frederikshavn,
- Aalborg,
- Viborg,
- Jellinge,
- Kolding.
28. Nykb. (p. S.),
- Sorø,
- Ejby,
- Agersted,
- Hjørring,
- Frøstrup St.,
- Kjellerup,
- Hornsyld.
29. Jetsmark,
- Hørdum,
- Glæsborg,
- Silkeborg,
- Uldum.
30. Marstal,
- Aars,
- Thisted,
- Grenaa,
- Havndal,
- Horsens,
- Esbjerg.

---

ger, men under 8—12 Alen bør det ikke være i Midt- og Vestjylland og 6—10 Alen i det øvrige Land.

Hvilke Løvtræer, der skal plantes, og i hvad Orden og Forhold man skal benytte dem, vil altid noget bero paa et Skøn og paa det givne Forhold. Som et Hensyn, der altid bør følges, kan nævnes, at foruden de Træer, der skulle vokse i Højden og være Læbæltets Kærne, bør der imellem disse plantes buskagtige Træer, der kunne taale Skygge, og som kunne give Underlæ.

Bornholmsk Røn (Seljerøn), Elm og Hvidpil er antagelig vore haardføreste Løvtræer og bør altid benyttes i de yderste Rækker; efter disse kan plantes Ahorn, alm. Røn, Fuglekirsebær og Birk og paa labere Bund Ask. Til Underlæ kan bruges Vintereg, Naur, Hassel, Hvidel og Aunbøg. I den inderste Række kan Hyld, alm. Hægebærtræ eller Mirabelle gøre god Fyldest. Afstanden imellem Rækkerne kan være fra $2^1/_2$—$3^1/_2$ Alen og imellem Planterne i Rækkerne 2—3 Alen.

Renholdelsen maa ikke glemmes, det er den, der skal give Fart i

Oktober

10. Maaned — eller Sædemaaned har 31 Dage — Aar 1910.

			Op F.		Højv.
L.	1	Remigius	3 23		10 40
		19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8. 2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.			
S.	2	Ditlev	4 43		11 21
M.	3	Mette	Ned E	● n. M. 9 32′ Form.	11 58
Ti.	4	Franciscus	6 8		0 14
O.	5	Placidus	6 16	Sol. op 6 20′ n. 5 35′.	0 48
T.	6	Broderus	6 26		1 21
F.	7	Amalia	6 40	☾ fjernest Jorden.	1 55
L.	8	Ingeborg	6 59		2 33
		20. S. e. Trin. Bryllupsklæderne, Matth. 22, 1—14. 2den Række, Matth. 21, 28—44.			
S.	9	Dionysius	7 28		3 15
M.	10	Gereon	8 12		4 0
Ti.	11	Fred. 4. Fødsel	9 14	◐ f. Kv. 2 40′ Form.	4 50
O.	12	Maximilian	10 30	Sol. op 6 34′ n. 5 17′.	5 51
T.	13	Angelus	11 55		6 57
F.	14	Calixtus	Ned F.		8 5
L.	15	Hedevig	1 25		9 8
		21. S. e. Trin Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53. 2den Række, Joh. 4, 34—42.			
S.	16	Gallus	2 56		10 5
M.	17	Florentinus	4 29		10 55
Ti.	18	Luc. Evang.	Op E.	*Flyttedag.* ○ f. M. 3 24′ Eftm.	11 43
O.	19	Balthasar	5 31	Sol. op 6 49′ n. 5 0′. ☾ nærmest Jorden.	0 4
T.	20	Felicianus	5 47		0 49
F.	21	11,000 Jomfruer	6 11		1 35
L.	22	Cordula	6 48		2 24
		22. S. e. Trin De 10,000 Pund, Matth. 18, 23 til Enden. 2den Række, Matth. 18, 1—14.			
S.	23	Søren	7 44		3 18
M.	24	Proclus	8 58		4 15
Ti.	25	Crispinus	10 22	◑ s. Kv. 6 48′ Form.	5 16
O.	26	Amandus	11 48	Sol. op 7 3′ n. 4 43′.	6 20
T.	27	Sem	Op F.	*Prins Valdemar.*	7 25
F.	28	Simon og Judas	1 11		8 24
L.	29	Narcissus	2 30		9 17
		23. S. e. Trin. Skattens Mønt, Matth. 22, 15—22. 2den Række, Mark. 12, 41 til Enden.			
S.	30	Absalon	3 47		10 3
M.	31	Reformat. Beg.	5 2	*Dronning Louise.*	10 43

Markedsfortegnelse for Oktober 1910.

1. *N. Aaby,*
- *Halvrimmen,*
- *Hvidbjerg,*
- *Randers,*
- *Vejle,*
- *Foldingbro.*

3. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Dronninglund,*
- *Skive,*
- *Hammel,*
- *Ribe.*

4. *Taastrup,*
- *Nakskov,*
- *Faaborg,*
- *Aalbæk,*
- *Aalborg,*
- *Østbirk,*
- *Kolding,*
- *Lemvig.*

5. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*
- *Bækmarksbro,*
- *Vinderup.*

6. *Ruds-Vedby,*
- *Stege,*
- *Tranebjerg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Nibe,*
- *Bjerringbro,*
- *Mariager,*
- *Egtved,*

6. *Holstebro.*

7. *Fuglebjerg,*
- *Skibby,*
- *Vordingborg,*
- *Sakskjøbing,*
- *Løkken,*
- *N.-Sundby,*
- *Gjerlev,*
- *Børkop,*
- *Esbjerg.*

8. *Ringe,*
- *Hvalpsund,*
- *Herning,*
- *Ansager.*

10. *Jyderup,*
- *Pedersker,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Ringkøbing,*
- *Bramminge.*

11. *Farum,*
- *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Glamsbjerg,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*

12. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Svendborg,*
- *Dybvad,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Varde.*

13. *Otterup St.,*

13. *Frederikshavn,*
- *Fjerritslev,*
- *Hadsten.*

14. *Nyborg,*
- *Aabybro,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

15. *Kjerteminde,*
- *Østervraa,*
- *Bælum.*

17. *Østermarie Kirke,*
- *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Vandel.*

18. *Holbæk,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *N.-Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Kolding.*

19. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Ryom,*
- *Ry.*

20. *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Mørke,*
- *Ulfkjær.*

21. *Helsingør,*
- *Storehedinge,*
- *Sindal,*

21. *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Hammel,*
- *Esbjerg.*

22. *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*

24. *Clemens Kro,*
- *Odense,*
- *Jerslev,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Silkeborg,*
- *S.-Omme,*
- *Ribe.*

25. *Fakse,*
- *Nakskov,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*

26. *Kjøge,*
- *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Horsens,*
- *Ølgod.*

27. *Stubbekjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Sjelbro Kro,*
- *Give.*

28. *Hørsholm,*
- *Vejle,*
- *Esbjerg.*

29. *Randers.*

31. *Odense,*
- *Bording St.*

Fremvæksten. Tidligt om Foraaret begynder man at køre med Haand- eller Hesterensemaskine, og gentager dette ikke for sjældent Sommeren igennem de første 3–5 Aar. Af stor Nyttevirkning vil det mange Steder være i de første Aar at anbringe en Læskærm af Bjærgfyrrudhug bag Læbæltet, det fremmer Væksten meget. Senere maa man ikke glemme at hugge ud, saa der kan komme til at vokse Træer og ikke Pisker i Læbæltet.

Det kan sikkert siges, at det at forsyne Landet med den fornødne Hegns- og Læplantning langt mere er et Viljespørgsmaal end et økonomisk Udgiftsspørgsmaal.

Vejers Klitplantage, den 25. Marts 1909.

Vilhelm Pinholt.

November
eller Slagtemaaned har 30 Dage.

			Op F.		Høiv.
Ti.	1	Alle Helgen	6 18		11 22
O.	2	Alle Sjæle	Ned E.	Sol. op 7 18' n. 4 28'. ● n. M. 2 56' Form.	11 58
T.	3	Hubertus	4 47	☾ fjernest Jorden.	0 16
F.	4	Otto	5 3		0 52
L.	5	Malachias	5 29		1 31

24. S. e. Trin. Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5, 1—12.
2. Række, Matth. 5, 13—16.

S.	6	Leonhardus	6 7		2 11
M.	7	Engelbrecht	7 1		2 53
Ti.	8	Claudius	8 11		3 40
O.	9	Theodor	9 31	Sol op 7 33' n. 4 14'.	4 29
T.	10	Luther	10 57	◐ f. Kv. 6 29' Form.	5 22
F.	11	Morten Bisp	Ned F.		6 22
L.	12	Torkild	12 25		7 24

25. S. e. Trin. Ødelæggelsens Vederstyggelighed, Matth. 24, 15—28.
2. Række, Luk. 17, 20—33.

S.	13	Arcadius	1 54		8 27
M.	14	Frederik	3 25		9 26
Ti.	15	Leopold	4 59		10 22
O.	16	Othenius	6 38	Sol. op 7 47' n. 4 1'.	11 15
T.	17	Anianus	Op E.	○ f. M. 1 25' Form. ☾ nærmest Jorden.	12 7
F.	18	Hesychius	4 39		0 33
L.	19	Elisabeth	5 28		1 24

26. S. e. Trin. Jeg priser Dig, Fader, Matth. 11, 25 til Enden.
2. Række, Matth., 25, 31 til Enden.

S.	20	Volkmarus	6 38		2 16
M.	21	Mariæ Ofr.	8 2		3 9
Ti.	22	Cecilia	9 30		4 1
O.	23	Clemens	10 56	Sol. op 8 1' n. 3 50'. ◐ f. Kv. 7 13' Eftm.	4 54
T.	24	Chrysogonus	Op F.		5 47
F.	25	Catharina	12 18		6 42
L.	26	Conradus	1 36		7 37

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Luk. 4, 16—30.

S.	27	Facundus	2 51		8 28
M.	28	Soph. Magdal.	4 6		9 19
Ti.	29	Saturninus	5 21		10 4
O.	30	Andreas	6 39	Sol op 8 14' n. 3 42'. ☾ fjernest Jorden.	10 47

Markedsfortegnelse for November 1910.

1. *Aalborg,*
- *Kolding,*

2. *Hillerød,*
- *Sorø,*
- *Nysted,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *N.-Snede.*

3. *Frederikssund,*
- *Kallundborg,*
- *Veksø,*
- *Sakskjøbing,*
- *Middelfart,*
- *Bjerringbro.*

4. *Skjelskør,*
- *Vordingborg,*
- *Svendborg,*
- *Flauenskjold,*
- *Aars,*
- *Esbjerg.*

5. *Faaborg.*

7. *Haslev,*
- *Roskilde,*

7. *Odense,*
- *Nibe.*

8. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Slagelse,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Kolding,*
- *Kibæk.*

9. *Frederikssund,*
Slagelse,
- *Nykjb. (p. F.),*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Mariager.*

10. *Hvalsø,*
- *Ringe,*
- *Skjørping.*

11. *Nyborg,*
- *Hobro,*

11. *Esbjerg.*

12. *Rudkjøbing,*
- *Randers.*

14. *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Tim.*

15. *UggerløseKro,*
- *Rødby,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Odder,*
- *Kolding.*

16. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Holsted.*

17. *Skive,*
- *Høver Kro.*

18. *Fredericia,*
- *Lemvig,*
- *Esbjerg.*

19. *Holstebro.*

21. *Odense,*

21. *Løgstør,*
- *Give.*

22. *Holbæk,*
- *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

23. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Varde.*

24. *Svendborg,*
- *Hjallerup,*
- *Havndal,*
- *Silkeborg.*

25. *Faarvang,*
- *Esbjerg.*

26. *Viborg.*

28. *Odense.*

29. *Slangerup,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*

30. *Hjørring,*

Planeterne i Aaret 1910.

Merkur er i Almindelighed saa nær ved Solen, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 10de Januar, 2den Maj, 30te August og 24de December er den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis 1¾, 2¼, ½ og ½ Time efter denne. Den 20de Februar, 20de Juni og 11te Oktober er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis 1, 1 og 1¾ Time før Solen. I Oktober er den ej langt fra Venus.

Venus er ved Aarets Begyndelse Aftenstjerne og gaar ned 4 Timer efter Solen. Den 7de Januar skinner den stærkest. I Begyndelsen af Februar gaar den ned 2 Timer efter Solen. Den 12te Februar vandrer den inden om Solen over til Morgenhimlen, hvor den mod Slutningen af Februar og i Marts staar op 1½ Time før Solen og den 19de Marts atter skinner stærkest. Den 23de April er den længst vest for Solen, men staar først op 1 Time før denne. Midt i Juni staar den op 1½ Time før Solen, i Slutningen af Juli og i August 2½ Time før Solen, midt i September 2 Timer før Solen, midt i Oktober 1 Time før Solen. Den 26de November passerer den bag om Solen over til Aftenhimlen, hvor den dog endnu ved Aarets Slutning holder sig skjult i Aftenrøden.

Mars ses ved Aarets Begyndelse Kl. 6 Aften i Syd, noget over Saturn, 41 Grader over Københavns Horisont, og gaar ned Kl. 1 Morgen. Sidst i Maj gaar den ned ved Midnat og forsvinder nu snart i Aftendæmringen. Den 27de September vandrer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den dog først bliver synlig mod Aarets Slutning. I December staar den op Kl. 6 Morgen. Mars

December
eller Kristmaaned har 31 Dage.

			Ned E.		Højv.
T.	1	Arnold	3 10	● n. M. 10 11′ Eftm.	11 29
F.	2	Bibiana	3 32		12 11
L.	3	Svend	4 5		0 32

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1—13.

S.	4	Barbara	4 55		1 14
M.	5	Sabina	6 0		1 55
Ti.	6	Nikolaus	7 18		2 37
O.	7	Agathon	8 40	Sol. op 8 25′ n. 3 36′.	3 20
T.	8	Mariæ Undf.	10 5		4 4
F.	9	Rudolph	11 30	◐ f. Kv. 8 5′ Eftm.	4 50
L.	10	Judith	Ned F.		5 41

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S.	11	Damasus	12 58		6 39
M.	12	Epimachus	2 25		7 41
Ti.	13	Lucia	3 58		8 48
O.	14	Crispus	5 36	*Tamperdag.* Sol op 8 34′ n. 3 34′.	9 54
T.	15	Nikatius	7 16	☾ nærmest Jorden.	10 55
F.	16	Lazarus	Op E.	○ f. M. 12 5′ Eftm.	11 55
L.	17	Albina	4 10		0 23

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S.	18	Louise	5 31		1 16
M.	19	Nemesius	7 2		2 6
Ti.	20	Abraham	8 33		2 53
O.	21	Thomas	9 59	Sol op 8 40′ n. 3 35′.	3 38
T.	22	Japetus	11 20	*Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	4 21
F.	23	Torlacus	Op F.	◑ f. Kv. 11 36′ Form.	5 04
L.	24	Adam	12 38	*Kronprinsesse Alexandrine.*	5 49

Kristi Fødsel, Luk. 2, 1—14. 2. Række, Joh. 1, 1—14.

S.	25	<u>Juledag</u>	1 53		6 38
M.	26	<u>St. Stephan</u>	3 8		7 31
Ti.	27	Joh. Evangel.	4 25		8 27
O.	28	Børnedag	5 43	Sol op 8 42′ n. 3 40′. ☾ fjernest Jorden.	9 22
T.	29	Noah	7 0		10 16
F.	30	David	8 13		11 6
L.	31	Sylvester	9 15	● n. M. 5 21′ Eftm.	11 54

Markedsfortegnelse for December 1910.

1. *Bjerringbro.*
2. *Frederiksværk,*
- *Vordingborg,*
- *Esbjerg.*
5. *Græsted,*
- *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Hammel.*
6. *Sindal,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Kolding.*
7. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
7. *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Ny Løgten.*
- *Tørring.*
8. *Skjørping.*
9. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
12. *Odense,*
- *Brønderslev.*
13. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
14. *Frederikssund,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Kolind,*
- *Herning.*
15. *Allingaabro.*
16. *Kjøge,*
- *Randers,*
- *Esbjerg.*
17. *Viborg,*
- *Aarhus.*
19. *Odense.*
20. *Frede.ikssund,*
- *Bogense,*
20. *Aalborg,*
- *Silkeborg,*
- *Kolding.*
21. *Hillerød,*
- *Nykb. (p. S.),*
- *Næstved,*
- *Hjørring.*
22. *Hjallerup.*
23. *Esbjerg.*
27. *Aalborg,*
- *Kolding.*
28. *Odense:*
- *Hjørring.*
30. *Esbjerg.*

---

skinner i 1910 ikke stærkt, da den allerede ved Aarets Begyndelse er 1 Solafstand (d. e. 150 Mill Kilometer) borte fra os. I September naar den sin største Afstand fra os, $2^2/_3$ Solafstande. Ved Aarets Slutning er dens Afstand fra os $2^1/_3$ Solafstande. Mars, der er kendelig ved sit røde Skær, vandrer hele Aaret østpaa, mellem Dyrekredsens Stjerner fra Fiskene til Skorpionen. Paa denne Vandring passerer den midt i Marts syd forbi Plejaderne (Syvstjernen), sidst i Marts 7 Gr. nord forbi Tyrens røde Øje Aldebaran.

Jupiter staar op midt i Januar ved Midnat, midt i Februar Kl. 10 Aften. 31te Marts er den modsat Solen, er oppe hele Natten og ses Midnat i Syd, 32 Gr. over Københavns Horisont. Sidst i April ses den i Syd Kl. 10 Aften og er fremdeles oppe hele Natten. Sidst i Juni gaar den ned ved Midnat og forsvinder nu snart i Aftendæmringen. Den 19de Oktober vandrer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den midt i November staar op 2 Timer før Solen, ved Aarets Slutning 5 Timer før Solen. Jupiter opholder sig hele Aaret i Jomfruen, mellem hvis Stjerner den fra sidst i Januar til først i Juni vandrer vestpaa, ellers østpaa. Paa denne Vandring passerer den i Begyndelsen af April $1^1/_2$ Gr. syd forbi Jomfruens Stjerne Gamma. I Aarets første Maaneder ses den til højre for Jomfruens Hovedstjerne Spica, i Aarets to sidste Maaneder til venstre for denne Stjerne.

Saturn ses ved Aarets Begyndelse Kl 6 Aften i Syd noget under Mars og gaar ned Kl. 1 Morgen. Sidst i Februar gaar den ned Kl. 10 Aften, midt i Marts Kl. 9 Aften, og nu forsvinder den snart i Aftendæmringen. Den 17de April vandrer den bag om Solen over til Østhimlen, hvor den dog først bliver synlig efter Midsommer, naar Nætterne bliver mindre lyse. Midt i Juli staar den op ved Midnat, sidst i August Kl. 9 Aften. Den 27de Oktober er den modsat Solen og ses Midnat i Syd 44 Gr. over Københavns Horisont. Sidst i December ses den i Syd Kl. 8 Aften og gaar ned Kl. 3 Morgen. Saturn opholder sig hele Aaret i Fiskene eller Vædderen, mellem hvis Stjerner den indtil den 20de August vandrer østpaa, derefter vestpaa.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1910 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 29 April 1909.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Almindingen, 1 Juli Heste.
Asnæs, 17 Maj og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Clemens Kro, 25 April og 24 Okt. Kreaturer.
Fakse, 29 Marts og 25 Okt. Kreaturer.
Farum, 5 April og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Frederiksborg, se **Hillerød**.
Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Anden Onsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer. 25 Jan., 23 Febr. og 30 Marts Heste og Kreaturer; 27 April Heste; 3 Nov. (Efteraarsmarked) og 20 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Frederiksværk, 1 Febr., 5 April, 5 Juli, 6 Sept. og 2 Dec. Heste og Kreaturer.
Fuglebjerg, 5 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Gjørlev Station, 30 Marts Heste og Kreaturer.
Græsted, 7 Febr., 7 Marts, 4 April, 2 Maj, 6 Juni, 5 Sept., 3 Okt. og 5 Dec. Heste og Kreaturer.
Haslev, 31 Marts, 11 Maj, 16 Sept. og 7 Nov. Kreaturer.
Helsinge, 12 Jan., 9 Febr., 9 Marts, 13 April, 11 Maj. 8 Juni, 14 Sept. og 12 Okt. Kreaturer.
Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 23 Febr., 18 April, 18 Juli og 21 Okt. Kreaturer.
Hillerød, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Tredie Onsdag i hver Maaned og første Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af Marts, Maj og November Marked med Kreaturer. 2 Marts stort Hestemarked; 2 Maj (Foraarsmarked) og 2 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 15 Febr. Heste; 10 og 21 Marts, 14 April, 20 Juni (Sommermarked) og 18 Okt. Heste og Kreaturer; 22 Nov. (Efteraarsmarked) Kreaturer.
Hvalsø, 2 Marts, 9 Maj, 6 Sept. og 10 Nov. Kreaturer.
Hørsholm, 19 April og 28 Okt. Heste og Kreaturer.
Jyderup, 4 April og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 14 Febr., 23 Marts, 2 Maj (Foraarsmarked), 20 Juli (Sommermarked), 20 Sept. og 3 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Kjøbenhavn, Torvedage Mand. og Torsd. med Slagtekvæg.
Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 5 Jan., 2 Febr., 9 og 23 Marts, 13 April, 20 Maj (Foraarsmarked), 1 Juni, 26 Juli, 7 og 20 Sept., 5 og 26 Okt. (Efteraarsmarked), 7 og 16 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 21 Juni (Sommermarked) Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, 16 Febr. Heste; 20 April Kreaturer; 8 Juni (Sommermarked) og 28 Sept. (Høstmarked) Heste og Kreaturer; 21 Dec. Heste.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Onsdagene 19 Jan., 16 Febr., 16 Marts, 20 April, 18 Maj (Foraarsmarked), 15 Juni, 20 Juli (Sommermarked), 17 Aug., 21 Sept., 19 Okt., 16 Nov. (Efteraarsmarked) og 21 Dec. Heste og Kreaturer.

Vedersker, 11 April og 10 Okt. Kreaturer.

Præstø, anden Tirsdag i hver Maaned Heste og Kreaturer.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer. 22 Marts, 14 Juni (Sommermarked) og 27 Sept. (Høstmarked) Heste og Kreaturer.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 3 Jan., 11 Febr., 4 og 18 Marts, 4 Maj (Foraarsmarked), 6 Juni, 4 Juli, 1 Aug., 5 og 23 Sept. (Pæremarked), 7 Nov. (Efteraarsmarked) og 5 Dec. Heste og Kreaturer.

Ruds-Vedby, 1 April og 6 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 8 Marts og 7 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 4 Marts, 6 Maj, 2 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Slagelse, første Onsdag i Maanederne Februar, April, Juni, August, Oktober og December Marked med Heste og Kreaturer. 4 Jan. stort Hestemarked; 1 og 15 Marts, 3 Maj (Foraarsmarked), 5 og 6 Juli (Sommermarked), 15 Sept. samt 8 og 9 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Slangerup, 22 Marts, 17 Maj, 21 Juni og 29 Nov. Heste og Kreaturer.

Sorø, 11 og 23 Marts, 8 April, 23 Maj, 28 Juni (Sommermarked), 28 Sept. (Høstmarked) og 2 Nov. Heste og Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 14 Marts og 6 Okt. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Storeheddinge, 1 og 15 Marts, 5 April, 17 Maj (Foraarsmarked) og 21 Okt. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Svinninge, 19 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Taastrup, 1 Marts, 3 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Tranebjerg p. Samsø, 31 Marts og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Uggerløse Kro, 26 April og 15 Nov. Heste og Kreaturer.

Veksø, 26 April og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Første Fredag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.

Ølstykke, 26 Jan., 20 April, 27 Juli og 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Østermarie Kirke, 18 April og 17 Okt. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 8 og 29 Marts, 9 Juni (Sommermarked) og 20 Sept. Heste og Kreaturer.

Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer. 17 Febr., 3 og 17 Marts, 4 og 25 Okt. og 8 Nov. Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 25 Febr. Heste; 27 April, 15 Juli (Sommermarked), 5 Okt. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.

Nysted, 31 Marts, 14 April og 21 Sept. Heste og Kreaturer; 2 Nov. Heste.

Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 15 Febr. og 22 Marts Heste og Kreaturer; 5 Juli (Sommermarked) og 18 Okt. Kreaturer; 15 Nov. Heste og Kreaturer.

Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 1 og 15 Marts Heste og Kreaturer; 12 Juli (Sommermarked) og 7 Okt. Kreaturer; 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 25 Maj og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 18 Jan., 15 Marts, 11 Maj, 13 Sept. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.

Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 15 og 26 Febr., 22 Marts, 24 Juni, 21 Sept. og 15 Nov. Heste og Kreaturer.

Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 1 Febr. Heste; 24 Febr., 8 Marts og 10 Maj Heste og Kreaturer; 7 Juli Heste; 27 Sept., 8 Nov. og 20 Dec. Heste og Kreaturer.

Ejby, 9 Marts og 28 Sept. Heste og Kreaturer.

Glamsbjerg, 3 Marts, 3 Maj og 11 Okt. Heste og Kreaturer.

Kjerteminde, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, hver Fredag med lev. Kreaturer. 18 Febr., 5 Marts, 4 Juni, 15 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.

Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 2 og 25 Febr., 19 Marts, 6 April, 13 Juli, 22 Sept. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Aaby, 19 Maj og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsdag). 3 Jan., 14 Febr., 7 Marts, 25 April, 2 Maj, 13 Juni, 12 Juli (St. Knud), 8 August, 26 Sept., 17 Okt., 14 Nov. og 19 Dec. Heste.

Otterup Station, 6 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 19 Marts og 19 Okt. Heste og Kreaturer.

Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med lev. Kreaturer. 27 Jan. Heste; 22 Febr., 10 Marts, 16 Juni, 4 Okt. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.

Hesselager, 13 Maj og 23 Sept. Heste og Kreaturer.

Kværndrup (før Egeskov), 14 Sept. Heste og Kreaturer.

Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 27 Maj og 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Okt. til 1 Maj med lev. Kreaturer. 23 Febr. og 11 Marts Heste og Kreaturer; 6 Juli Heste; 14 Okt. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.
Ringe, 18 Marts, 31 Maj, 8 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 17 Marts, 17 Juni og 12 Nov. Heste og Kreaturer.
Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag med lev. Kreaturer. 12 Jan., 16 Febr., 2 og 16 Marts, 18 Maj, 21 Juli, 12 Okt., 4 og 24 Nov. Heste og Kreaturer.
Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 4 Marts, 19 Juli og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Ørbæk, 14 Juli Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 4 Okt. Heste og Kreaturer.
Agersted, 8 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Brønderslev, anden Mandag i hver Maaned undtagen September Marked med Heste og Kreaturer. 5 Sept. Heste og Kreaturer.
Dronninglund, 21 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Dybvad Station, 25 April og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Flauenskjold, 15 April, 12 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 18 Jan., 14 April, 27 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Halvrimmen, 18 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Hjallerup, 27 Jan., 24 Febr., 31 Marts, 28 April, 1 og 2 Juni, 23 Juni, 22 Sept., 27 Okt., 24 Nov. og 22 Dec. Heste og Kreaturer.
Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med Kreaturer. 19 Jan. Heste; 5 Marts og 2 April Heste og Kreaturer; 28 Maj og 23 Juni Heste; 24 Sept. og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Jerslev, 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Jetsmark, 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Læsø, 9 April og 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Løkken, 11 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Løkkensvej Kro, 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Saltum, 1 April Heste og Kreaturer.
Sindal, 2 Maj, 23 Sept., 21 Okt. og 6 Dec. Heste og Kreaturer.
Skovsgaard Station, 21 Marts og 24 Juni Heste og Kreaturer.
Skræm, 8 Sept. Heste og Kreaturer.
Sæby, Torvedag hver Lørdag. 6 April, 19 Sept. og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Thiese, 16 April Heste og Kreaturer.
Tversted, 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Vraa Station, 18 April og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Østervraa, 29 Marts og 15 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 7 April, 19 Maj, 15 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 21 Jan. Heste; 8 Marts, 20 Sept., 19 Okt. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.
Aars, 7 Febr., 11 April, 27 Maj, 7 Sept., 30 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Bælum, 16 Marts og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Gudumholm, 4 April og 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Hadsund, 6 April, 9 Maj, 8 Sept. og 5 Okt. Heste og Kreaturer.
Hals, 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvalpsund, 11 Maj og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 9 April, 20 Juli, 17 Sept., 17 Okt. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 24 Jan., 12 Marts, 27 April, 20 Juni, 12 Sept., 6 Okt. og 7 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Okt. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 20 Jan., 7 Marts, 23 April, 7 og 18 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjørping, 13 Jan., 10 Febr., 9 Marts, 13 April, 12 Maj, 9 og 28 Juni, 21 Sept., 20 Okt., 10 Nov. og 8 Dec. Heste og Kreaturer.
Ulstrup (Hornum Station), 12 Jan., 15 Marts, 4 Maj, 27 Juni, 19 Sept., 26 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.
Vegger Station, 23 Marts og 29 Aug. Heste og Kreaturer.
Vester Hassing, 30 Marts og 14 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Fjerritslev, 6 April, 22 Juni, 9 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Frøstrup Station (forhen Bjerget), 29 Marts og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Hurup, 3 Febr. Heste og Kreaturer; 3 Juni Heste; 5 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvidbjerg, 19 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Hørdum, 21 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 7 og 24 Jan., 1 Marts og 11 April Heste og Kreaturer; 6 Juni Heste; 23 Juli, 24 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 8 Jan. Heste og Kreaturer; 4 Febr. Heste; 28 Febr., 13 April og 9 Maj Heste og Kreaturer; 4 Juni Heste og Uld; 5 Juli, 6 og 30 Sept. og 12 Okt. (Store Onsdag) Heste og Kreaturer.
Vesløs Station, 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Vilsund, 12 April og 22 Juli Heste og Kreaturer.
Øsløs, 25 Juni Heste.

Viborg Amt

Aalestrup, 11 Jan., 17 Marts, 20 April, 15 Sept. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Bjerringbro Station, første Torsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer (hvis Helligdag, Søgnedagen derefter).

Durup, 21 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Karup, 21 April og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Kjellerup, 6 April, 27 Maj, 28 Sept. og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Knudstrup, 23 Juni Heste og Kreaturer.
Møldrup Station, 24 Febr. og 8 Sept. Heste og Kreaturer.
Rodkjærsbro, 27 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Skals, 15 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 3 og 25 Jan., 2 Marts, 12 April og 12 Maj Heste og Kreaturer; 7 Juni Heste; 25 Juli, 10 Sept., 3 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Stoholm, 17 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Ulstrup Station, 18 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned (dog ikke Paaskelørdag) og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 4 Jan. Heste; 26 Jan., 18 Febr., 11 Marts, 16 og 30 April, 28 Maj, 25 Juni (Snapstingsmarked), 26 Juli, 26 og 27 Sept. (Toftemarked), 22 Okt., 26 Nov. og 17 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 4 Febr., 1 April, 3 Maj, 6 Juni, 22 Juli, 6 Sept., 14 Okt. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.
Ebeltoft, 22 Jan., 10 Marts, 23 Juni og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Gjerlev, 2 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Glæsborg, 19 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 21 Jan., 8 Marts, 30 Juni, 30 Sept., 8 Nov. og 6 Dec. Heste og Kreaturer.
Havndal, 28 April, 27 Juli, 30 Sept. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 14 Jan., 11 Febr., 10 Marts, 14 April, 13 Maj, 10 og 29 Juni, 12 Aug., 22 og 23 Sept., 21 Okt., 11 Nov. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.
Kolind Station, anden Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af April, August og Oktober Marked med Heste og Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 23 Febr., 12 Juli, 6 Okt. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.
Mørke, 10 Maj og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Ny Løgten Station, første Onsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 5 og 6, 28 og 29 Jan., 19 og 26 Febr. og 12 Marts Heste; 19 Marts, 2 April og 7 Maj Heste og Kreaturer; 20 og 21 Juni Uld; 1 og 2 Juli Heste; 9 og 10 Sept., 1 og 29 Okt., 12 Nov. og 16 Dec. Heste og Kreaturer.
Ryom, 25 Jan. og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Rønde, 11 Marts, 20 Sept. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Sjelbro Kro, 25 Febr., 21 April, 17 Maj og 27 Okt. Heste og Kreaturer.
Torup Pakhus, 12 Maj, 8 Juli og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Trustrup Station, anden Onsdag i Maanederne April, August og Oktober Marked med Heste og Kreaturer. 4 Juni Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Mandag (særlig med Fedekvæg) og Lørdag. 7 og 31 Jan., 21 Febr., 7, 14 og 21 Marts Heste; 5 April, 9 Maj, 4 Juli, 18 Okt. og 17 Dec. Heste og Kreaturer.
Bryrup 11 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Brædstrup, 31 Jan., 7 Maj, 23 Juli og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Faarvang Station (forhen Truust), 11 Maj og 25 Nov. Heste og Kreaturer.
Hadsten, 18 Marts, 26 April, 5 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Hammel, 24 Jan., 4 Marts, 28 April, 20 Maj, 28 Juli, 3 og 21 Okt. og 5 Dec. Heste og Kreaturer.
Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec indtil Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan., 2 og 23 Febr. og 9 Marts Heste; 16 og 23 Marts, 6 April, 2 Maj, 10 og 11 Juni, 2 Aug., 30 Sept. og 26 Okt. Heste og Kreaturer.
Høver Kro, 17 Marts, 2 Maj, 26 Sept. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Laasby, 11 Febr. og 30 Juni Heste og Kreaturer.
Ny Soelbjerg Kro, 25 April og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Nørre Snede, 15 April, 8 Juli og 2 Nov. Heste og Kreaturer.
Odder, 4 Jan., 18 Febr., 1 og 29 April, 29 Juli, 16 Sept. og 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Ry, 17 Maj og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Salten, 5 Juli Heste og Kreaturer.
Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 5 Febr., 12 Marts, 9 April, 10 Maj, 8 Juni, 6 Juli, 29 Sept., 24 Okt., 24 Nov. og 20 Dec. Heste og Kreaturer.
Skanderborg, Torvedag hver Fredag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 8 Jan., 1 og 22 Febr. og 8 Marts Heste; 15 og 22 Marts, 18 Maj, 9 Juni, 1 Aug., 13 Sept. og 25 Okt. Heste og Kreaturer.
Truust, se Faarvang St.
Tørring, 21 Febr., 8 April, 10 Maj, 20 Juli, 5 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.
Østbirk, 27 April og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 4 April, 29 Juli og 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Børkop, 13 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Egtved, 2 Maj og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 5 Marts, 4 Maj, 8 Juli, og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Give, 22 Febr., 29 April, 4 Juli, 9 Sept., 27 Okt. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Hornsyld, 25 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Jellinge, 13 Maj og 27 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 12 Jan., 4 og 25 Febr. og 11 Marts Heste; 18 Marts, 1 og 28 April, 7 Maj, 20 Juli, 17 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Sønder Omme, 12 Maj og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Uldum, 26 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Vandel, 27 Maj og 17 Okt. Heste og Kreaturer.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev Kreaturer. 11 Jan., 3 og 24 Febr. og 10 Marts Heste; 17 og 31 Marts, 7 April, 3 Maj, 13 Juni, 1 og 28 Okt. Heste og Kreaturer.

Ringkjøbing Amt.

Bording Station, 26 April og 31 Okt. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 20 April og 5 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 13 April og 1 Sept. Heste og Kreaturer.
Haderup, 14 Marts og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, 4 Febr., 5 Marts, 12 April, 14 Maj, 24 Juni, 2 og 3 Sept., 8 Okt. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 10 Jan. Heste og Kreaturer; 31 Jan. Heste; 3 Marts, 23 April, 7 Maj, 9 Juni, 27 Juli, 12 Sept., 6 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Kibæk, 11 Maj og 8 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 23 Marts, 8 Juni, 29 Aug., 4 Okt. og 18 Nov. Heste og Kreaturer
Ramme, 30 Aug. Heste og Kreaturer.
Ringkjøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 1 Febr. Heste; 28 April, 28 Juli, 30 Aug, og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 29 Jan. og 14 Marts Heste og Kreaturer; 30 Juli Heste.
Struer, 30 Marts og 9 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm, 2 Maj, 14 Sept. og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Thim, 14 Nov. Heste og Kreaturer.
Ulfkær, 27 April, 31 Aug. og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 28 Febr., 25 Juni og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Vildbjerg, 6 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 3 Maj og 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Agerbæk, 18 April Heste og Kreaturer.
Ansager, 7 Maj og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Bramminge, 20 April, 1 Aug. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Brørup, 30 April Heste og Kreaturer.
Bække, 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjerg, Torvedag hver Lørdag. Hver Fredag hele Aaret Marked med Kreaturer (naar Helligdag, Søgnedagen forud). 28 Jan., 29 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Foldingbro, 18 Maj og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 22 Juni og 8 Sept. Heste og Kreaturer.
Holsted, 7 Jan., 14 April, 29 Aug. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.
Lunderskov, 23 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 21 April og 13 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 2 Febr., 7 Marts, 25 April, 3 og 17 Maj, 11 Juni, 2 Aug., 10 Sept., 3, 11 og 24 Okt. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.

Varde, Torvedag hver Torsdag. 3 Febr., 4 og 29 Marts, 26 April, 9 Maj, 13 Juni, 3 Aug., 15 Sept., 12 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Vejen, 27 April, 24 Juni og 14 Sept. Heste og Kreaturer.
Vorbasse, 9 April og 4 Aug. Heste og Kreaturer.
Ølgod, 23 April og 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

K betyder Kvæg; H betyder Heste.

I Hertugdømmerne maa paa Kvægmarkederne falholdes Heste og andre Husdyr.

Slesvig.

Aabenraa 8 og 22 Febr., 26 April, 3 og 10 Maj, 26 Juli, 4, 18 og 25 Okt. og 16 Dec. K.; **Arnum** 4 Maj og 6 Okt. K. Træv. **Bollerslev** 27 April og 5 Okt. K. **Broager** 3 Maj og 3 Nov. K. **Fjolde** 19 April og 13 Sept. K. **Flensborg** 3 Febr., 2 Marts, 1, 6, 8, 14, 15, 20, 22 og 29 April, 4, 6, 13, 20, og 27 Maj, 14 Juli, 12 Sept., 19, 21 (2) og 27 Okt., 3 og 10 Nov. K. **Gram** 11 Maj og 21 Okt. K. Træv. **Haderslev** 8 Jan. og hver Mand. fra 7 Febr. til 20 Juni (hvis Helligd. Tirsd.) og fra 19 Sept. til 14 Nov. K. **Hanved** 3 Maj og 29 Sept. K. **Husum** hver Torsd. fra 1 Jan. til St. Hansd. og fra Mikkelsd. til 31 Dec. samt 7 Jan., 14 Marts og 27 Juni K.; fra 24 Juni til 2 Adv. hver Tirsd. Faar og hver Onsd. K. (hvis Helligd., Dagen forud). **Kliplev** 8 April og 9 Sept. K. **Krop** 22 Okt. K. **Langhorn** 30 April og 17 Aug. K. **Lyksborg** 7 Juni og 26 Sept. K. **Læk** hver Tirsd. fra 8 Febr. til 19 Juli og hver Mand. f. 29 Aug. til 28 Nov. (i St. f. 17 dog 18 Okt og i St. f. 7 dog 8 Nov.) K. **Løgumkloster** 22 Febr. og 8 Marts, 7 April, 4 Maj, 15 Juni, 19 Juli, 16 Aug. og 7 Okt. K. **Nybøl** 25 April, 2 Maj, 17 Juni, 10 og 17 Okt. og 7 Nov. K. **Skjærbæk** 27 April og 19 Okt. K. Træv. **Slesvig** 10 Jan., 23 Febr., 5, 12 og 26 April, 3 og 10 Maj, 5 Sept. (2), 21 og 28 Okt. og 4 Nov. K. **Sønderbrarup** 28 April, 1 Aug. (2) og 14 Okt. K. **Toftlund** 26 April og 28 Sept. K. Træv. o. s. v. **Tønder** 7, 28 Jan. og 11 Febr., hver Fred. fra 4 Marts til 27 Maj og fra 1 Juli til 25 Nov., 3 og 9 Dec. K. **Tønning** hver Onsd. fra 6 Juli, til 9 Nov., 19 Aug, 8 Sept., 17, 24, 31 Okt. og 7 Nov. K.

Holsten.

Altona 14 Marts 20 Juni, 12 Sept. og 12 Dec. Km. (3). **Elmshorn** 26 April og 1 Nov. K., 30 Sept. HK. **Heide** 1 Marts H.; 27 April og 4 Maj K.; 6 Juli H.; 29 Sept. K.; 29 Dec. H. **Itzehoe** 24 Febr. og 1 Sept. H.; 23 April, 7 Sept. og 28 Okt. K. **Neumünster** 27 April, 18 Aug. og 20 Okt. HK.

OTTO MØNSTED'S

Svane Margarine.

Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

Winther Indehaver **CHR. WINTHER, etabl. 1885.** *Frederiksborggade 36, Hj. af N. Farimagsgade, Kbhvn. K.* Fast Lager af 150—200 færdige Pianoer, Flygler og Harmoniums passende for alle Møblementer i alle Stilarter.

Koncert Pianoer til 700—800—900 Kroner. **Salon=Pianoer** til 475, 525, 585, 635 Kroner. **Koncert=, Kirke= og Missionshus=Harmoniums** til 295, 335, 455, 600, 900, 2200 Kroner. Salon-Harmoniums til 105, 125, 150, 180, 220, 285 Kroner. Skole-Harmoniums til 50—75 Kroner. Udlejede, ofte lidet brugte Pianoer og Harmoniums sælges fra 25 til 50 pCt. under Prisen. Stort Udvalg af brugte Pianoer, som udlejes, eventuelt med Ret til Køb. Opstaaende fra 6 Kr., Taffelform. fra 3 Kr., Flygler fra 10 Kr., Harmoniums fra 3 Kr. Baade danske og fineste udenlandske Fabriksmærker. Har De et Klaver, men spiller ikke, indbyg da et Kunstspil-Apparat. Pris 980 Kroner. Eller byt det med mit Auto-Piano. — *Køb Auto-Pianoer,* Fremtidens Klaver. Taffel- og Karnisformede Klaverer haves som Regel paa Lager til Priser fra **100 til 300 Kr. Harmoniums** med Spilleapparatet **„Harmonista" (Pris 25 og 35 Kr.)** anbefales Ikke-Spilledygtige.

Pianoer - Orgler

København

ROM'S DEN NYE ALMANAK

for Aaret 1910.

Denne Almanak indeholder en Mængde udmærkede Fortællinger, rigeligt forsynede med smukke Billeder.

Almanakken faas i 3 Størrelser, til 50 Øre, 75 Øre og 1 Kr.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Vestergade 8. København K.

I Anledning af Meterloven af 4. Maj 1907 hidsættes her følgende Sammenligning mellem Metersystemet (Metrisk og det hidtil gældende danske System (Dansk) for

Maal og Vægt.

I de metriske Betegnelser betyder Kilo 1000, Hekto 100, Deka 10, Deci 1/10, Centi 1/100, Milli 1/1000.

Ved de hyppigst benyttede er de gennem kgl. Anordning af 7. Dec. 1907 autoriserede Forkortelser anført i Parentes.

Metrisk.	Dansk.
1 Meter (m)	= 1.5931 Alen
= 10 Decimeter	eller 3.1862 Fod
= 100 Centimeter (cm)	eller 38.23 Tommer*)
= 1000 Millimeter (mm)........	eller 458.8 Linier.*)
1 Dekameter = 10 Meter	omtr. = 16 Alen.
1 Hektometer = 100 Meter.....	omtr. = 53 Favne.
1 Kilometer (km) = 1000 Meter .	lidt over 1/2 Fjerdingvej.
1 Myriameter ell. Metermil er 10 Kilometer	= 1.3276 Mil.
30 Kilometer er altsaa	omtr. 4 Mil.
1 Kvadratmeter (m^2)............	= 2.538 Kvadratalen
	ell. 10.152 Kvadratfod.
100 Kvadratcentimeter (cm^2)	= 14.62 Kvadrattommer.
1 Hektar (ha), d. e. 10000 Kvadratmeter	= 25380 Kvadratalen
= 100 Ar	ell. 1.8128 Tønder Land.
1 Kvadratmetermil	= 1.76 Kvadratmil
= 100 Kvadratkilometer (km^2) ...	ell. omtr. 1 3/4 Kvadratmil.
1 Kubikmeter (m^3)	= 4.043 Kubikalen
	ell. 32.35 Kubikfod
	ell. 0.45 Favn Brænde.
1 Liter (l), d. e.................	= 55.894 Kubiktommer
1000 Kubikcentimeter (cm^3)...	ell. 1.035 Potter.
1 Hektoliter (hl)	= 3.2346 Kubikfod
= 10 Dekaliter	ell. 103.5 Potter
= 100 Liter	ell. 0.719 Tønder Korn.
1 Kilogram (kg) = 1000 Gram...	= 2 Pund.
1 Hektogram = 100 Gram	= 20 Kvint.
1 Dekagram = 10 Gram	= 2 Kvint.
1 Gram (g) = 1000 Milligram (mg)	= 2 Ort.
1 Ton (t)**) = 1000 Kilogram ...	= 20 Centner.

---

*) Tommen regnet til 12 paa 1 Fod, Linien til 12 paa 1 Tomme.
**) 1 engelsk Ton er dog 1016 Kilogram.

Dansk.	Metrisk.
1 Mil = 24000 Fod	= 7.532 Kilometer.
4 Mil er altsaa	omtrent 30 Kilometer.
1 Favn = 6 Fod..............	= 1.883 Meter.
1 Alen = 2 Fod..............	= 0.6277 Meter.
1 Fod	= 0.31385 Meter.
16 Fod ell. 8 Alen er altsaa	omtr. 5 Meter.
1 Tomme = 1/12 Fod	= 2.615 Centimeter.
1 Linie = 1/12 Tomme	= 2.18 Millimeter.
1 Kvadratmil	= 56.7385 Kvadratkilometer.
30 Kvadratmil er altsaa.........	omtr. 1700 Kvadratkilometer.
1 Kvadratfavn	= 3.546 Kvadratmeter.
1 Kvadratalen...................	= 0.394 Kvadratmeter.
1 Kvadratfod	= 0.0985 Kvadratmeter.
10 Kvadratfod er altsaa.........	omtr. 1 Kvadratmeter.
1 Kvadrattomme	= 6.84 Kvadratcentimeter.
6 Kvadrattommer er altsaa	omtr. 41 Kvadratcentimeter.
1 Tønde Land ell. 14000 Kvadratalen......................	= 0.55162 Hektar.
20 Tønder Land er altsaa........	omtr. 11 Hektar.
1 Skæppe Land = 1/8 Tønde	= 6.9 Ar eller næsten 7 Ar.
1 Favn Brænde ell. 72 Kubikfod ell. 9 Kubikalen ell. 1/8 Kubikfavn	= 2.226 Kubikmeter.
3 Kubikfavne er altsaa	omtr. 20 Kubikmeter.
10 Kubikalen	omtr. 2 1/2 Kubikmeter.
100 Kubikfod	omtr. 3 Kubikmeter.
1 Kubiktomme..................	omtr. 18 Kubikcentimeter.
1 Pot..........................	= 0.9661 Liter.
ell. 1/32 Kubikfod ell. 54 Kubiktommer	ell. omtr. 1 Liter.
1 Tønde Korn ell. 144 Potter....	= 1.3912 Hektoliter.
10 Tønder Korn ell. 1440 Potter er altsaa	omtr. 14 Hektoliter.
1 Skæppe Korn = 1/8 Tønde	= 17.39 Liter.
1 Anker = 39 Potter	= 37.68 Liter.
8 Anker er altsaa	omtr. 3 Hektoliter.
1 Centner = 100 Pund	= 50 Kilogram.
1 Pund	= 1/2 Kilogram.
1 Kvint = 1/100 Pund	= 5 Gram.
1 Ort = 1/10 Kvint.............	= 1/2 Gram.
1 Tønde Smør = 224 Pund	= 112 Kilogram.

---

1 geografisk Mil = 0,985 Mil	= 7.422 Kilometer.
1 Sømil (Kvartmil) = 5900 Fod..	= 1.852 Kilometer.

Festkalender til Folkets Almanak.

1910—1925.

Aar	Fastelavn	Paaskedag	Alm. Bededag	Chr. Himmelfartsd.	Pinsedag	I. Søndag i Advent
1910	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1911	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1912	18 Febr.	7 April	3 Maj	16 Maj	26 Maj	1 Decbr.
1913	2 Febr.	23 Marts	18 April	1 Maj	11 Maj	30 Novbr.
1914	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1915	14 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1916	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1917	18 Febr.	8 April	4 Maj	17 Maj	27 Maj	2 Decbr.
1918	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1919	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1920	15 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1921	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1922	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1923	11 Febr.	1 April	27 April	10 Maj	20 Maj	2 Decbr.
1924	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1925	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.

Husmands-Almanak

for Aaret 1910.

Red. af **A. Kristensen**, Lærer i Sdr.-Tranders v. Aalborg.

Denne Husmands-Almanak indeholder en Mængde fortrinlige Afhandlinger til Nytte for Husmandsstanden og anbefales paa det bedste til alle fremadstræbende Husmænd.

Almanakken udgør 144 Sider i smukt Billedomslag og koster 60 Øre.

N. C Roms Forlagsforretning.

Vestergade 8. København K.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.		Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.		Køer, 281 Dage.		Faar, 153 Dage.		Svin, 113 Dage.	
Januar	1.	Decbr.	2	Oktober	8	Juni	2	April	23
—	8.	—	9	—	15	—	9	—	30
—	15.	—	16	—	22	—	16	Maj	7
—	22.	—	23	—	29	—	23	—	14
—	29.	—	30	Novbr.	5	—	30	—	21
Februar	5.	Januar	6	—	12	Juli	7	—	28
—	12.	—	13	—	19	—	14	Juni	4
—	19.	—	20	—	26	—	21	—	11
—	26.	—	27	Decbr.	3	—	28	—	18
Marts	5.	Februar	3	—	10	August	4	—	25
—	12.	—	10	—	17	—	11	Juli	2
—	19.	—	17	—	24	—	18	—	9
—	26.	—	24	—	31	—	25	—	16
April	2.	Marts	3	Januar	7	Septbr.	1	—	23
—	9.	—	10	—	14	—	8	—	30
—	16.	—	17	—	21	—	15	August	6
—	23.	—	24	—	28	—	22	—	13
—	30.	—	31	Februar	4	—	29	—	20
Maj	7.	April	7	—	11	Oktober	6	—	27
—	14.	—	14	—	18	—	13	Septbr.	3
—	21.	—	21	—	25	—	20	—	10
—	28.	—	28	Marts	4	—	27	—	17
Juni	4.	Maj	5	—	11	Novbr.	3	—	24
—	11.	—	12	—	18	—	10	Oktbr.	1
—	18.	—	19	—	25	—	17	—	8
—	25.	—	26	April	1	—	24	—	15
Juli	2.	Juni	2	—	8	Decbr.	1	—	22
—	9.	—	9	—	15	—	8	—	29
—	16.	—	16	—	22	—	15	Novbr.	5
—	23.	—	23	—	29	—	22	—	12
—	30.	—	30	Maj	6	—	29	—	19
August	6.	Juli	7	—	13	Januar	5	—	26
—	13.	—	14	—	20	—	12	Decbr.	3
—	20.	—	21	—	27	—	19	—	10
—	27.	—	28	Juni	3	—	26	—	17
Septbr.	3.	August	4	—	10	Februar	2	—	24
—	10.	—	11	—	17	—	9	—	31
—	17.	—	18	—	24	—	16	Januar	7
—	24.	—	25	Juli	1	—	23	—	14
Oktober	1.	Septbr.	1	—	8	Marts	2	—	21
—	8.	—	8	—	15	—	9	—	28
—	15.	—	15	—	22	—	16	Februar	4
—	22.	—	22	—	29	—	23	—	11
—	29.	—	29	August	5	—	30	—	18
Novbr.	5.	Oktober	6	—	12	April	6	—	25
—	12.	—	13	—	19	—	13	Marts	4
—	19.	—	20	—	26	—	20	—	11
—	26.	—	27	Septbr.	2	—	27	—	18
Decbr.	3.	Novbr.	3	—	9	Maj	4	—	25
—	10.	—	10	—	16	—	11	April	1
—	17.	—	17	—	23	—	18	—	8
—	24.	—	24	—	30	—	25	—	15

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

har

1) Det største Billedstof
2) Det største Tekstindhold
3) Farvetryk som Udlandets bedste
4) 9 Blade forenede i et og
5) derfor noget for ethvert Familiemedlem. Koster
6) 10 Øre pr. Uge, 1 Kr. 25 Øre pr. Kvartal. E
7) det bedst illustr. Ugeblad
8) det anbefales derfor af ove

250,000 Abonnenter.

Bestilles paa alle Post-kontorer, hos d'Herrer Bog-handlere, Efterleverere og Bladforhandlere.

Carl Allers Etablissement,
Kbh.-Valby.

Brug dansk Vaskepulver og Sæbe!

Heymann Bloch's

er uforfalsket, renest, drøjest og billigst.

Heymann Blochs Vaskepulver er saa drøjt, at Pakken maa deles til 2 Gange. Der skal lige saa meget Vand til Halvdelen af Pakken som til 1 hel Pakke fransk Ludpulver.

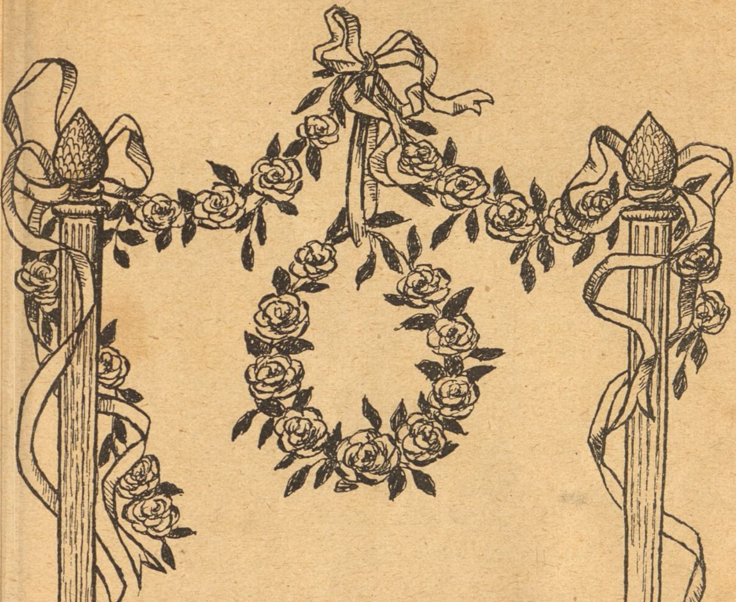

Godt Nytaar!

Der ligger Sne langs Furens Rand,
der ligger Rim i Skove; —
vor Fortids Land, vor Fremtids Land,
ved Havets lune Vove,
hvor Ploven trækker nye Spor,
hvor Skoven klæder Fattigjord;
hvor Bølgen gaar med Favnen fuld
af Havets kække Kuld.

Vort Fædreland, vort lave Bo,
bag Sund og lyse Bælter,
hvor Kæmper lagde sig til Ro
i Markens gyldne Felter, —
et Land med Savn og tystnet Sang,
et Folk, der var et Folk en Gang;
et Land med stolte Fortidsspor,
et Folk paa Fædrejord.

Langs Vejen rejses Hus ved Hus
med Hegn og Ruder blanke,
og selv paa Bankens nøgne Grus
man ved sit Guld at sanke.
Ja, Marken staar af Rigdom fuld,
der glimter Kornmod over Muld,
og Lærketoner gynger
hen over Akseklynger.

Godt Nytaar! i den danske Vang.
trods Rim og Sne og Kulde;
der kommer vel den Dag engang,
da der gaar Liv af Mulde;
der kommer vel den Dag engang,
da vi faar Raad til Smil og Sang,
da Mænd, der bor paa Fædrejord,
gaar frem i Fædres Spor.

C. C. Andersen-Testrup.

Troldtøjet paa Nakkebølle.

Historisk Fortælling af Marie Henckel.

Med Tegninger af Poul Steffensen.

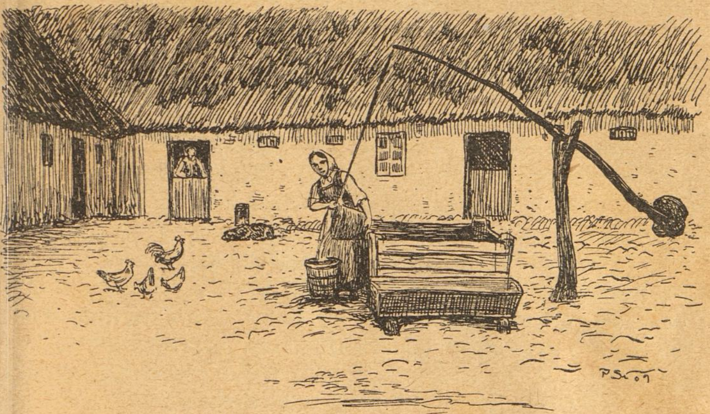

Gaardsrummet paa den gamle Gaard Nakkebølle ovre paa Fyn laa og stegtes i Sommersolen.

Det var lige i Middagstiden: Varmen ligefrem dalede ned som en blaalig Taagedis, og alt baade ude og inde syntes at hvile eller sove. Kun nogle Høns trippede smaakaglende omkring, og Duerne oppe paa Tagskægget lod en ægte Kurren høre; langs Bredden af den lille Dam laa Ænderne gemt med Hovederne under Vingerne og gad ikke en Gang vralte ud og tage sig en Dukkert i det lunkne Vand, og Lænkehunden havde gispende og med Tungen ud af Halsen trukket sig tilbage til sit Hus.

Omsider kom en Karl gabende og strækkende sig til Syne i den aabne Halvdør, der førte ind til Hestestalden, og en Pige klaprede i sine Træsko over Gaarden for at vippe en Spand Vand op fra Brønden. Den gamle Røgter dukkede frem fra Kostalden, hvor han havde faaet sig en Lur i Halmen, og gav sig til at fylde Svinetruget, og saa begyndte Hunden at bjæffe — der lød Stemmer henne fra Ladeporten, og et Øjeblik efter viste der sig et løjerligt Par. Det var Herregaardsskytten, en lang, haandfast Karl, som kom slæbende med en fattig, gammel Kvinde, der skreg og bad

ynkeligt for sig — bag efter kom en ung Bonde med en Le over Skuldrene, og som det syntes heftigt i Skænderi med Skytten. Et Par Karle og Piger kiggede nysgerrigt frem, og ud fra Borgestuen kom baade Ride- og Ladefoged for at se, hvad der var paafærde; Skytten bandte og skændte, og saa raabte og skreg de alle i Munden paa hverandre.

Oppe i den ene Fløj af den smukke, anselige Hovedbygning, der laa omgivet af sine Volde og Grave, blev et Vindu aabnet, og en Kvinde rakte Hovedet frem for at kigge over mod Ladegaardsbygningerne.

„Hvad er det for en Støj dernede?“ raabte en ret myndig og skarp Røst.

Men da ingen i dette Øjeblik befandtes i Nærheden, der formaaede at besvare dette Spørgsmaal, blev Vinduet igen lukket, og lidt efter kom en høj, statelig Kvinde ud af Døren og tog Vejen over Vindebroen til Ladegaarden.

„Hvad nu, hvad er det for Skænderi, og hvem er det, han har slæbt med sig her til Gaarden, Mikkel?“

„Aa, det er Kællingen her jeg greb i at gaa og stjæle Kvas ovre i Skoven, naadige Jomfru Christenze, „Tater Birthe“, som hun kaldes — hun er godt nok kendt for at være en Tyvekvind, ja det som værre er. Og ikke nok med, at hun havde sanket sig et Par store Bunker sammen, saa staar Søren Forkarl, der havde været ude i Vænget for at slaa Græs, ovenikøbet og snakker med hende, og vilde justement hjælpe hende til at liste af ligesom jeg kom til. —“

„Det er forkert, hvad du der siger, Mikkel Skytte, jeg mente ikke at skjule noget for dig,“ afbrød Karlen med Leen, „jeg sagde kun til den gamle, fattige Stakkel, der tilmed er syg og værkbruden, at eftersom hun nu engang med Møje havde faaet samlet det Knippe Kvas, saa kunde det jo hænde, at du for en Gangs Skyld saa gennem Fingre med hende, og ikke klagede hende an for Herskabet, men lod hende slæbe af med det uden at gøre videre Allarm, saafremt hun lod fare at forgribe sig paa Naadigherrens Ejendom en anden Gang.“

„Snak har vi nok af, Kællingen har vi længe nok haft et godt Øje til,“ raabte Ridefogden. „Hun stammer ikke for ingenting fra Natmænd og Rakkere, en ond Kvind er hun, der forstaar mere end sit Fadervor, det er noget vi allesammen ved, og nu da vi har hende, er vi vel ikke saa galne at slippe hende. I Hullet skal hun puttes, til Naadigherren i Aften kommer tilbage, saa kan han sige, hvad der videre skal gøres med hende, og Søren kan jo

faa sig en lille Tur paa Træmæren derhenne, eftersom han lader til at staa i Ledtog med saa meget af det løse Pak og Gesinde, der færdes her trindt omkring."

„Og jeg siger, vi lader dem slippe begge to," erklærede Jomfru Christenze tørt, „eller er det kanske ham, Ridefoged, der har Regimentet her paa Gaarden? At Birthe har samlet sig et Knippe Kvas uden Forlov, skal jeg nok klare over for Ejler Brokkenhus, og hvad Søren anbelanger, da skønner jeg ikke, han har gjort noget galt, han kan paa mit Ansvar gaa fri for Træhesten."

„Der hører I selv, I dumme Kvægpander," raabte den gamle Kvinde med skingrende Røst. „At den naadige Jomfru lader en gammel Stakkel som mig slippe, det skal hun have Tak for, men du, Mikkel Skytte, vaer dig lidt, før du en anden Gang lægger Haand paa Tater Birthe!"

Ridefogden og Skytten saa til hinanden, og Mikkel kløede sig med en betænkelig Mine i Nakken. „Hm — ja, vi maa jo lyde velbaarne Jomfru," sagde Ridefogden, der var den dristigste, og gav Mikkel et Puf i Siden, „men kan det nu og være ret og vel betænkt at give saadan Skarns Kvinde Medhold, og lade hende løbe frit omkring og gøre Skade baade paa Mennesker og Kreaturer med sine lede Kunster? Om hun farer fort paa den Vis. —"

„Ja vist, hun kan jo „trolde", lo Jomfru Christenze. „Undrer det mig da ellers kun, at hun ej forhjalp sig selv til Friheden, da Han nys trak af med hende, Mikkel! Naa, men nu nok om den arge og taabelige Snak, her er andet at gøre for eder, Folkens, end at staa og prate Tiden bort. Se til at komme afsted, Birthe, og stjæl ikke Kvas en anden Gang, og vogt Han sig i lige Maade, Søren, for at snakke til gamle Kællinger, naar Han antræffer dem — det kunde jo hænde, at man antog ham for en Troldkarl til Slut!"

Saa gik Jomfruen sin Vej, og Birthe hinkede ud gennem Porten saa hastig hendes Ben kunde bære hende. Skytten spyttede efter hende, og Ridefogden saa med rynket Pande efter Jomfru Christenze.

„Hm, —" sagde han. „Hun vil gerne spille Herre og Mester her, hun kan sagtens ikke forvinde, at Ejler Brokkenhus nok i sin Tid skal have vraget hende, og siden tog Fru Anne til Husfrue, og hun volder ikke nogen af os godt her paa Nakkebølle. Hun har „onde" Øjne, Mikkel — dem hun ikke lider, gaar det ilde — se kun om ikke det ene efter det andet af Naadigherrens og Fruens Børn er kommen dødfødte til Verden; fjorten Gange har Fru Anne redet til Barsel, men ikke en eneste Livs=

Arving er levnet hende og hendes Ægtemand — hvem tænker du er Skyld deri? mener du kanske, det var for ingenting Jomfru Christenze gav Tater Birthe fri, og at de to ikke har noget tilsammen, som er af det onde?"

„Saamænd, der snakkes jo saa meget," sagde Mikkel og saa sig lidt urolig omkring.

„Ja vist. Og nu forventer Fru Anne jo sin Nedkomst igen, pas nu kun paa, om det ikke gaar som de andre Gange — men lad dem vogte sig, Apelone med — Satan skal nok hente sine, naar Tiden kommer, Mikkel!"

Jomfru Christenze Kruckov havde fra sin tidligste Ungdom levet og færdedes meget i den Brokkenhus'ke Slægt, baade paa Egeskov og Nakkebølle; hun var en Tid efter sin Faders Ønske bleven optugtet sammen med Jakob Brokkenhus' Døtre, og senere, efter at Sønnen Ejler havde ægtet Anne Bille, havde hun jævnligt været der til Huse, mest, som hun sagde, for at være Fru Anne, der blev noget skrøbelig efter sine mange Barnefødsler, behjælpelig med Husstyrelsen. Hun var klog, driftig og virksom, var paafærde overalt, og tillige kyndig baade i Tilberedelse af Urter og Lægemidler, ja vidste Besked om mangt og meget, som Kvinder ellers ikke har Indsigt i, saa Ejler Brokkenhus jævnligt søgte til hende om Raad, og havde stor Tillid til hendes Kløgt. Men Folkene der paa Gaarden led hende ikke, og der gik i Smug allehaande Snak om hende; Ridefogden var ikke den eneste, der paastod, at hun havde „onde Øjne", eller som lagde hendes Klogskab og Indsigt ud til det værste og troede paa, at hun skulde have givet sig en vis Person med Hestefoden i Vold og ved hans Hjælp drev sine Kunster. Men selv om noget af den Snak var kommen hende for Øre, saa tog hun sig det ikke nær, maaske morede det hende endog at vide, at hun indgød Frygt, det bidrog da altid til at opretholde Myndigheden. At Ægteskabet mellem Ejler Brokkenhus og Anne Bille af forskellige Grunde havde været hende haardt imod, var bekendt nok, men ikke des mindre lod det dog til, at hun fremdeles slog sig til Ro hos dem her paa Nakkebølle — ingenlunde til Glæde for Fru Anne, sagdes der, og kanske heller ikke til Gavn hverken for hende eller hendes Ægtemand! Frænder og Kendinge var heller ikke fri for at holde sig op derover, og der var kanske nok dem iblandt, der gjorde sig sine egne Tanker derom, men hvad Grunden nu end var, og hvilke de Følelser end var, som Ægteparret og deres Frænke gensidig nærede for hinanden, saa skøttede man dog ikke om at blande sig deri, eller støde Axel Kruckovs Datter for Hovedet — hun ejede jo store

Midler som enhver nok gad sikre sig en lille Part af, naar Tiden kom!

Jomfru Christenze gjorde først en lille Runde, inden hun gik tilbage til Hovedbygningen; Hr. Ejler og Fru Anne vilde først denne Aften komme hjem fra Egeskov, hvor de i nogle Dage havde været paa Besøgelse, og hun holdt nok af, til Folkenes store Harme, at kigge dem efter i Sømmene, baade i Stegerset og Borgestuen.

Da hun gik op ad Trappen kom en ældre Kvinde, støttet til en Krykkestok, imod hende, kyssede paa sin Haand og berørte hende med den.

„Velbaarne Jomfru, friede da Birthe — det var vel," sagde hun. „Jeg skulde næsten mene, det varer en Stund, inden de igen lægger Haand paa hende, de Skarns Mennesker. —"

„Naa ja, det tænker jeg med, Apelone. Fik du saa Urterne, jeg bød dig sanke ved Fuldmaane nu?"

„Ja, de staar i Krukken tilligemed de tre Hanekamme og det andet, som jeg gav et lidet Opkog, det er altsammen rede til at I selv kan blande Drikken — jeg glemte heller ikke at læse over hver Del især, at det ej skal miste sin Kraft. —"

„Det er vel, Apelone. Kom saa til mig i Aften ved sædvanlig Tid, du ved jo ellers Besked."

„Og Sidse?"

„Hun har ikke nødig at komme herop, men sig ellers til hende, at hun varer sig for at give de mange onde Ord og true Maren Hønsepige med at der skal times hende en Ulykke, Folkene falder ellers til Slut over hende, ligesom de gjorde ved Birthe."

„Lad dem prøve paa det —." Apelone stødte Krykkestokken haardt i Gulvet. Christenze nikkede til hende. — „Ja vist, men du skal dog vare hende," sagde hun, og da Kvinden fjernede sig, saa hun med et lille Smil efter hende.

„En faar blot holde dem ret i Aande og lade dem selv være i Troen," sagde hun til sig selv. Saa aabnede hun Døren ind til Vinterstuen, hvor der selv i denne Hede var skyggefuldt og svalt.

„Ej, er du der, Elsebeth," sagde hun ved Synet af en ung Pige, som i det samme havde rejst sig fra en af Vinduesbænkene, hvor hun havde siddet ved sin Baldyreramme. „Og grædt har du — hvad skader dig nu igen?"

Den unge Pige sukkede og hang med Hovedet. Hun var en Slags Plejedatter af Hr. Ejler og Fru Anne, en langt ude beslægtet af dem, af de Billers Æt, der tidligere ejede Nakkebølle, forældreløs og uden Midler, og hun var optugtet til at gøre

Gavn for Føden, og være til Rede overalt; mild og stilfærdig var hun, og Hjertensgodhed lyste ud af hendes kønne Ansigt med de store mørkeblaa Øjne.

„Ak, I ved det jo ogsaa vel, kære Jomfru Christenze," sagde hun, „for mig og Laurentius er ingen Glæde at fange i denne Verden, saasom Ejler Brokkenhus fremdeles nægter os at komme tilsammen. Ret nu har desforuden Laurentius halvvejs faaet Løfte om Kald, men kun paa det Vilkaar, at han tager Formandens Efterleverske, og det er en gammel affældig Kvinde. Han har skikket mig Bud, at han saa gerne vilde tale med mig i Kvæld, men hvordan skal jeg slippe afsted?"

„Ej, du er min Tro for frygtagtig og forsagt, Hr. Ejler er haard i det Stykke, men har man ret sin Bejler kær, da lader man sig ikke skræmme. Gak du kun til Mødet med din Hjertenskær i Kvæld, liden Elsebeth, jeg skal love dig, at her skal skikkes dem andet at tage Vare paa Gaarden end at spørge efter dig og dine Veje!"

Den unge Pige saa halvt forskrækket op, men Jomfru Christenze sagde ikke mere, hun trak blot Døren til efter sig igen, og forsvandt i sine egne Rum.

Hvad mente hun? Aa, men naar alt kom til alt, hvad Uret kunde der være i, at hun atter en Gang mødtes med sin hjertenskære Ven? Ejler Brokkenhus tilgav det dog vist, om han skulde spørge det, og med et noget lettet Hjerte gav liden Elsebeth sig ifærd med Dagens mange Pligter og forskellige Sysler, der lagde Beslag paa hende.

* * *

Der var smukt nede ved Fjorden, som skyder sig ind fra Østersøen, og danner den Landtunge eller Nakke, hvorpaa den gamle Gaard i sin Tid blev opført, rimeligvis af Slægten Bølle, som saa gav den Navnet „Nakkebølle". Ejler Brokkenhus' Fader, Jakob Brokkenhus til Damsbo, som kom i Besiddelse af den ved Giftermaal med Susanne Bølle, var det, som havde ladet den nuværende statelige Hovedbygning opføre.

Det lille Krat, gennem hvilket Aaen flyder ud til Fjorden, laa belyst af Maanens Straaler, og paa Stien her vandrede Jomfru Elisabeth ved Siden af sin udkaarne, den brave Magister Laurentius, som i et Par Aar havde været Kapellan og Medhjælper hos Sognepræsten til Vester-Aaby og Aastrup, velærværdige Hr. Mads Lihme.

P. St 07

Lidt traurig og lang i Ansigtet saa han ud, den gode Laurentius, og det var jo heller ikke meget fornøjelige Ting, han havde at forhandle med sin Fæstemø — ikke alene skilte man dem ad, men om han fik det lovede Præstekald, det var afhængigt af om han tog Formandens gamle, affældige Efterleverske med i Købet!

Taarerne strømmede ned ad Elsebeths Kinder. „At sligt kan begæres,“ sagde hun, „det er skammeligt.“

„Det er nu engang Skik og Brug, min Hjerte, mange skikker sig derudi for at komme i Levebrød, men du skal ingen Tid tro, at jeg er af den Slags.“

„Men det er dog din Velfærd, det drejer sig om, Laurentius, ej tør jeg forholde dig at faa Levebrød, naar det tilbyder sig. Ak, om kun mine Frænder ej stod os saa haardt imod, men Ejler Brokkenhus har svoret, at jeg skal have en Ægtemand ud af min egen Stand eller ingen — Gud bedre, hvad gavner mig min adelige Byrd, naar det skiller mig fra den jeg har kær? jeg ejer jo hverken Gods eller Guld, der kan komme os til Gode. Jomfru Christenze trøster mig rigtignok stedse, og siger, at alt vil ende paa bedste Maade for os, men hvorlunde skulde det tilgaa?“

„Hm — Jomfru Christenze Kruckov — ja, om hende snakkes der en Del, Elsebeth, hun er klog paa mangt og meget — for klog, siges der, og tager sig stundom sælsomme Ting for. —“

„Ej, tror du ogsaa paa den Snak, Laurentius? Hun er raadsnar og hjælpsom mod dem, der trænger, men hvad ondt kan der vel ellers siges hende paa? Mod mig har hun stedse været god og mild, og nødig hører jeg, at man laster hende.“

„Det er ej heller min Agt, hjerte Elsebeth, kun var at ønske, at hun beflittede sig paa ej at have Omgængelse med ilde berygtede Kvindfolk som Tater Birthe og hendes Lige. At Birthe kan mere end sit Fadervor, det tvivler ej engang Hr. Mads paa, og hvi vil da Jomfru Kruckov i egen Person søge hende op i hendes Hytte, og færdes med hende inde i Skoven paa Tider, hvor andre Mennesker ligger i deres Senge og sover trygt?“

„Ja, jeg ved nok, at Birthe skal kunne trolde, og at hun forgangen Aar i Høst sagdes at have forgjort baade Smedens Ane, der brækkede begge sine Ben, og en Pige omme til Degnens, som havde nægtet hende en Drik Vand; heller ikke lider jeg Apelone, eller Sidse Nøglekvind hjemme paa Gaarden, det er lede Kvinder, der gør Skade, hvor de kan, begge to. —“

„Ja, stor er Satans Magt over slige Sjæle, det maa min Hjerte tro!“

„Visselig, Gud Fader fri og bevare os fra alt ondt nu og

i Evighed — Amen. Men Jomfru Christenze tror ikke paa sligt, det er dum og taabelig Overtro, siger hun, og jeg kan da intet ondt og slet tænke om hende, som kun har bevist mig godt, kan jeg vel?"

„Nej, visselig, du tørre da nu blot dine Taarer, hjertekære Elsebeth, og slaa dig til Taals; vi faar lide paa, at alt endnu kan vorde godt for os, Gud Herren kan snart vende Sorg til Glæde —" og nu gav han sig til at udmale Fremtiden i lidt lysere Farver for den forknytte Fæstemø, der atter begyndte at fatte lidt Mod og lade sig trøste, og Arm i Arm fortsatte de tvende Vejen, vekslende mange kærlige Ord og Løfter og glemmende alt omkring sig paa elskendes sædvanlige Vis. Laurentius fulgte Elsebeth til Vejen, hvor den drejede af op til Gaarden, og her skiltes de saa med gensidige Forsikringer om trofast at holde ved hinanden, hvad der saa end maatte hænde, og trøstede og oplivede af dette Møde skyndte hver sig til Sit.

„Om blot ej nogen har opdaget mit Fravær, Hr. Ejler og Fru Anne skulde jo vende tilbage i Aften, og det er vordet silde nu, jeg har forsinket mig," tænkte Elsebeth.

Til sin Forbavselse saa hun, at der var Lys endnu oppe i Hovedbygningen, det saa ud, som om man løb frem og tilbage indenfor Vinduerne, Trappedøren i Midterfløjen stod aaben, og Stemmer talte højt i Borggaarden. Et Par Fadeburspiger kom farende ud fra en af Sidelængerne med blege, forskræmte Ansigter, og i det samme raslede en Vogn i fuld Fart over Vindebroen.

„Ak Gud, Jomfru Elsebeth, hvad for en Ynk og Jammer," raabte den ene Pige, idet hun foer hende forbi, „ikke en Time vil jeg blive længer her paa dette Sted, hvor Satan og alle hans lede Hekser og Troldtøj er paa Spil — kom Marthe, lad os fly. —"

Elsebeth rystede over hele Legemet, hun vovede neppe at spørge, hvad der da var hændet, men hun fik det snart at vide.

Fru Anne var næppe kommen agende hjem, før der var paakommen hende heftige Barselveer. Der var gaaet Bud baade til Bartskær og Jordemoder, men inden de kom til Stede var hun faret ilde, og havde under de heftigste Veer for femtende Gang bragt et dødfødt Barn til Verden!

Der var ingen Ende paa Hr. Ejlers Sorg og Jammer. Han gik hændervridende op og ned ad Gulvet, og paakaldte Guds Bistand mod de onde Magter, som sikkerlig raadede i hans Hus. Det femtende dødfødte Barn! Kunde sligt vel tænkes at gaa naturligt til? Og det randt ham i Sinde, alt hvad der var blevet

snakket, aabenlyst og i Smug — ogsaa nu i denne Stund kom det ham for Øre og fyldte ham med Rædsel. — —

Baade Apelone og Sidse Nøglekvind havde gaaet ud og ind hos den Syge, rakt hende Drikke og deslige, og en Gang, da de havde været alene i Stuen, havde en af Pigerne, som havde lagt Øret til Nøglehullet, hørt en sælsom Lyd derinde fra, som om nogen signede og manede, og nævnede Belzebubs Navn, men ude paa Gangen var da i det samme en sort Pudelhund kommen farende, og havde nær revet hende overende, men da hun havde givet et højt Skrig, var Jomfru Christenze Kruckov kommen til, og havde strengelig forbudt hende at tale til noget Menneske om, hvad hun havde hørt og set.

Christenze Kruckov! — Ejler Brokkenhus delte i fuldeste Maal sin Tids Overtro, og tvivlede ikke over det ene Menneskes Magt til at skade det andet — men hans Tanke — kunde det virkelig tænkes, at hun, for at hævne sig, nedkaldte al den Sorg og Elende over hans og hans arme Hustrus Hoved? Derinde laa Fru Anne i Feberhede og Vildelse, og raabte paa, at hun ej vilde se nogen af de lede Kvinder, hverken Apelone eller Sidse, og de maatte ogsaa fjerne Jomfru Christenze fra hendes Seng — hvad i Alverden skulde han gribe til, og hvorlunde skulde han komme til Klarhed i denne Sag?

Den Nat var der næppe nogen, som lukkede et Øje paa Nakkebølle. Heller ikke Elsebeth kunde sove. „Jeg skal stikke dem andet at tage Vare, end at forske efter dig og dine Veje," — de Ord lød uafladelig i hendes Øre og bragte hende til at gyse — Gud i Himlens Rige var det dette skrækkelige, som nu var hændet, der var ment? var Jomfru Christenze virkelig en led Troldkvind, der stod i Ledtog med den Onde og øvede sine Kunster? Grædende sad den unge Pige ved Fru Annes Leje og holdt hendes feberhede Haand i sin, hun var saa stilfærdig og forstod saa godt at sysle i et Sygeværelse, at Ejler Brokkenhus havde kaldt hende hid og bedt hende hjælpe at vaage over hans Hustru, og det var som virkede hendes Nærværelse beroligende paa den stakkels Syge, som græd og bad, at man ikke maatte gøre hende mere Fortræd!

Gøre hende Fortræd — det var som om Elsebeths Hjerte blødte af Medynk med den stakkels barnløse Kvinde, hvis Haab nu femten Gange var bristet. — —

Der laa et forskrækkeligt Hus den næste Dag paa Nakkebølle. Ejler Brokkenhus havde ladet sine Frænder fra Egeskov hidkalde, ogsaa flere Medlemmer af Slægten Bille gav Møde, og der blev holdt Familieraad i den store Vinterstue, men Christenze Kruckov

blev ikke indladt! At her var øvet Troldom og fule Kunster over for Fru Anne og hendes Ægtemand, tvivlede ingen om, og saa skikkedes der Bud efter Landsdommeren, som indfandt sig tilligemed Byfogden fra Svendborg og hans Folk. Tyendet gik om med blege, rædselsslagne Ansigter, de maatte alle op at afgive Vidnesbyrd, og de vidnede alle, at baade Apelone og Sidse Nøglekvind havde bragt Ondt over mere end een af dem, men at begge Kvinder stod i Gunst hos Jomfru Kruckov, hvem de plejede at gaa til Haande, og at i lige Maade Tater Birthe af og til havde haft sin Gang paa Gaarden hos Jomfruen, som mere end een Gang

var set sammen med hende paa Tider og Steder, man ikke skulde vente.

„De staa i Ledtog med hinanden, det er sikkert," raabte Ejler Brokkenhus. „De Skarns Kvinder skal øjeblikkelig sættes fast, og I faar se at pille Sandheden ud af dem, Hr. Landsdommer!"

Ud paa Eftermiddagen kom Skytten og Ridefogden slæbende med Birthe, hvem de holdt bunden imellem sig; hun udstødte Trusler og Forbandelser, og hævede de knyttede Hænder truende mod Hovedbygningen.

„Skal den ene lide, saa faar den anden tage sin Del ogsaa,"

raabte hun. „Giv kuns Agt, om her nu ikke skal spørges artige Ting paa Gaarden!“

„Ja vist, en Tur faar du dig i Hullet nu til at fange an med, din lede Heks,“ sagde Skytten.

„Kanske — men pas ellers godt paa mig, lille Mikkel,“ grinede Kællingen. Hun var fæl at se til, graa, filtrede Haartjavser faldt ned omkring det brune, rynkede Ansigt med de ondskabsfulde, stikkende Øjne, og Folkene veg forskrækkede tilbage for „Heksen“, der skyndsomst blev puttet ned i Fangerummet, hvor Apelone og Sidse allerede befandt sig under Laas og Lukke.

Mikkel Skytte var ganske bleg om Næbet. „Vorherre bevares,“ sagde han, „der vil endnu times os alle en Ulykke, skal I faa at se — det lede Troldtøj faar nok en Legion Djævle skikket os paa Halsen. Det var fæle Ting Birthe og Sidse Nøglekvind regnede op, da vi slap dem ned i Hullet — hu, ha, sikkert var det Satanas selv, der talte ud af deres Mund!“

„Han forhjælper dem nok til at fare lige lukt op gennem Skorstenen og ad Bloksbjerg til, hvor de har hjemme,“ erklærede Ridefogden.

„Men mon det er saa, som Bysvendene siger, at de skal pines om de ej fluks gaar til Bekendelse?“ spurgte en af Pigerne, der rystede over hele Kroppen.

„Ja, det har sin Rigtighed,“ nikkede Ridefogden, „Rakkeren kommer saa hid fra Svendborg med sin Knægt. I hørte vel og nys, at Jens Køresvend er aget efter Hr. Mads, han skal læse over Fruen og fordrive de onde Gejster fra Barselkvinden og Stuen, hvor hun ligger.“

„Og hun, I nok ved — Jomfruen?“ hviskede en lille Fadeburstærne.

„Tys — hun kunde gerne være her i Nærheden,“ sagde Skytten, og de foer alle som en sammen, og saa sig om med forskrækkede Miner. „Apelone og Sidse tier ikke, maa I tro, saa lidt som Birthe — hvad hidtil var gedulgt skal nok komme frem for Dagens Lys!“

Sommerdagens Lys svandt; da Mørket faldt paa, var der ingen, som turde vove sig hen i Nærheden af de med tætte Jernstænger forsynede Glughuller, der vendte ned til Fangehullet, hvor de tre Kvinder sad — der lød baade Hyl og Skrig dernede fra og Latter tillige hed det, ja Fanden selv huserede nok dernede! Hr. Mads blev der paa Gaarden om Natten for at holde de onde Gejster borte, og det havde da alt hjulpet paa stakkels Fru Anne, hvem Feberen nu havde forladt.

Næste Dag forløb paa samme Vis, Frænder og Kendinge drog ud og ind paa Gaarden, Landsdommeren og Byfogden holdt Forhør paa Forhør over de tre Kvindfolk, og efter at man havde pint dem tilstrækkelig for at faa dem til at bekende deres Misgerninger, tilstod først baade Apelone og Sidse, at de havde lært den „sorte Kunst“ af Birthe fra Begyndelsen af, at de dernæst havde tjent Jomfru Christenze Kruckov ved forskellige Lejligheder, og at det var hende, som havde forledet dem til at være sig behjælpelig i onde Anslag mod Fru Anne. Tater Birthe selv afgav den Erklæring, at Jomfru Kruckov alt i længere Tid havde haft Omgængelse med hende, og at de — med den Mesters Hjælp, de begge havde givet sig i Vold — i Forening havde søgt at forgøre Fru Annes Liv, saa hun ej formaaede at føde levende Børn til Verden!

Her var ingen Tvivl længer — forfærdede stirrede Ejler Brokkenhus og hans Frænder paa hinanden. — —

Og Christenze Kruckov selv?

Det led mod Midnat, da Nøglen til hendes Kammerdør, som man havde laaset udvendig fra, blev drejet sagte om, og Elsebeth lydløst gled ind.

Den unge Piges Ansigt var ganske blegt og forgrædt, og med en Blanding af hemmelig Gru og Medlidenhed stirrede hun paa Christenze, som endnu fuldt paaklædt i heftig Bevægelse gik frem og tilbage over Gulvet.

„Hvad nu, hvad vil du?“ udbrød Christenze harmfuld. „Hvad skal det betyde, at jeg lukkes inde her? Kommer du for at melde mig, hvad der er forhandlet i Familieraadet, efter at man nu i tvende samfulde Dage har holdt mig borte fra Ejler og Anne? Hvad gaar her for sig — er de galne til Hobe, de Taaber?“

„Ak, Jomfru Christenze, Jomfru Christenze, I maa fly, maa bort herfra, for Himlens Skyld, skynd eder, inden det bliver for silde,“ bad Elsebeth bønligt.

„Hvad skal det sige? kan du ej tale, Pige, har Skrækken lammet din Tunge?“

„Aa Gud, aa Gud, de har jo faaet baade Tater Birthe, Apelone og Sidse til at bekende sig skyldige i Troldom, og de har alle tre udlagt eder med! I er den, som har faaet dem til at være behjælpelig med at forgøre Fru Anne, har de udsagt, og Birthe har svoret, at skal hun og de andre dømmes til Baalet, skal I komme til at vandre samme Vej!“

Jomfru Christenze slog en høj og haanlig Latter op, men hendes Hænder knyttede sig, og Elsebeth gøs uvilkaarlig ved at se Udtrykket i hendes Øjne.

„Ja saa, til Baalet skal jeg vandre! Saamænd — der ligger en sælsom Magt, som vel kanske kan kaldes Troldom i Hadet — og hadet har jeg! Hadet dem, der sveg mig og lagde mit Liv øde, allenfals for en Stund; Jakob Brokkenhus skulde være som en Fader for mig — aa ja, og saa lokkede de for mig for at faa mig til at meddele dem af mine Midler, som de den Gang tiltrængte, det hed sig, at Ejlers Hu stod til mig, det var Lokkemaden — men jeg var dem for klog! Og nu — de Narre, de Gække har alt dømt mig paa Kærlingernes Udsagn — i Morgen sætter de mig i Hullet eller slæber mig ind til Svendborg for at brænde mig! Og nu du selv, Pige — hvi flyer du mig ikke — est du ej bange for, at jeg skal trolde ondt over dig?"

„Jomfru Christenze, I har stedse vist mig Godhed, hvad en uerfaren Pige som jeg tænker og tror, ligger der kun liden Vægt paa, men for at vare Eder og hjælpe eder fort kom jeg hid. Hr. Ejler vil føre Kæremaal over, at I ved Troldomskunster har voldt, at hans Hustru de mange Gange er faret ilde, I tør ikke dvæle her længer, jeg ved, at jeg ikke har Forlov til at gøre, hvad jeg gør, men se her — jeg har taget min Hvergarnskaabe med Hætten med til eder, hyl eder i den og list jer ned, Vejen er fri, jeg har ladet Yderdøren ved Trappen staa paa Klem — omme bag Ladebygningerne, hvor Stien drejer af til Landevejen, vil I træffe Laurentius, jeg har skikket ham Bud, og han venter med en Vogn for at age eder hvorhen I selv vil. I kan lide paa ham, men skynd eder blot, der er ingen Tid at spilde."

Christenze bed sig i Læberne, mens hun et Øjeblik stod og grundede. „Hm — fly — jeg gjorde det ingen Sinde før, men kan hænde, jeg gør bedst i at gaa denne Gang, og — siden lade dem høre fra mig!"

Lidt efter stod hun hyllet i Elsebeths Kaabe, et lidet Skrin med sine Penge og Smykker holdt hun under Armen. „Bliv her," sagde hun til den grædende unge Pige, og strøg hende blidt hen over Haaret. „Ingen Sinde skal jeg glemme dig og din Fæstemand, hvad I gør for mig i denne Stund — et godt Barn var du stedse, Elsebeth, og det vil gaa dig godt i Verden, det siger jeg dig for vist!"

Saa var hun borte. Elsebeth stod en Stund med bankende Hjerte og lyttede, hun turde næsten ikke trække Vejret; men alt forblev stille, der hørtes ikke en Lyd, hverken oppe eller nede — saa maatte Jomfru Christenze være sluppen bort — Gud have Lov! Hun vidste ikke om hun havde handlet rigtigt eller ej, den hele Dag havde hun gaaet omkring som i en Vaande og Pine, hun maatte

jo tro paa Christenzes Skyld, og kunde dog ikke dømme hende som de andre, og saa havde hun handlet slig hendes Hjerte bød hende, sikker paa, at hendes kære Laurentius tænkte som hun. Hvilke Følgerne vilde blive for dem — nu ja, det stod i Guds Haand!

Og efter at have hentet Mod og Styrke i en stille Bøn, vendte hun tilbage for at indtage sin Plads ved Fru Annes Leje.

* * *

Der var ingen, som den næste Dag havde Elsebeth mistænkt for at være Medvider i Jomfru Christenzes Flugt, da enhver var overbevist om, at hun ejede Hjælpemidler nok til at slippe bort, om det saa var gennem en laaset Dør — Fanden i egen Person havde kanske hentet hende! Skønt Ejler Brokkenhus og hans Frænder naturligvis ikke delte denne Forestilling, saa var Overtroen ogsaa hos dem dog tilstrækkelig stor til at de nok kunde sætte Begivenheden i Forbindelse med noget, der ikke „hang rigtig sammen", og det faldt derfor ingen ind at spørge Elsebeth, der gik omkring som en, der er belæsset med en tung Byrde, og kun daarligt turde se Hr. Ejler og Fru Anne i Øjnene.

Christenze Kruckov havde ikke alene unddraget sig den Anklage, man agtede at rejse imod hende, hun magede det saa, at hun fik Sagen vendt om. Hun rejste lige fluks ind til Hovedstaden og kærede nok saa kækt for Kongen og Rigsraadet over den Beskyldning, der var gjort hende, fremkom med Forklaringer og Bevisførelse, og Følgerne af denne Fremgangsmaade blev, at Ejler Brokkenhus tilsidst maatte falde til Føje, og for at undgaa den Proces, hvormed han truedes, lod fare at gøre noget videre ved Sagen og rejse yderligere Anklage, saa megen Kamp og Overvindelse, det end kostede ham.

Den adelige Dame var gaaet fri, men de tre Almueskvinder blev dømte til Baalet og brændte for Troldom. Apelone og Sidse jamrede og gav sig paa det ynkeligste, og mens Flammerne slog op om de ulykkelige, beraabte de sig højt og lydeligt paa deres Uskyldighed, men da Turen kom til Birthe, hævede hun truende Haanden og raabte:

„I kommer dog en Dag til at følge os efter, Christenze Kruckov — en forsmædelig Død skal I lide, og da skal I komme til at huske paa Birthe i eders Dødsstund!" —

Nogle Maaneder senere indfandt velærværdige Hr. Mads sig en Dag paa Nakkebølle, og tren med megen Højtidelighed frem for Herremanden. I Haanden holdt han et stort Dokument, og han bad Ejler Brokkenhus gøre sig bekendt med Indholdet.

Det var intet mindre end en Kundgørelse om, at der var tilfalden Jomfru Elsebeth af de Bøllers Æt, en stor Sum Penge,

men paa den Betingelse, at hun ægtede Hr. Laurentius, nu Sognepræst til et af de største Embeder i det gamle Fyens Land, paa hvilket han lige havde modtaget Kaldsbrev, hvorfor han gennem Hr. Mads lod anholde om Jomfruens Haand hos velbaarne Hr. Ejler Brokkenhus.

„Hvad skal det sige, hvad er det for en sælsom Historie?“ udbrød Herremanden. „Hvo er det, som skænker Elsebeth disse Penge og stiller slig en Betingelse?“

„Forlad mig, velbaarne Hr. Ejler, Personen ønsker at forblive unævnt, og selv om jeg vidste noget, er jeg ej bemyndiget til at røbe det. Dog kan jeg ingenlunde tro, at I kan have noget derimod at indvende, saasom det jo vilde være at staa Jomfru Elsebeths hele Fremtidslykke i Vejen. Vi ved jo vel, at I hidtil har sat eder haardt imod, at de to unge fæstede deres Hu til hinanden, men nu drister jeg mig dog at lægge et godt Ord ind for dem, om velbaarne Herre ret vil betænke, at Laurentius er en brav og i alle Maader nidkær ung Mand og Herrens Tjener, som vil vorde Jomfru Elsebeth en trofast Husbond alle Livsens Dage!“

„Hm — ja vist — han er brav nok — og Elsebeth er en god Pige, hvem Fru Anne har faaet mere og mere kær — men, mig tykkes dog dette er noget sælsomt. Jeg maa tænke over den Sag og tale med Fru Anne derom, og saa faa vi høre, hvad Elsebeth selv siger, om hun endnu har det samme Sind.“ — —

Det samme Sind! Stakkels Elsebeth, ja, det havde hun naturligvis. Hun var gaaet saa tavs og sorgfuld omkring i disse Maaneder, og nu kom dette som en Glæde, der næsten tog Vejret fra hende! Og da Fru Anne tilmed erklærede sin Husbond, at de paa ingen Maade havde Ret til at staa Pigebarnets Velfærd i Vejen, men burde takke Gud, at Velstand og saa gode Kaar bødes hende, saa gav Hr. Ejler sit Samtykke, og der blev nu Travlhed, først med at drikke Fæstensøl, og snart derefter med at rede til Bryllup paa Nakkebølle, en Begivenhed, der vakte stor Glæde ovenpaa alle de triste Tildragelser i den forløbne Tid. Og Elsebeth, den fattige Pige, som saa pludselig var bleven rig, fik en hel anden Betydning der paa Gaarden end hun før havde haft.

Et var der dog, som tyngede hende, og saa ofte hun hørte sine Plejeforældre sige: „hvem kan dog de Penge være kommen fra til Elsebeth, og Præstekaldet til Laurentius“, foer Blodet hende op i Kinderne.

Saa Aftenen før hun skulde staa Brud, gik hun til dem og sagde med grædende Taarer: „Jeg kan ikke fange Ro, før jeg har bekendt, hvad jeg hidtil har fortiet, at det var mig, som hin Nat hjalp Christenze Kruckov herfra. —“

Ejler Brokkenhus' Ansigt fortrak sig. „Dig var det — dig —“, foer han op.

„Ja, og jeg har Grund til at formode, at det er hende, som til Gengæld har villet hjælpe Laurentius og mig! Men tykkes eder, at det er Uret at tage derimod, og at jeg har handlet ilde, saa straf mig, og skil mig atter fra ham, end er det ej for silde at løses fra mit Løfte!“

Ejler Brokkenhus vilde som sædvanlig buldre løs, men Fru Anne lagde sin Haand paa hans Arm.

„Lad af at tænke mere paa den Sag, Ejler,“ sagde hun. „Slap Christenze herfra den Gang, saa har det saa været Guds Vilje; at drage Elsebeth til Ansvar herfor er nu for silde, har hun og stedse vist os saa megen datterlig Hengivenhed, at vi ej har Ret at dadle hende, men kun er hende hjertens Tak skyldig!“

Saa tog hun sin unge Frænke i Favn, og lagde kærligt Haanden paa hendes Hoved. „Vor Velsignelse tager du med dig,“ sagde hun. Og den næste Dag havde saa den gamle Hr. Mads den Glæde at vie det unge, lykkelige Par, og se dem drage til deres nye Hjem, hvor de begyndte deres Gerning med Glæde og frejdigt Mod, og hvor de fik Held og Velsignelse til at virke hver paa sin Vis gennem et langt og lykkeligt Liv.

Paa Nakkebølle fornam man siden aldrig noget til „Troldtøj“, men Tater Birthes Spaadom paa Baalet skulde gaa i Opfyldelse. Thi i Aaret 1621 tiltaltes Jomfru Christenze Kruckov atter for at have øvet „Trolddom“, og denne Gang slap hun ikke; hun faldt som et af Ofrene for sin Tids Overtro og maatte bøde med Livet for sin Indsigt „i de skjulte Ting“.

Det er næppe rimeligt, at der var mange, som sørgede og græd over hende, da hun, selv om hun ikke var nogen „Heks“, ikke synes at have været nogen synderlig elskværdig Karakter, og vel sagtens snarere har indgydt Frygt end Kærlighed. Men hos Elsebeth Laurentius i det mindste, vakte hendes triste Endeligt oprigtig Sorg og Bedrøvelse.

„For det er jo dog hende, vi skylder, at vi kom sammen, skylder vor Lykke og vor Velfærd,“ sagde Elsebeth grædende til sin Ægtemand „Jeg har haft Skyhed for at tale til dig derom, men stundom har det tynget mig — og nu —.“

„Hjerte Elsebeth, jeg har haft de samme Tanker som du. Hvor skyldig hun har været i det, hvorfor hun maatte lide Døden, saa tilkommer det jo ej os at dømme; men at hun forhjalp os to til Lykkens gode og lyse Kaar, det var allenfals en skøn og god Gerning, og for den kan vi kun sige den arme Kvinde en Tak i hendes Grav, den vi ej fik sagt hende i Livet, idet vi bede at Gud vil være hendes arme, forvildede Sjæl naadig!"

Elsebeth rakte sin Husbond Haanden, de forstod hinanden. Og indtil deres sidste Stund vedblev de brave Præstefolk at bevare i taknemmelig Erindring Mindet om hende, hvem hendes Samtid, høje og lave, havde stemplet som en arg Troldkvinde, der maatte bøde med Livet for sine Misgerninger.

Berusende Drikke.

Menneskene har til alle Tider og paa alle Steder haft en mærkelig Lyst til at fremstille berusende Drikke, saadanne, der kunde berøve dem Sans og Samling og gøre dem til utilregnelige Væsener med kun ringe Lighed med det tænkende Væsen, der kaldes Menneske.

De berusende Drikkes Historie gaar tilbage til den graa Oldtid. Allerede medens Folkeslagene levede som Nomader, altsaa uden fast Bopæl, gav de sig af med Tilvirkning af saadanne gærede Drikke, der endnu er i høj Yndest blandt Nutidens Nomadefolk. Disse Drikke bliver lavet af det Stof, man har lettest Adgang til, nemlig Mælk, saaledes er Tartarernes og Kirgisernes „Kumys" lavet af Hoppemælk. Allerede den græske Historieskriver Herodot fortæller om, hvorledes denne Drik blev brygget i høje Trækar og at blinde Drenge skulde røre i den. Den blev saa opbevaret i garvede Kohuder. Ogsaa af Ko- og Faaremælk lavedes slige Drikke.

En ældgammel og højt anset Drik overalt i Evropa var Mjød. Grækerne og Romerne satte Pris paa den, men de rigtige Mjødlande var dog Mellem- og Nordevropa. Rusland med de store Skove, hvor der var store Mængder af vilde Bier, hørte til disse Lande, ligeledes Danmark, hvor Mjød langt ned i Tiden var Festdrik. Den var ogsaa Angelsachsernes Yndlingsdrik.

Ligesom fornævnte Drik hørte og hører Øllet navnlig hjemme i Lande med tempereret Klima. Ganske vist kendte man allerede i Oldtiden til at brygge Øl i Egypten af forskellige Kornsorter, men Øllets egentlige Hjemsted er dog det samme som Mjødens. I Oldtiden kendte man intet til Anvendelse af Humle, man brugte andre Planter, saaledes Lupin, Porse, Enebær og Toppen af vild Gulerod.

Druevinen er Sydevropas Drik; hvem, der har opfundet at fremstille denne Drik er det umuligt at sige, der findes Sagn nok derom, men de har kun ringe historisk Betydning.

Først Aar 130 e. Chr. blev Vinstokken indført til Kina, hvor man tidligere havde en Art Vin af Ris, der bragtes i Gæring ved en Surdejg af Hvede. Japaneserne kender ogsaa Risvin.

I Indien har man fra den graa Oldtid tilberedt en berusende Drik, der kaldes „Somaøl", og der fortælles, at selve Guden Indra opfandt Fremstillingen af denne Drik. Den blev brygget af „Maaneplanter" og kørt hjem i Vogne, trukne af Væddere. Saften af Planterne blandedes med Udtræk af Byg og Smør, hvorefter det hele skulde gære.

Gaar vi nu fra den gamle til den ny Verden, finder vi ogsaa der de berusende Drikke værdsatte, om end ikke efter Fortjeneste, men der ligesom her langt over Fortjeneste. „Chica" kaldes en Art Brændevin, lavet af Majs, der i Forvejen var tygget. En anden Drik hed „Pulque", den tilberedtes af Aloeplantens Saft og yndedes særlig i Mexico. Overalt, baade i den gamle og den ny Verden, hvor der vokser Palmer, blev disse Frugter brugt til Palmevin.

Endelig skal nævnes Sydhavsbeboernes Nationaldrik; den hedder „Kava" og brygges af bestemte Peberplanters Rødder.

Afvist.

Den unge Herre (til den nye Stuepige, der kommer for at gøre Værelset i Stand hos ham): „Naa, mit søde Barn, har Kokkepigen sagt Dem, hvad De skal foretage Dem hos mig?"

Stuepigen: „Ja, jeg skal først og fremmest tage mig i Agt for Dem."

Lidt om Julenissen og lignende Overtro.

Julen er jo en ældgammel Fest, den fejredes længe før Kristendommen kom til Landet, og med dennes Indførelse blev den ikke, som saa mange andre hedenske Skikke, bekæmpet, den fik blot et til Kristendommen passende Indhold og Tilsnit.

Netop fordi Julen er en saadan gammel Fest, knytter der sig megen Overtro til den, en Overtro, der har samlet sig baade om visse overnaturlige Væsener, der skulde være særlig virksomme i Julen og visse Skikke, der nøje maatte overholdes, om man ikke skulde forbryde det.

Herhjemme staar Julenissen som en Repræsentant for de overnaturlige Væsener, det er en godmodig lille Fyr, der dog ogsaa kan være drilagtig og hævngerrig, om han krænkes, og det var en Krænkelse Juleaften ikke at give ham en Portion Grød med et godt Smørhul i, serveret i en gammel Træsko.

Men i det hele taget slog de overnaturlige Væsener sig rigtig løs i Juletiden, og da mange af dem ikke var slet saa skikkelige som Nissen, maatte man værge sig og sit, og det gjorde man bedst ved Hjælp af Staal og Kors, Staal over Stalddøren og Kors af Tjære paa Lo- og Ladedør. Øltønderne fik deres Kridtkors, i Flæskeskinken ridsedes et Kors i Sværen, og der tegnedes Kors i Smørret. Saa skulde man ogsaa helst ryge i Stuen med Krudt og Svovl, noget, de „onde Aander“ ikke kunde døje.

Ogsaa andre Lande har deres „Julemand“, der er saaledes „Santa Claus“ i England og Amerika, en gammel godmodig, graaskægget Fyr, iført en tyk Kappe. Julenat kører han rundt i sin Slæde med Gaver til alle gode Børn, og disse Gaver anbringer han i Børnenes Sko og Strømper medens de smaa sover, og derfor gælder det om at sætte Skoene saaledes, at han let kan finde dem. Men de uartige Børn finder som Gave et Ris stukket i Strømperne.

Mange Steder i de katholske Dele af Tyskland tror Beboerne paa en Julemand, „den hellige Melot“, han spiller en lignende Rolle som Santa Claus. Han fører en fuld og en tom Sæk med sig. Af den fulde Sæk giver han de gode Børn Æbler og Nødder, men i den tomme Sæk putter han de slemme Børn, for at tage dem med til den store Granskov.

En ganske mærkelig Juleovertro er knyttet til Ahasverus, „den

evige Jøde" eller som han ogsaa kaldes „Jerusalems Skomager". Han maa uden Ro og Rast vandre fra Sted til Sted, kun Juleaften har han Lov til at hvile sig, men kun paa en Plov eller Harve, hvis han paa sin Vej over Markerne finder en saadan. Derfor skal Juleaften alle Plove og Harver i Hus; thi har den evige Jøde siddet paa dem, har de faaet Del i hans Forbandelse, og i Plovfuren vil der siden aldrig vokse andet end Tidsler og Følfod.

Hvad nu Skikkene angaar, er disse saa talrige, at vi her maa nøjes med at omtale nogle enkelte.

Saaledes skal man Juleaften gnide Kreaturerne med Salt paa Tænderne, for at værge dem mod Troldtøjet, og Julemorgen maa man ikke være fastende, naar man fodrer Kvæget; thi da vil det vantrives.

Heller ikke maa man i Julen bore med Navrebor, thi da faar man Navlegæslinger af Gaaseæggene. Skal man endelig bore, kan man dog sikre sig ved at bore 3 Huller i en Spaan og lægge den i Gaasens Rede.

Mellem Jul og Kyndelmisse maa man aldrig nævne Rotter og Mus ved deres rette Navn, Rotterne skal man kalde de „langrumpede" eller „de store", og Musene „de smaa graa" eller „Tede". Man fortæller, at der i det 18de Aarh. i Haudrup, Thune Herred, var en Præst, som hed Laurids Mus, men i Juletiden altid blev kaldt „Hr. Tede".

Fra Juledag til Nytaarsdag maa man ikke sætte noget i Gang, som løber rundt, man maa hverken spinde eller vinde.

Endelig skal nævnes, at om man Juleaften vil vide, om nogen skal dø inden næste Jul, da gaar man stiltiende udenfor og kigger ind gennem Vinduet, dem, der da sidder ved Bordet uden Hovede, skal være Dødens Bytte i det kommende Aar.

Mellem gode Veninder.

„Kan du se, hvor du tog fejl, da du sagde, at Kandidaten slet ikke interesserede sig for mig! — I Gaar friede han og sagde bl. a., at han kunde spise mig af lutter Kærlighed."

„Naa gratulerer! For Resten er hans Livret Gaasesteg."

To Rivaler.

Af Mimi Dorph.

Med Tegninger af Alfred Schmidt.

Midt i Byen laa det store, røde Bygningskompleks, som Gadeungdommen kaldte „skidt, godt, bedre, bedst", og hvor plat Navnet end var, saa passede det dog forsaavidt godt, som Tilstanden virkelig bedredes, alt som man kom Facaden nærmere.

I den bageste Del af Bygningen, i de ældgamle Celler fra Munketiden var nemlig „Daaren" indrettet, Daarekisten, hvor Byens og Omegnens uhelbredelige Sindssyge tullede om uden den fjærneste Grad af Nutidens Omsorg og Hygiejne.

I den tilstødende Fløj var Hospitalet, Alderdomshjem for trængende Borgerfolk af begge Køn, en Mandsside og en Kvindeside, hvor indtil ti paa Stue fristede en kummerlig Tilværelse.

Saa kom Kirkefløjen, som var forbeholdt de lidt bedre stillede, ensomme Kvinder; her var man kun to paa Kammer og selvsjette om det lille Køkken, og her kaldte man sig Pensionærer og holdt strængt paa Værdigheden.

Men i Forhuset, en nyopført, statelig Bygning, var Klosteret, Fribolig for Embedsmænds Fruer og Døtre, der var ene om en Stue, endda med Alkove til Soverum, fire om et Køkken, med Hjælp af en Gangkone en Gang ugentlig og Ret til at hedde Klosterdamer, — som Modsætning til Klosterfrøknerne i det adelige Kloster hinsides Aaen.

Man saa aldrig Beboerne fra de forskellige Afdelinger færdes mellem hinanden, Rangsforskellen blev nøjere overholdt end i selve Statskalenderen, selv i den gamle, skyggefulde Grønnegaard kom Klosterdamerne aldrig, men overlod den til „Lemmerne" og kun een eneste Gang er det hændt, at en Beboer fra den ene Bygning har gjort Springet ind i den anden, — fra Kirkefløjen avanceret frem i Klosteret.

I Udkanten af Byen, nær den gamle Sønderport, laa en stor Købmandsgaard, hvor Konsul, Agent Holm snart havde resideret i en Menneskealder. I det barnløse, velhavende Hjem samledes hele Byens Selskabelighed, og Agentinden forstod som faa

at knytte saavel de yngste som ældre og ældste til sig. Ogsaa den gamle, røde Hospitalsbygning sendte sine Repræsentanter, og hver Onsdag mødtes Kirke- og Klosterfløj ved hendes gæstfrie Bord.

Agentens Broder havde i sin Tid været Forpagter af den store Herregaard, Hvidbjerg, tre Mil fra Købstaden, og nuværende Klosterdame, Frøken Torp, havde i mange Aar styret hans Hus, medens Kirkefløjens Beboerinde, Jomfru Spinoza havde været Kammerjomfru — Kammerfrøken, som hun selv kaldte det, hos Enkegrevinden, der beboede Godsets Hovedbygning.

Forpagter Holm var en saare eftertragtet Landjunker, men var lige ufølsom for Spinozas smægtende, brune Øjne, som for Stine Torps delikate Retter; han spiste de sidste med god Appetit og morede sig over Jomfruen, — men giftede sig med en tyveaarig Niece.

Fra de jævnlige Indkøbsture til Byen, hvor man altid tog ind i Agentens Gaard, og fra Ægteparret Holms Besøg i Forpagtergaarden kendte man hverandre, og Fruen, der forstod de ensomme Pigers knappe Kaar, gav dem med rund Haand af sin egen Overflod.

Men idel Tilfredshed herskede der ikke hos hendes to Gæster, der stadig laa i Kamp med hinanden. Frøken Torp havde ved Bordet faaet Hæderspladsen ved Agentens højre Haand, og skønt han forsikrede Spinoza, „at saa var hun jo nærmere hans Hjerte“, spiste denne dog altid sin Suppe med barnagtig Muleri og skyndte sig ved Kaffen med at tage Lænestolen nærmest hans Plads, hvorover „Tante Stine“ saa gerne mumlede en lille Spydighed.

Frøken Stine Torp var yngste Datter i en fattig Præstegaard, og havde tilbragt sit Liv med at styre Hus for Ungkarle, ved hvis Giftermaal hun stadig maatte skifte Hjem, indtil hun træt af al sin Madlavning fandt Hvile i den røde Gaard, som Præstedatter i det fornemme Kloster.

I sine grønne Aar havde hun været forlovet med en Kommis, som franarrede hende hendes surt erhvervede Spareskillinger

og giftede sig med en anden, og som nu sad med en lille Forretning og en stor Børneflok i en af Stiftets mindre Købstæder. Der gik Sagn om, at „Tante Stine“, med sin ubegribelige Sparsommelighed og Hjælpsomhed havde stukket lidt til ham i mere end een øjeblikkelig Forlegenhed, — nok er det, hun havde stadig Forbindelse med Jensen og omtalte ham og hans Familie uden fjærneste Nag.

Louise Spinozas Familieforhold hvilede i mere mystisk Dunkelhed, og aldrig kunde den vimse lille Dame blive heftigere, end om man spurgte, hvad hendes Fader havde været? — „Min Fader?“ svarede hun hidsigt, „han var saamænd en overmaade pen Mand!“ Men hvis Tante Stine somme Tider pralede lidt med alle sine Velærværdigheder, kørte Spinoza straks op med hele den fornemme Greveomgang, ja, endog Kongefamilien var hun nok dus med, kaldte dem ved Fornavn og fortalte løst og fast om, hvad den Prins sagde, og den Prinsesse syntes.

Tante Stine var Snusfornuften, stor, bred og djærv i hjemmegjort Hvergarnskjole, hjemmestrikket Uldmodest og Fløjelskappe paa det glatte, blankbrune Haar; Spinoza sled Grevindens gamle Silkekjoler og flagrende Tyllssharler, og kokette smaa, stærktfarvede Coifurer vippede paa de tynde, graa Krøller. Tante Stine forføddede Strømper for alle sine Bekendte, Spinoza syslede med Baand og Kniplinger, satte Kapper op og klippede Lampenet.

To Kontraster, altid uens, altid smaaskændende, ført sammen i godmodig Misforstaaelse af Agentinden, der mente, at de to Ungdomsbekendte havde Glæde af at mødes og Fornøjelse af at følges hjem om Aftenen efter den meget stormende Whist, hvor Agenten morede sig kosteligt over deres Rivninger, naar Tante Stine beskyldte Spinoza for at spille vildt eller snyde, og denne til Gengæld harmglødende forsikrede, at Tante Stine „sad og fedtede i det.“

En Aften blev Hjemturen især stormfuld, Tante Stine havde et paabegyndt Strikketøj i sin store Pose, men allerede ved Ud-

gangen af Agentens Port var Garnnøglet gledet ud og trillede hen ad Gaden, uden at Damerne mærkede det, og først da de drejede om Hjørnet af Hospitalsmuren, mærkede Tante Stine, at det var galt fat. Spinoza begyndte at vinde Garnet op, forbigaaende Herrer saa ved Gadelygtens Skin hendes Anstrængelser. — „Ja, vi vinder Nøglegarn," lo hun — „den gamle Fjante," sagde senere Tante Stine. De unge Herrer tilbød under Spøg og Latter deres Hjælp, Spinoza morede sig kosteligt, da de kom med Favnen fuld af snavset Uldgarn, men Stine var dybt forarget og vilde ikke oftere følges hjem med hende. Kort efter døde baade Agenten og hans Frue, men ved et lille Legat havde de forskaanet de gamle Damer for pekuniært Tab, men Savnet af det hyggelige Hjem var føleligt. Især dog for Spinoza, som nu var henvist til sin lille Stues Medbeboer, en døv Skomagerenke, der slet ikke forstod hendes fine Fornemmelser eller brød sig om hendes højtravende Fortællinger.

Tante Stine havde derimod faaet et Livsmaal, noget at leve for, og det var gaaet saadan til:

Jensen havde skrevet og beklaget sig over, at den yngste Datter, Kirstine, „opkaldt efter hans Ungdomsbrud", havde ønsket at læse til Eksamen i den store By, men han havde absolut ikke Raad o. s. v. — —

Summa Sumarum — Kirstine Jensen flyttede ind i Tante Stines Stue, foreløbig som Gæst, med Soveleje paa Sofaen.

En frisk, sød og kærlig lille Pige var hun, som den djærve, gamle Dame fik overmaade kær, — men Roserne syntes at begynde at blegne paa de runde Kinder, de klare blaa Øjne, — Jensens Øjne! — blev matte, Pigebarnet maatte i det strænge Forhør vedgaa, at hun ikke kunde sove, Tante Stine snorkede saa ganske forskrækkeligt, og med dennes overordentlige praktiske Sands indrettedes derfor det til Lejligheden hørende Pulterkammer til et hyggeligt lille Jomfrubur.

Og Sommer og Efteraar gik, Kirstine læste flittigt, alt mens hun forelskede sig i sin unge Lærer, og spredte Solskin i den gamle Jomfrues Hjem og Hjerte; men da Vinteren kom med Frost og Kulde, med Hoste og Forkølelsesfeber, kommanderedes den unge Pige ind i Alkoven, medens den gamle selv krøb op paa det kolde Tagkammer. Og Tante Stine hyggede om og kælede for Jensens Datter, ja var tilsidst næsten ved at indbilde sig, at det var hendes egen sildefødte Livsfrugt, og med Lyksalighed modtog hun den nette unge Lærer, pyntede saa godt hun kunde den unge

Pige til Skolebal, ja, tænkte endog paa at tilkalde Spinozas kyndige Hjælp, men vilde dog ikke gøre hende „vigtig“.

Imens kedede Spinoza sig jammerligt; den døve Enke blev daarligere og daarligere, at pleje hende var snart hendes eneste Adspredelse, og det gjorde hun troligt, om det end ikke gik af uden grusom Kvalm og Spektakel, især naar hun om Natten skulde hjælpe baade med Dit og Dat, men det generede jo ingen — allermindst den døve Patient.

Saa en Aften sent, da Spinoza atter var paa Vandring med et eller andet Stykke Husgeraad, opdagede hun ved at passere et Vindue et forunderligt rødt Skær bag Klosterets Kælder-

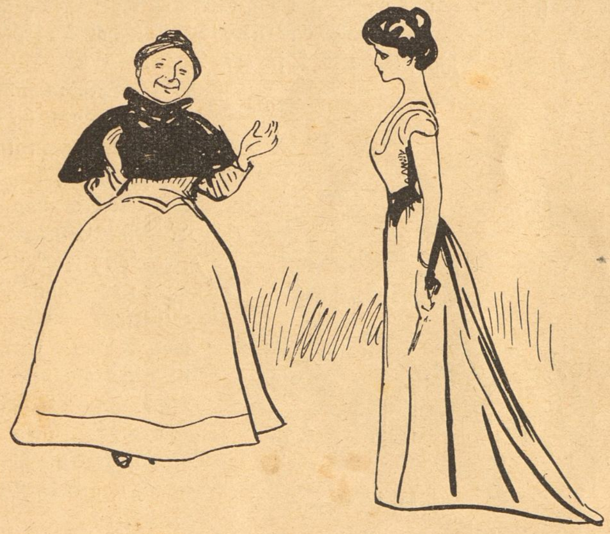

vinduer; forfærdet kastede hun sin Byrde, saa Porcellænet knustes, og fo'r, som hun gik og stod i Grevens gamle Fløjlsslaabrok og med Avispapir i sine Krøller, af Sted paa de klaprende Tøfler over Gaarden, hvor hun kimede paa hos Portneren, slog Ruden ud hos Gangkonen og løb fra Stue til Stue — „Brand!“ „Brand!“

I Vaskekælderen brændte Ilden lystigt i en Bunke Spaaner, men slukkedes hurtigt, dog blev der stor Alarm mellem Klosterdamerne, der mer eller mindre upaaklædte samledes i den længstbortliggende Stue, og selv efter at Faren var overstaaet, drøftedes Nattens Rædsler under Jammer og Taarer. Den firsindstyve-

aarige Postmesterfrue fik da ogsaa en Forskrækkelse, som blev den direkte Aarsag til hendes Død kort derefter.

Langt om længe kom man i Tanker om Tante Stine, hvis unge Pensionær jo var paa Skolebal; — hvem turde gaa den uhyggelige Vandring op paa det bælmørke Loft?

Men lille Spinoza var der allerede, den stærke Snorken ledede hendes Skridt den rette Vej; men det var svært at vække Tante Stine, for hun sov til Gavns, som hun gjorde alt til Gavns, og med en Kammerfrøkens aldrig svigtende Fingerfærdighed hjalp Spinoza hende i Hast i lidt Tøj og fulgte hende ned til de andre Damer, der nu var falden mere til Ro og i Lag med at tragte Kaffen, hvortil hver bragte sin lille Kagekasse, hvis Indhold var et meget interessant og ellers hemmeligholdt „Noget", der for et Øjeblik fangede alles Øjne og Tanker.

Spinoza vilde beskedent trække sig tilbage, men man flokkedes om hende, smigrede og takkede; hun var Nattens Centrum og Fremtidens Heltinde, og da den gamle Postmesterfrue døde, gik man i samlet Enighed til Patronerne med Bøn om, at Frøken Spinoza, som Tak og Anerkendelse maatte indtage hendes ledige Plads.

Og et helt nyt Liv begyndte for Spinoza, der som et lyksaligt Barn vimsede fra Stue til Stue, i Stand til at nyde et ubegrænset Antal Kopper Kaffe og til lige saa ofte at fortælle om den store Verden hos Grevinden, hos hvem hun mere og mere blev „Selskabsdamen", „Veninden", alt som Historierne gentoges.

Hun brystede sig med Grevens Snustobaksdaaselaag, der sat paa Stilke var en gammel, pragtfuld Brosche, med Mandssilhouet paa gylden Grund.

„Portræt af min Ollefar!" sagde Spinoza.

„Deres Oldefader," udbrød den boglærde Frøken Thomsen, „Spinosa, stor Filosof, født i Portugal 1632."

„Ja, det er rigtigt nok!" svarede Spinoza — uden at blinke. —

„Og Deres Bedstefader — og Fader?" fortsatte den anden.

„Min Far var saamænd en overmaade pen Mand," gispede Spinoza og fo'r ud af Døren, over til Tante Stine, hvor hun ikke var udsat for nærgaaende Spørgsmaal; thi med Tante Stine havde hun sluttet Fred og Venskab for hele Livet.

Den barske gamle Frøken havde trykket Spinoza i sin brede Favn hin farefulde Nat.

„Louise," havde hun sagt, „fra nu af siger vi to du til hinanden," — og det var en stor Begunstigelse af Tante Stine, — men Louise var ogsaa den, der straks tænkte paa hende, ellers havde hun maaske ligget der som en Sten, ligget der til Nar, intet vidst om Begivenheden, intet faaet af Kaffesoldet, aldrig anet, at den ødsle Frøken Smith havde Kagekassen fyldt med femøres Makroner, som kun de færreste havde Tænder til at bide i.

„Jo, jo, Louise, lad alt gammelt Nag være glemt, vi har dog mange fælles Minder!"

Og Rivaler blev de aldrig mere, heller ikke naar de sammen besøgte det nygifte Lærerpar.

Tante Stine overlod gerne Hæderpladsen ved Værtens højre Haand til Spinoza, hun selv havde jo sin hos sin egen Kirstine, sin Datter — sin trofaste Jensens kostelige Gave! —

En Høstdag.

En Fortælling af **Alfred Lind.**

Med Tegninger af Poul Steffensen.

Rughøstdagen er paa Sydfyn en af Aarets store Dage, men adskiller sig fra andre Højtidsdage derved, at den i de forskellige Gaarde ikke falder paa een og samme Datum. Det kan den ikke af den simple Grund, at de samme Husmænd og -Koner, som f. Eks. om Mandagen skal hjælpe til hos Jens Hansens, maaske om Tirsdagen skal have fat hos Hans Hansens og om Onsdagen hos Hans Jensens.

Men hvordan fastsættes da Dagen? Ja, det gaar for de fleste grumme let her i Pileager. Gaardmand Niels Kristensen er den toneangivende, og saa længe han ikke har bestemt, hvilken Dag hans Rug skal falde, synes alle de andre ikke, der er noget at haste efter: „Rugen er da slet ikke mere moden end lige til!"

Men saa snart det hedder: „Niels Kristensen vil høste paa Onsdag," faar alle de andre travlt med at høre om Folk, og i Løbet af en Dags Tid er det da afgjort, at Peder Jørgensen skal have sin Rug pirret over Ende om Tirsdagen, Jens Hansen om Torsdagen, og Hans Jensen om Fredagen.

Kun faa Dage varer det at faa al Rugen i Pileager høstet, forudsat at det ikke falder i med Regn.

Men i Forvejen er der en Travlhed! Baade det ene og det andet skal besørges eller bringes i Orden, inden den store Dag oprinder. Der maa bl. a. sendes Bud til Slagteren om, at han i god Tid maa komme med Oksekød. Thi at der om Aftenen efter den strenge Dag skal opvartes med Suppe, kraftig Suppe med store runde „Kløser," det er en gammel Sædvane, som det ikke vil være tilraadeligt for nogen Husmoder at fravige.

Endvidere maa der bages Hvedebrød og hentes Varer hjem fra Købmanden. Ja, og saa skal der tages Hul paa Gammelølstønden. — —

Karlen maa have sin Le efterset, maaske have sig anskaffet en ny. Pigen faar travlt med at vaske og rulle sit hvide Høstforklæde og sine ditto Ærmer. Maaske skal ogsaa „Flagre-“ eller „Kaleschehatten“ vaskes og sættes i Orden.

Det er især Husmoderen og Pigen eller Pigerne, Forberedelserne hviler paa.

Dog er det ikke sjældent, at Karlen Dagen før Højtiden er ude i Rugmarken og „hugger Hul,“ at det kan være „redere“ at tage fat, naar hele Styrken kommer.

— Hos Svend Madsen i Pileager skulde de høste Rug om Fredagen, en af de første Dage i August.

Og Kristoffer, som i flere Aar havde tjent som Karl der i Gaarden, var netop om Torsdagen ude at „hugge Hul.“

Da han gik, havde han set lidt langeligt efter Maren Katrine; men hun havde stillet sig i Døren med dejgede Hænder og raabt:

„I Morgen skal jeg komme og binde op efter dig, Kristoffer! I Dag har jeg ikke Tid!“

Kristoffer maatte da nøjes med en halvvoksen Dreng, ved Navn Niels Kristian, til Opbinder.

En rigtig Kraftkarl var Kristoffer at se til, og han var da heller ingen Dreng længere, al den Stund han for nogle Dage siden havde fyldt de syv og tyve.

Til Tider kunde han være ret livlig; men i al Almindelighed kunde det dog med Rette siges om ham, at han var mere tavs end talende. Og hans graabrune Øjne havde gerne et noget tungsindigt Udtryk.

Han stammede fra en af Landsbyerne tæt Syd for Odense, men havde nu som sagt tjent her hos Svend Madsen i Pileager i flere Aar og i den Tid opført sig godt i alle Maader.

Datteren i Gaarden, Maren Katrine, en slank Pige paa omtrent de tyve, havde fundet Behag i den flinke og noget indesluttede Karl, og det var øjensynligt, at han ogsaa syntes godt om hende.

Og endskønt de vel næppe havde vekslet et eneste Ord om Kærlighed, var de dog gensidig saa nogenlunde paa det rene med hinandens Følelser.

Maren Katrines Forældre havde sikkert ogsaa for lang

Tid siden mærket, hvordan det stod til; men ingen af dem havde udtalt et eneste misbilligende Ord derom.

„Han er den skrappeste og bedste Karl, jeg har haft!" havde Svend Madsen sagt til sin Kone. „Og han er ikke mere tørstig end som baade du og jeg — og han spiller ikke Kort!"

At Svend gav ham et saa godt Skudsmaal, vidste Kristoffer imidlertid ikke. Dog haabede han, at Svend ikke vilde vise ham Døren den Dag, da han traadte frem og bad om Maren Katrines Haand.

* * *

Høstdagen oprandt med høj, blaa Himmel og straalende Solskin.

„Den bliver søreme lummer i Dag! — Puh!" udbrød den tykke Bødker, idet han traadte ind i Gaardens Køkken, der til daglig tjente som Spisestue.

Flere Mænd og Koner sad allerede ved det lange Bord og drak Kaffe.

„Ja," svarede Svend Madsen, „og
de tykke og de fede
har det slemt i Hede!"

Hans Bødker tilføjede:
„Men de tynde og de tørre
har det meget værre!"

Og nu lod han sig falde ned paa en gammel Stol, der gav sig ynkeligt under den store Vægt.

„Du er vel haard imod Stolen, Hans Bødker!" sagde Maren Katrine, idet hun kom hen og satte en Kop Kaffe foran ham.

Maren Katrine havde allerede et skinnende hvidt Forklæde for, og de runde Arme og Haandled dækkedes af hvide Høstærmer, der holdtes oppe ved Hjælp af Sikkerhedsnaale.

Kristoffer, der sad bag Bordet, havde næsten ikke Øjnene fra hende. Omsider sendte hun ham til Gengæld et Blik, der rummede en Uendelighed af Ømhed.

Svend Madsens Kones Far, en gammel krumbøjet Mandsling, meget tunghør og som Følge deraf meget nysgerrig, sad i en Krog og fæstede sine stikkende Øjne paa Svigersønnen. Pæer — saaledes hed den gamle — var bekendt for at være ikke saa lidt gerrig og nærig. Han sad og gned sig paa den

mørke Stubmark, der omgav hans Mund. Hvert andet Øjeblik gød han en stor Mundfuld kaffebrunt i en Træbakke, der stod, halv fuld af Sand, paa Gulvet, ved Siden af ham.

Gaardens Folk saa godt, at den gamle var i meget ondt Lune.

„Hvad er Klokken?" spurgte han et Par Gange uden at faa Svar. Hans Bødker var nemlig ved at fortælle en lille „Pisallike."

Gamle Pæer gentog Spørgsmaalet endnu højere.

„Syv Kvarter til halvfjerde Par Bukser!" udbrød Hans Bødker, der var ærgelig over Forstyrrelsen.

„Va —- æ?"

„Den er otte!" brølede Svend Madsen om mod den gamle.

„Hvor er den Rotte? spurgte Pæer, og saa sig om til alle Sider.

Alle lo; men Maren Katrine gik hen til Bedstefaderen, holdt sit lille Ur op for Næsen af ham og fik ham omsider gjort begribelig, hvor mange Klokken var.

„J vil vel saa ikke høste Rug i Dag!" Den gamle syntes de sad inde for længe. Jngen tog imidlertid Hensyn dertil.

Omsider rejste alle sig dog fra Bordet, og Mandfolkene, rokkede ud i Gaarden, saa sindigt, at man skulde tro, det vilde gaa grumme langsomt for dem at høste.

Efter at Hestene havde faaet et Foder, en Le var bleven slebet og andet saadant Smaapilleri besørget, samledes Mandskabet om Davrebordet. Og omtrent en halv Time senere marcherede hele Armeen ud til Arbejdet, Mandfolkene med Leen paa Nakken foran, Kvinderne langsomt og livligt passiarende bagefter.

Det er altid Forkarlen, der skal føre an, og det var derfor Kristoffer, der begyndte at hugge ind paa Rugen.

Opbinderen bruger ingen Rive at samle Kornet med, Tot for Tot tager han det op med Hænderne.

Den, der bruger Leen, kan derfor lette Arbejdet meget betydeligt for sin Optagerske. Han gør et mindre Hug og derpaa et større, og ved dette fører han Leen saa langt om, at den afhuggede Rug hales helt ud fra den, der endnu staar paa Roden, og kommer til at ligge i rede adskilte Totter.

Naturligvis var Kristoffer saa ridderlig, som det var ham muligt, mod Maren Kristine, og endda saa det ud, som

det hele var Børneleg for ham. Af og til under Arbejdet vekslede han en Bemærkning med den slanke, friske Pige, der gik bag ham. Det var i Dag for ham næsten, som de var ene to.

Svend Madsen og Hans Bødker „satte sammen," og Munden gik stadigvæk paa sidstnævnte. Snart fortalte han om en forhekset Hare, som havde løbet der og der, og som hverken det ene eller det andet havde kunnet bide paa, — snart om et eller andet Skælmsstykke, han havde øvet i sin Ungdom.

Fra Syrenhækken arbejdede hele Armeen sig skraas over Marken hen til Vejen. Langs denne havde der tidligere staaet en Grøftevold, der var overgroet af Syrener, Hasler og Vidjer; men den havde Svend Madsen for faa Aar siden ladet sløjfe, og et Rækværk traadte nu i Hegnets Sted.

Idet Kristoffer for anden Gang den Dag naaede over til Vejen og lige skulde til at „vætte" (stryge) sin Le, kom et Enspænderkøretøj farende frem ad Vejen. Kun eet Menneske, en halvgammel, flot Kavaler, var der paa Vognen.

„Prrr! — Godaw, de Herrer!" Køretøjet standsede. Den flotte Herre pegede frem. „Vejen efter Kærstrup?"

„Ja, lige frem! Og ad første Vej til højre!" svarede Kristoffer med et saa tykt Mæle, at Maren Katrine, der hidtil havde betragtet den fremmede og hans Hest, nu vendte sig om imod ham og gav sig til at smaale.

Hun lagde Mærke til, at han var meget bleg, og tænkte, at han næsten kunde se ud, som han var vag.

„Men hvad S....!" udbrød nu Herren paa Vognen. „En god, gammel Bekendt, min Salighed! Kristoffer Pedersen, ikke sandt? Jo, jeg merkte nok, jeg ikke kunde tage fejl. Hvad Pris er der paa Cyklerne her i disse Egne? Hæ, hæ, hæ! Naa, det kan være, vi slet ikke mere gør i Cykler, hvad?"

De andre Høstfolk var nu ogsaa kommen til Ende med deres Skaar, og flere af dem stod og betragtede den fremmede og hans „Bæst."

„Godaw, de Herrer, godaw! — Er det Manden, om jeg maa spørge?" Han nikkede hen mod den lille Væver. „Naa, ham, der gaar derovre? Peddersen, er det jo, han hedder? Madsen — vel! — Sig ham, at jeg kommer et Smut ind til ham i Aften og sla'r en lille Handel. Mit Navn er Enevoldsen — Enevoldsen, Odense! Jeg køber baade Svin, Lam, Heste og Kvæg! — Og De, min smækkede

Ven derhenne," han henvendte sig atter til Kristoffer, „maaske kan jeg i Aften sælge en Cykle til Dem, hvad? Hæ, hæ, hæ Kunde det ikke lade sig gøre? — Naa, adjøs, de Herrer!"

Hr. Enevoldsen hilsede flot med Pisken og jollede derpaa videre.

„I kendte nok hinanden, du og han? sagde en af Dag=

lejerne, henvendt til Kristoffer, og alles Øjne rettede sig nu mod denne.

Men hvad gik der af Kristoffer. Hans Ansigt var blevet helt graablegt. Det forekom desuden flere af Arbejderne, at han rystede, og at de hørte Tænderne slaa Tappenstreg i Munden paa ham.

Maren Katrine gik tæt hen til ham, saa ham op i Ansigtet og sagde halvhøjt:

„Men Kristoffer, du er helt syg!"

„Han skulde have et Par „Pajnikspiller" *) paa et Stykke Sukker," sagde den lille Væver. „Og saa skulde han gnides med Pajnikspiller i Nakken og paa Maven. Det skulde nok hjælpe. Skal jeg ikke løbe hjem efter — —?"

„Nej, tøv du kun, Væver!" sagde Kristoffer med tykt Mæle. „Jeg er ilidt vag lige nu; men det gaar nok over igen!"

„Der er ingenting, der er saa godt som Pajnikspiller, enten vi saa fejler det ene eller det andet," paastod den lille Væver. „Og jeg mener ilejn — —."

„Ja, naar vi har Væveren med, behøver vi aldrig nogen Doktor," sagde en af Konerne, „for Væveren er lige saa klog, som en rigtig Doktor og endda ilidt til!"

„Klogskab fejler han ette for," sagde Hans Bødker, der nu gik og satte sammen lige ved de andre Arbejdere. Men Erfaring har han jo ette saadan, som Doktor „Kreben" i Svendborg! Naar han kommer til et sygt Menneske, forsikrer han altid, at netop den „Syge" har han selv haft!"

„Ja," udbrød en af Konerne, „det er nu sandt nok. For se Borggaardens Kone, I ved, hun plejer altid at lægge sig en Tid, naar hun er i Omstændigheder. Og en Gang ved en saadan Lejlighed var hun da saa vag, at de hentede Kofoed derud. Ja, han undersøgte hende jo rigtig grundigt og sagde saa, at d e n „Syge" kunde han let kurere, for han havde selv haft den! Ja, det sagde han!"

Fortællerinden og Tilhørerne lo, men opdagede nu, at Kristoffer og Maren Katrine allerede var halvvejs derhenne, hvor Skaarene begyndtes, og fik nu travlt med at følge efter.

Maren Katrine havde gaaet og spurgt Kristoffer ud om Sygdommen, men havde saa at sige ikke faaet Svar, kun et Grynt nu og da.

---

*) Pain expeller.

Kristoffer var fremdeles meget bleg og kunde slet ikke komme i Humør igen.

Men han gik sine Skaar og det endda saa rask, at de efterfølgende Mejere af og til knurrede lidt over ham derfor.

Der var bleven tomt og dødt i Kristoffers Sjæl.

Da han for mange Aar siden gik til Præsten, havde der lydt et Ord til ham og hans Kammerater, som han ofte senere havde maattet tænke paa. Det havde paa en forunderlig Maade haget sig fast i hans Hukommelse. „En Plet paa Æren kan aldrig slettes ud. Den vil stadig komme igen. Hold derfor eders Æres Skjold rent og uplettet, mine unge Venner!"

Ak - ja, efter et Fald stod Betydningen af disse Ord en saa uhyggelig klart! — — Hvor havde ikke Kristoffer lidt! Hvor havde han, især i de første Aar han tjente i denne Egn, været angest for, at Folkene her paa en eller anden Maade skulde faa noget at vide om den Plet, som ingen i Verden kunde borttage af hans Navn. Nu havde denne Angest fortaget sig noget; var der gaaet syv — otte Aar hen uden at det skjulte var kommen frem, saa slap han vel fremdeles. Gud maatte vel mene, han havde lidt nok for sin Brøde. Og i alle disse Aar her havde han i al sin Færd stræbt at vinde sine Omgivelsers Agtelse og sin egen med. Han havde ogsaa ment, det var lykkedes.

Men nu lige med eet var hele den Bygning, han i disse Aar havde opført, og som han havde begyndt at haabe vilde faa Lov at staa, ramlet sammen — eller vilde i alt Fald ramle sammen i Aften! — Saa blev han nødt til at sige ogsaa denne Egn far vel, for stedse tage Afsked med den smukke, hjertensgode Pige, som her gik bag ham, og som endnu ikke anede, at den hun havde skænket sin unge Kærlighed, var en Tyv!

— Endnu nogle Træk, saa kom Niels Kristian, Drengen, ud med en Kurv. Samme Niels Kristian, som om Morgenen ikke havde været i det allerbedste Humør. Han havde nemlig i længere Tid gaaet og sat sin Næse op efter at komme til at hjælpe til med Rugen i Stedet for at passe „Kre." Men Svend Madsen havde kort og godt erklæret, at der blev ingen Bukser af det Skind. Og nu lod det ogsaa til, at Niels Kristian havde forsonet sig med sin Skæbne.

Alle Arbejderne samledes nu om Kurven. Dunken med det kraftige Gammeløl blev hentet. Nogle Neg slæbtes

sammen, og paa dem satte eller lagde Flokken sig, som den kunde bedst.

Et stort Fad Æbleskiver med Stikkelsbær=Gelee paa, blev budt rundt, og Mandfolkene fik sig en „Taar" til. Kvinderne derimod maatte nøjes med en Slurk af Dunken.

Svend Madsen var ved at skænke en Taar til den lille Væver.

„Trrr, trrr!" udbrød denne.

„Væveren siger altid „trrr," naar hans Glas bliver fyldt," udbrød Hans Bødker, „men han skal nok passe at tøve, indtil Glasset er fyldt lige til Randen!"

„Ellers var han da ogsaa en Torsk!" sagde gamle Per Johan med sin pibende Stemme.

Turen kom til Kristoffer; men han vilde ingen Taar have.

„Han skal lige godt have et Par Pajnikspiller!" udbrød Væveren.

Kristoffer saa virkelig syg ud. Maren Katrines Øjne hvilede da ogsaa ofte deltagende og spørgende paa ham. Men han saa slet ikke op.

Niels Kristian var henne at prøve en af Leerne.

Væveren lagde Mærke dertil og raabte hen til ham:

„Hør, du Klørattenben, kan du passe at vare Stenene!"

Niels Kristian lovede godt; men i næste Øjeblik hørte alle de sagkyndige Øren, at Leen alligevel var i Berøring med en Sten.

Væveren kom paa Benene mere hurtigt, end man skulde have ventet af ham.

„Saa skulde da ogsaa Katten — —."

Lidt efter var Arbejdet atter i fuld Gang.

„Du er da syg, Kristoffer?" sagde Maren Katrine til sin Ven, da de var kommen lidt foran den øvrige Flok.

Han stillede Leen op, som for at „vætte" den og sagde halvhøjt tilbage:

„Maren Katrine, du skal ikke bryde dig en Smule om mig! Tænk slet ikke paa mig, det er bedst for dig selv!"

„Hvorfor siger du dog saadan, Kristoffer? Det maa du ikke — hører du! Hvad er der dog i Vejen?"

„Det kan slet ikke nytte, jeg fortæller dig det, ikke det mindste! Der er ingenting at gøre!"

Han begyndte at stryge Leen og gav sig atter til at høste.

Nogle faa Træk. Saa var det Middag, og hele Styrken gav sig paa Vej hjemefter, ikke samlet, men i Smaaflokke og

yderst langsomt. Kun Maren Katrine skyndte sig. Hun skulde hjem og hjælpe sin Mor med Anretningen og — efter at have spist — ud at malke.

Hans Bødker holdt sig hele Tiden ved Siden af Svend Madsen og gav den ene Pisallike til bedste efter den anden.

Han var netop midt i een.

„Jo, da Jens Højgaard mærkede, at han vilde tabe Sagen — hvad gjorde saa han? — Han tog nok sit temmelig gode Tøj paa og trissede af til København. Han vilde tale med Kongen. Naa, han fik ogsaa godt nok Abdikens, som de kalder det, og Kongen tog meget pænt imod ham. Jens Højgaard forklarede ham saa det hele, og Kongen hørte godt efter. Han sad og spjættede til en Vugge, og da Jens var færdig, betænkte Kongen sig ilidt. Saa sagde han: „Inte forknyt lille De! Den Sag skal vi nok klarere!" Og nu vendte han sig om til Dronningen og sagde: „Du gi'er jo Kaffen, Mutter, ette? Men hør! Jeg tror, jeg vil vise denne hersens Dannemand vore Svin, indtil Kaffen er bleven varm. Spjæt du til Vuggen imens, lille Mutter!""

* * *

Efter at Middagsmaden var sat til Livs, fik Mandskabet indrømmet en god halv Time til Middagshvile.

Mændene søgte ud i Laden og slængte sig paa nogle Halmknipper. Kristoffer derimod gik ind i sit Kammer ved Siden af Hestestalden. Der lagde han sig paa Sengen; men der var slet ikke Tale om, at han kunde sove. Som Skyer i Stormvejr jog Tankerne hverandre i hans Hjerne. — Tage sig selv af Dage? Føj, nej! Det kunde han ikke gøre, om det end saa nok saa broget ud. Amerika? Efterhaanden blev det ham mere og mere klart, at her var den eneste Udvej. Men ak! aldrig mere vilde han da faa Maren Katrine at se. Han fornam et smerteligt Stik i Sjælen. — Naar han nu stak af i Nat, uden at nogen anede det . . . . mon hun vilde græde? — —

— Maren Katrine havde skyndt sig meget stærkt med Malkningen for at komme hjem tidlig nok til, at hun kunde faa talt et Par Ord med Kristoffer i hans Kammer. Men da Niels Kristian og hun kørte ind ad Porten med den lille tohjulede Malkevogn, saa hun, at Arbejdsfolkene allerede var paa Vej ind til Kaffen.

— Om Eftermiddagen var Vejret endnu mere lummert, end det havde været før Middag. Sveden randt da ogsaa i stride Strømme, indtil det hen paa Tiden omsider begyndte at lufte lidt. Naa, Kristoffer brød nu ogsaa paa, som han var gal, — „som en døv Gris," sagde Hans Bødker. „Han længes naturligvis svært efter at blive færdig; for denne hersens Pranger, der kørte her forbi i Morges, sagde jo, han vilde handle med Cykle med ham!"

Et Par Gange prøvede Maren Katrine atter paa at faa at vide, hvad der var i Vejen med Kristoffer; men det lykkedes ikke. Han gav stadig undvigende Svar. Saa lod hun ham endelig gaa for det, han var.

Stadig gik Arbejdet støt sin Gang, og stadig mindskedes den Plet, der endnu skulde overfærdes.

Da der Klokken godt fire spistes Mellemmad, hvortil — i Forbigaaende sagt — hørte en Tallerken Rødgrød til hver, var der kun Arbejde til et Par Timer tilbage.

Solen stod derfor ogsaa højt paa Himlen, da det sidste Neg blev bundet og stillet op.

„Se saa!" sagde Svend Madsen.

„Nu skal vi søreme have en Gang Gammeløl!" udbrød Hans Bødker.

„Og bagefter skal vi hjem til „vor Mor" og sige hende det, ligesom det er gaaet os," tilføjede Svend Madsen. „Vi skal jo saa have den Suppe, der er kogt paa Kød af den døde Ko!"

„Husker I den lille Feriedreng, de havde hos Jens Hansens?" spurgte den lille Væver. „En Gang, de fik Suppe, mens han var der, sagde Jens, at den var kogt paa en død Kok. Knægten lagde lige paa Stedet sin Ske. Inde i København kogte de ikke Suppe paa døde Dyr, sagde han, det var noget væmmeligt Svineri! — Om Københavnerne da virkelig kogte Suppe paa levende Kokke? spurgte Jens nok saa sindigt. Hvis det var sandt, vilde han have dem meldt for Dyrplageri!"

Kristoffer var allerede halvvejs hjemme. Der skulde skæres Hakkelse, og der var andet at besørge, inden Nadvertid. Men Grunden til, at han gik fra de andre, var dog den, at han helst vilde være alene.

Da han kom ud paa Vejen, saa han Prangeren oppe paa Bakken.

Om han nu under fire Øjne talte med Enevoldsen og

bad ham tie? Den Tanke foer som et Lyn igennem hans Hoved. Men han indsaa straks, at det Haab, den indgav ham, intet var værd. Kendte han ikke altfor godt Enevoldsens Sind og Tankegang til, at han kunde falde paa at bede ham om en Naade?

Kristoffer gik ind over Gaarden, hen i Foderloen og begyndte at gøre Forberedelser til at skære Hakkelse.

Nu kørte Prangeren ind i Gaarden, og i det samme komme en Flok af Høstfolkene.

„Godaw, de Herrer! Godaw, Hr. Peddersen! — Noget at handle med i Dag, hvad? Grisse, Lam, Okser eller Heste? — Ikke tidligere været paa denne Egn — skal sku gøre Handsel! Højeste Dagspris!"

„Jeg har ingenting at sælge i Dag!" hørte Kristoffer sin Husbond svare.

Men Handelsmanden lod sig ikke saa let afvise. Han blev ved at snakke op, og efter nogle Minutters Forløb hørte Kristoffer ham sige: „Hvor er ellers Forkarlen? Jeg synes ikke, jeg ser ham. Han er en god gammel Bekendt af mig — hæ, hæ, hæ!"

„Han er henne at skære Hakkelse, tænker jeg!" svarede Svend Madsen. „Vi kan jo ellers gerne køre op og se paa Lammene, hvad? — Og gaa I indenfor, Folkens! Jeg kommer snart igen!"

Svend sprang op ved Siden af Handelsmanden. „Skal vi saa glide!"

„Trrr! Tøv lidt!" udbrød Enevoldsen. „Jeg sku' sku dog have hilset paa min gamle Ven! Han købte en Gang en Cykle forbandet billigt af mig — hæ, hæ, hæ! Maaske jeg kunde sælge ham en i Dag igen!"

„Det kan I tale om en anden Gang!" sagde Svend Madsen i en ærgerlig Tone. „Skal jeg med i Marken, skal det være nu! Sttt, stttt!"

„Adjøs, de Herrer!" Prangeren hilsede flot med Pisken, og i næste Øjeblik forsvandt Køretøjet ud gennem Porten.

„Nu faar Svend hele Historien," tænkte Kristoffer. „Og i Nat stikker jeg af!"

Hans store ærlige Øjne fyldtes af Taarer, da han kom til at tænke paa Maren Katrine, som han i Aften vilde faa at se for sidste Gang.

Han vidskede dem bort og tog fat paa Arbejdet.

Endnu inden han var færdig, kom Niels Kristian ind til ham.

„Sikke de raaber oppe i Marken!" udbrød Drengen. „Den gamle var oppe ved Faarene, for han tror, jeg har taget et Stykke nyt Reb til et Tøjr, og nu var han naturligvis oppe at se efter. Saa kom Svend derop tilligemed en Slagter. Jeg var oppe ved Køerne, og jeg kunde høre, de talte om en Tyv og om en Cykle, der var bleven stjaalen!"

— Næsten som i Drømme gik Kristoffer med ind og satte sig ved Bordet. Daglejerne sad og røg Tobak og fortalte Historier.

Idet Karlen traadte ind, blev der henvendt et Par Bemærkninger til ham. Men derefter fik han Lov til at sidde for det, han var. Man antog, han var syg.

Omsider kom Svend Madsen hjem, og nu blev Kløsesuppen øst op og sat paa Bordet. Men først lidt efter, at Arbejdet med Skeerne var kommen i Gang, vendte Konefar hjem fra Marken.

Han gik hen og stillede sig tæt ved Svigersønnen og sagde højt:

„Han talte om en Tyv, Slagteren, — om en Tyv, der var bleven straffet, og jeg mente — vorherredød! — han sagde, Tyven var her i Gaarden!"

Svend Madsen lo højt.

„Va—æ?" sagde den gamle gnaven.

Svend vedblev at le.

Først nu dristede Kristoffer sig til at se paa ham. Ikke Spor af mørke Skyer at se.

„Va—æ?" gentog den gamle.

Svend Madsen raabte nu saa højt han kunde:

„Slagteren talte om, at han havde tabt sin Kniv — sin Kniv! — ja, han havde tabt sin Kniv! — Han skulde have sig en ny skaffet — en ny skaffet, sagde han. Han mente, han havde tabt den gamle her nær ved Gaarden!"

„Va — æ?"

„Tabt den gamle nær ved Gaarden!" raabte Svend Madsen saa højt, at det skingrede i Stuen.

Kristoffer saa hen paa sin Hosbond, men blev ikke klar over Stillingen.

Snart begyndte Hans Bødker paa ny at tage frem af sit Forraad, idet han gav en Fortælling til bedste om, hvordan han, da han tjente som Karl, en Gang skulde hente Doktor til sin Madmor, men tog fejl og hentede Madamen i Stedet, og hvordan han klarede den med Glans.

Da man var færdig med at spise, fik Mandfolkene Snadderne frem og „dampede" nu løs med en Iver, som gjaldt det om at faa udrettet det mest mulige.

Ingen rejste sig for at gaa. Efter den strenge Dag og Slidet ved Bordet var de i Stand til i fuldt Maal at nyde Hvilen. Og desuden vidste de, at de endnu skulde have en Kop Gammeløl med Sirup i. — —

„Det bliver Uvejr i Morgen!" sagde lige med eet den lille Bæver i en meget alvorlig Tone.

„Mon dog?" blev der svaret. „Hvoraf slutter du det, Bæver?"

„Jo, naar Grisene tager en Pind i Munden, faar vi Uvejr Dagen efter; det skal nok slaa til!"

Alle lo undtagen Drengen Niels Kristian. Han blev blussende rød, thi han havde nemlig lige faaet tændt sig en Stump Cigar. Og nu først lagde alle Mærke dertil.

„Pas du paa, du ikke bliver syg, min Dreng!" sagde Maren Katrines Mor.

* * *

Omsider tog de fremmede Afsked og gik. Kristoffer gik ud og gav sig til at vande Hestene. Derpaa gik han ind i sit Kammer og satte sig paa Sengen, Albuerne paa Knæene og Ansigtet begravet i sine Hænder.

Her havde han nu tjent i syv—otte Aar og haft det godt. Altid havde man behandlet ham som en af Husets egne, og Maren Katrine, som han havde kendt, allerede mens hun endnu var en Skoletøs, der gik med en lang guldgul Fletning daskende ned ad Ryggen — hende havde han saaledes taget ind i sin Sjæl, at det vistnok aldrig vilde lykkes ham at faa hende ud deraf igen.

Og nu om nogle faa Timer maatte han snige sig herfra som en Tyv. Netop ja — som en Tyv. — —

Døren aabnedes sagte. Maren Katrine traadte ind og stillede sig foran ham.

„Jeg ved nu det hele," sagde hun, „men du ved ikke, hvad Far svarede denne Pranger oppe i Marken. — Det ved jeg. Far har nemlig selv fortalt det. Han sagde: „Naa, saa det er dig, der hedder Enevoldsen, og som fik Drengen offentlig pisket, endskønt han jo selv kom med Cyklen og bad dig om Forladelse. Ved du, hvem der har mest Skam

af den Historie? Det har du, Per Pranger! Det siger jeg dig lige op i dine aabne Øjne! Jeg ved god Besked om det hele, og jeg kan fortælle dig, at jeg af og til har ønsket, jeg maatte træffe paa denne hersens Slyngel, denne Per Pranger, som fandt Fornøjelse i at brændemærke Drengen, endda han tiggede og bad om at blive fri. Jeg syntes det vilde kunne gøre saa godt i mine Fingre, om jeg kunde komme til at give det nederdrægtige Afskum nogle Stryg!"

De stod jo i Marken nær ved Faarene.

„Vorherre bevare's!" udbrød Prangeren. „De er da nok ved at blive skrupskør, min gode Mand! Saa De holder med en Tyv!"

Far blev mere og mere vred. Nu spyttede han i Hænderne — pøj, pøj! „Skal jeg virkelig beskidte mine Næver paa en saadan lumpen Fyr som dig!"

Han nærmede sig. Men nu sprang Prangeren op i sin Vogn, hilste flot med Pisken: „Adjøs, de Herrer!" og var i næste Øjeblik borte. — —"

Kristoffer havde taget sine Hænder bort fra Ansigtet.

Nu bøjede Maren Katrine sig med eet frem mod ham og kyssede ham paa Panden.

„Jeg har været saa „kjew i'et" hele Dagen over dig! Jeg kunde jo ikke forstaa, hvad der var i Vejen. — Men kom nu med ind! Jeg blev sendt ud efter dig — Far vil tale med dig!"

Hun greb hans Haand, og næsten som i Drømme fulgte han hende ind. Ikke i Køkkenet, men i Dagligstuen traf Kristoffer sin Husbond og Madmor. De saa begge lidt højtidelige, men ingenlunde vrede ud.

Svend Madsen tog til Orde:

„Kirsten og jeg har længe vidst Besked om, hvad der hændte dig for en elleve—tolv Aar siden. Saadan noget spørges jo. Ja, lad mig lige saa gerne sige dig, hvem der har fortalt mig det, — det har Præsten, og han har vel faaet det at vide af Præsten derhenne i Landet. Og lad mig fortælle dig, Kristoffer, hvad Møller føjede til, da han opvartede mig med Historien! Ellers kan du faa den Mening om ham, at han rendte med Sladder. Han sagde: „Historien naaer jo herhen en Gang, derfor er det bedre, jeg fortæller den, end at De skal faa den serveret paa en Maade, saa den svulmer op til noget stort. Det var jo kun en Drengestreg. Hvilken Dreng, der har lært at ride, er ikke meget forlegen

for selv at komme til at eje en Cykle! Naa, Knægten neglede saa Prangerens Cykle, fortrød det samme Dag, bragte den tilbage og bad saa mindelig om Forladelse. Maaske kunde et Par Smæk have været paa sin Plads; men saa skulde den Sag have været ude af Verden! — Prangeren vilde imidlertid netop have Fyren offentlig straffet og fik det saa ogsaa!"

„Se, saadan omtrent sagde Præsten, og du skulde en Gang ved Lejlighed „tage og" sige ham Tak! Havde han ikke fortalt Historien og talt din Sag paa bedste Maade, saa havde jeg sikkert nok i Aften bedet dig ryge og rejse!"

Kristoffer — den 27 Aar gamle Karl — stod med Øjnene fulde af Taarer og kunde ikke faa sagt Tak. Det var knapt, han kunde forstaa, at han ikke drømte, og at ikke den skønne Drøm snart vilde være til Ende.

Var det muligt, at han ikke mere skulde være ene om at bære den tunge, tunge Byrde, som havde været nær ved helt at knuse ham? Var det muligt, at han ikke i Nat skulde snige sig bort som en Tyv, og at alt Haab om at vinde Maren Katrines Haand ikke var ude?

En lille Tid var der tavst i Stuen. Saa sagde Kristoffer med et underligt tykt Mæle:

„I kan være visse paa, I aldrig skal komme til at fortryde, at I tager saadan paa det!"

En Times Tid senere stod Kristoffer uden for Gaarden og nød den dejlige Høstaften.

Hvor var den lys og skøn og fredelig!

En Aften i Folkestuen.

Genfortalt af Palle Juel.

Med Tegninger af Alfred Schmidt.

„Ok ja. Det var ligegodt noget andet i gamle Dage!" sukkede Mads Røgter, mens han kradsede sin Pibe ud. „Dengang oplevede Folk ligegodt noget. Naar en tænker paa alle de Historier, en har hørt, saa." —

Mads Røgter fortsatte ikke, han overlod til de andre selv at tænke sig en Fortsættelse.

„Uh ja, med Spøgelser og saadan noget, hvad?" fortsatte Stine med en lille forventningsfuld Gysen, hun havde nu saadan en Sans for al den Slags. „Ja, ja, en har da baade hørt og set noget af den Slags Skidteri" kom det langsomt fra Mads, der havde faaet sin Pibe stoppet og nu omhyggelig pillede de smaa Stumper Tobak sammen, som han havde tabt paa Bukserne. „Men saadan noget er det inte godt for vi dødelige Mennesker at bemænge sig med — ej heller at tale om" føjede han højtidelig til.

„Kanske du har vaaren i Røvervold?“ kom det fra Tjenestedrengen, han havde nu kun Hovedet fuldt af Røverhistorier.

„Næ — det har jeg dog inte“ svarede Røgteren bakkende paa Piben, saa Jens Avlskarl hviskede noget til Ane Lillepige om et Lokomobil. „Udi Røvervold har jeg aldrig vaaren. Men der har da ellers vaaren slemt med Røvere her i Sognet i gamle Dage.“

Mads Røgter stirrede eftertænksomt ind i de graa Røgbølger fra hans Pibe, og en Stund var der aldeles stille inde i Stuen, saa man kunde høre, hvorledes Stormen piskede de vaade visne Blade mod Ruderne sammen med den stride Novemberregn.

„Jeg tror saa skam, der staar et Par Klatkager fra i Middags,“ sagde Stine pludselig, de havde alle sammen spekuleret paa, hvad de skulde finde paa for at løse Mads Røgters Tungebaand, og nu var Stine kommen i Tanker om Klatkagerne. „Kunde Mads ikke lide en varm Klatkage?“

Mads strøg, øjensynlig oplivet, den Draabe væk, der hængte under hans Næse. „Ja, lad gaa,“ skyndte han sig at sige, for Klatkager var Mads Røgters Livret, „bare en kan taale det — som de fine plejer van og sige,“ føjede han til med en lille Mundvridning.

„Jamen saa faar vi vel den Historie om Røverne?“ kom det fra Jens Avlskarl.

„Ja, natyrlig, noget for noget som Svenskeren sa'e, han slog Manden til Invalid, da han havde taget hans Pengepung.“

Mads Røgter blev ligefrem aandrig ved Tanken om Klatkagerne.

Der er som bekendt ingen Nydelse i denne Verden, der varer evig og saaledes kom da den Stund, da Klatkagerne var forsvundne indenfor Mads Røgters gule Tandstumper, og nu sad han eftertænksom og tømte den sidste Rest af Nydelsens Bæger, idet han slikkede de fedtede Fingre.

„Ja, saa var det jo den Historie,“ begyndte han langsomt. „Se, det er nu grumme længe siden, kanske det var i min Tipoldefars Tid, da var der her i Sognet saadan en grumme tyk Præst, som hed Hr. Morten, og han havde saa meget Sølvtøj, saa at Herremanden ikke var for stort andet at regne, end som en Stodder ved Siden af ham. Dengang var der nu saa gevaltig med Skarnsfolk og den Slags, og der var da ogsaa tre slemme Gavtyve i det her Sogn. De havde da faaet i Hovedet, at de vilde have fat i Præstens Sølvtøj, for kunde de faa det, saa var de baade rige og velbjergede alle deres Livsens Dage. Men det var nu ikke saa helt lige en Sag; for se, Hr. Morten han gemte

jo godt paa det; han havde nogle Laagkister af Egetræ, og de var saa tunge, at to Mænd næppe kunde rokke dem, og stoppende fulde var de med det herligste Sølvtøj."

„Hvor havde han faaet alt det fra?" spurgte Jens Avlskarl og blinkede over til Stine.

„Hvor han havde faaet det fra. Ja, hvor ved jeg det!" snærede Mads, „du skal vide, min go'e Jens, at et Tossehovede kan spørge om mere, end ti Vismænd kan svare paa," sluttede han med en Værdighed, saa man ikke kunde tvivle om, hvem han mente med en af de ti Vismænd. „Men jeg holder ellers inte' af at blive afbruden, naar jeg fortæller de gamle Dages Historie."

„Godt Ord igen, Mads Røgter. Jeg spurgte jo bare desformedelst jeg var saa videbegærlig," forklarede Avlskarlen.

Mads lod, som han overhørte denne Forklaring og fortsatte: „Saa var det jo den Nat, de havde bestemt, at de vilde stjæle Præstens Sølvtøj, og desformedelst havde de da sværtet sig med Sod i Ansigtet og gemt sig inde i Benhuset, der hvor alle de gamle Benrade blev smidt hen, naar der ikke var mere Plads paa Kirkegaarden. Mens de nu sad derinde og holdt Raad, saa siger den ene: „Jamen hvordan skal vi nu dele det, naar vi faar fat paa det?" „Aa, det er da saameget let," siger saa den anden „se, her er nu et stort, det er til dig, og her er et stort, det er til mig, og her er et stort det er til den lange." Og saa tager han tre store Ben og kaster dem saa det skramlede i hele Bendyngen. Men justement som de saadan sad og smed om med Benene, saa

kommer Graveren, der havde glemt sin Spade udenfor Benhuset, og han hører jo, hvad de siger og bliver helt tummelumsk, og han løber alt hvad Remmer og Tøj kan holde lige op til Præsten og siger, at det er rent galt fat ovre i Benhuset, for nu begyndte Benradene at skrabe sammen paa deres Ben, han havde grangivelig hørt hvordan de delte dem imellem sig, saa det raslede efter og Præsten maatte da endelig komme med og mane alle de Gespenster og Utusker til Rolighed. Se, dengang var Præsterne jo meget skrappere end i vore Dage til at mane og saadan noget, for de havde gemenlig gaaet i den sorte Skole, inden de kom paa Stolen, og Hr. Morten stod da lige paa Stedet op af sin gode varme Seng og trak i Kjole og Krave, for en maa ha' det hele paa, om han skal faa Magten med saadan noget Skidteri. Se, imens var Gavtyvene nu bleven sultne, og saa siger den ene af af dem: „Jeg ved, hvor Præsten har saadan et dejlig fedt Vædderlam staaaende, det vil jeg da først gaa over og stjæle." Det syntes de andre jo svært godt om, og han luskede da afsted over til Præstens Faaresti."

„Uh, den er god!" kom det fra Ane Lillepige, der skuttede sig i forventningsfuld Fryd.

„Naa, mens Gavtyvene nu er ovre efter Vædderlammet, saa kommer jo Graveren og Hr. Morten ind paa Kirkegaarden. „I maa skynde jer, Hr. Morten," siger Graveren, „for nu kan jeg grangivelig høre, hvordan de larmer og holder Paastyr derinde. Bare de da ikke slipper ud, for saa er den grumme gal." „Jamen jeg kan ikke vinde med," siger saa Præsten, han var jo en gammel Mand, skal jeg sige os, og tyk var han og svagelig til Bens var han jo ogsaa. Naa saa ender det da med, at Graveren tog Hr. Morten paa Ryggen og halede af med ham. Nu kunde de to Skælmer derinde nok høre, at der var nogen udenfor, og de tror begribeligvis, det er ham med Vædderlammet, og saa raaber den ene ud: „Fik du fat paa ham. Er han dygtig fed?" og da Graveren hørte det, saa gav han et grueligt Vræl fra sig og smed Præsten og rendte sin Vej. Og Hr. Morten han vrælede som en Gris, der bliver stukket, for han var jo sikker paa at Gespensterne vilde æde ham med Hud og Haar. Justement i det samme som Hr. Morten nu ligger der midt paa Kirkegaarden, kommer han med Lammet, og da Præsten ser hans sorte Fjæs, ja, hvad det ikke havde været galt før, saa blev det nu, for han tænkte jo det var den Lede selv og vrælede, saa man kunde høre det i syv Sogne, og saa tiggede og bad han da saa naadelig, om han maatte beholde sit Liv, saa vilde han give alt det Sølvtøj, han ejede og havde

til de fattige, efterdi han havde forhvervt det ved Haardhed og paa uretfærdig Vis, og det lod Skælmen sig jo ikke sige to Gange."

Her stoppede Mads Røgter og gav sig til at stampe Asken sammen i Piben, medens de andre spændt ventede paa Fortsættelsen.

„Fik de saa Præstens Sølvtøj?" spurgte Stine tilsidt.

„Ja, natyrlig fik de det, — hver evige Stump," svarede Mads Røgter, „men ligervis, som Hr. Morten mistede det efterdi det var uretfærdig Gods, saalunde mistede Gavtyvene det ogsaa, thi hvad med Synden kommer, det med Sorgen forgaar!" sluttede han med et højtidelig Eftertryk, som han forøgede ved at slaa Pibelaaget i med et Smæk.

Der blev et Øjebliks Stilhed, hvor man kun hørte Vindens og Regndraabernes Pisken mod de smaa Ruder, og Mads Røgters Bakken paa Piben, der var røget ud.

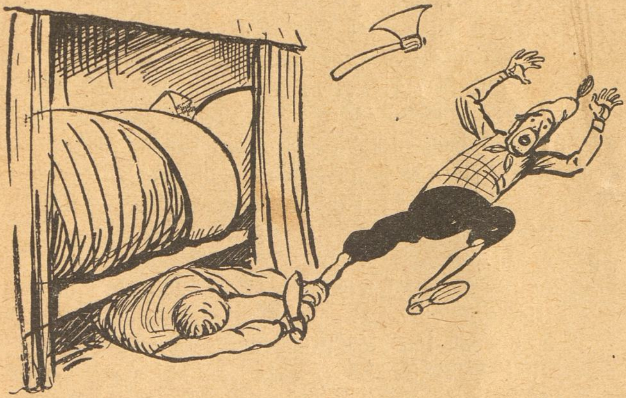

„Det var kun en kort Historie," sagde Stine omsider.

„Ja, den blev nu ikke større dengang," kom det fra Røgteren, „og den var allenfals ligesaa stor som Klatkagerne," lagde han til.

„Mads kunde gerne gi'e en lille en i Tilgift," foreslog Tjenestedrengen.

„Naa, saa det tykkes du, din Snotnæse," snærrede den gamle, han var bleven alvorlig stødt, for var der noget, som Mads Røgter ikke kunde taale, saa var det Kritik.

„Saa, saa, godt Ord igen Mads," lo Jens Avlskarl. „Hvis du vil gi'e en lille en til, saa tror jeg, jeg har en Cigar til dig, en af de fine, du veed nok."

Jens halede en Cigar op af Lommen. „Det er en rigtig „Flor fina," jeg er bare kommen til at brække den lidt, det skøre Skidt."

Mads Røgter tog naadig imod Cigaren, som han undersøgte fra Ende til anden. „Det er en Trabuko," sagde han med Kendermine og slikkede Dæksbladet paa det knækkede Sted, hvorpaa han med Tommelfingerneglen kneb Spidsen af og puttede den i sin Tobakspung.

Da han havde faaet Fyr paa, sad han en Stund og grundede medens forventningsfuld Tavshed herskede omkring ham.

„En har jo hørt saamange Historier i sit Livsens Dage," begyndte saa Mads Røgter igen, „saa en kunde saamænd fortælle fra nu af og lige til Sankt Hans, om det skulde være, baade om det ene og det andet. I har kanske aldrig hørt om Bissekræmmeren i Viggerskov?"

„Ja, fortæl om ham!" raabte Drengen og lille Ane i Munden paa hinanden.

„Vil I holde jer Mund, og æstimere de gamle, I to Gavhalse, her har I inte' noget Ord med i Lavet," snerrede Mads Røgter. „Det er vel sagtens nu mange Hundrede Aar siden, men derfor er det ligegodt ligesaa sandt, som jeg sidder her. Dengang var der en Bissekræmmer, som de kaldte stærke Jon — han var vel fra Engelland eller Rysland siden han hed saadan — og han kom da en Aften med sin Kramkiste til Viggerskov Kro."

„Jamen der er jo ikke nogen Kro i Viggerskov," indvendte Jens.

„Naa, saa det er der ikke. Jamen der har vaaren. Men saa ti'er jeg stille. Nu kan du jo fortælle, min go'e Jens, siden du er saa klog."

„Naa, vær nu inte' saa stringerlig," mæglede Stine.

„En skal holde sin Bøtte, naar en inte' er mere med paa den historiske Videnskavelighed," brummede Røgteren. „Der har nu vaaren en Kro i Viggerskov, det er sikkert og vist. Kromanden der, han var en grov Røvertamp, men han var ligegodt ikke halvt saa slem som en gammel Kælling, der var hos ham, hun skal ha' vaaren et rigtig ledt og grimt Kvindfolk, og det var nok hende, der pirkede ham til alle de her Skarnsstreger. Saa da de sidder og spiser Nadver, fortæller stærke Jon, at han var kommen nede fra det lybske, og at han havde en hel Hoben kostelige Sager i sin Kiste, som han havde købt for Herremanden, desformedelst at han skulde fæste Brud. Og som han nu fortæller alt det her, saa sender jo den gamle Kælling et Øje til Kromanden, og han gav et lille Nik. Det saa stærke Jon, og han tænkte sit ved det. Saa siger Kromanden, at nu er det bedst de gaar i Seng, og Bissekræmmeren faar da en Stue for sig selv. „Lad mig nu se, I

sover godt," siger Kromanden til ham, men stærke Jon var nok ikke af de Folk, der sov med begge Øjne paa en Gang, og da der saa var gaaet en halv Timestid eller vel det, saa listede han sig ud og lyttede ved Døren ind til Skænkestuen, og der hørte han saa, hvordan Kromanden og den gamle Kælling sad og laa Raad op om at tage hans Liv. „Læg I jer nu bare Gammelmor," sagde Kromanden, „naar jeg er færdig med ham, saa skal jeg nok kalde paa jer. Nu skal jeg først ud og sætte Øksen rigtig paa Skaft."

Da Jon hørte det, kunde han jo nok forstaa, hvad Meningen var, og han var ikke sen til at putte sig bag en stor Laagkiste, da Kromanden kom ud af Døren. Som han nu var vel borte, saa gaar stærke Jon ind i Skænkestuen. „Er du nu færdig,

Sønnike," siger den gamle, for hun troede jo, det var Kromanden, efterdi hendes Øjne var svagelige. „Spjættede han meget." „Aa, en bette Kende," sagde Bissekræmmeren og i det samme gav han Kællingen en paa Hylleken, saa hun drattede om paa Bænken, og saa tog han og bar hende op paa sit Kammer og laa hende i Sengen med Dynen godt op om Ørene og hans Nathue paa. Da han saa havde besørget det, kravlede han ind under Sengen og laa ligesaa stille som en Mus. Det varer da heller ikke ret længe, saa kunde han høre Døren knirke, og der var en som listede sig ind, hen til Sengen. Og lige straks efter saa hører han jo et vældig Dask og saa et til. „Nu har han faaet nok," siger Kromanden til sig selv, „nu har han da krabbet for sidste Gang." Men lige i det samme saa mærker han, at der er nogen, der

griber ham om Benene og trækker dem fra ham, saa han dratter om. Kromanden han blev jo hængt og bag efter splidt og skilt ad, men forinden tilstod han da, at de havde taget Livet af fir' Mennesker."

„Har du ogsaa selv set noget. Jeg synes du sagde det," spurgte Stine.

„Aa, Mads Røgter, fortæl det nu!" tiggede de andre.

„Næ, næ, jeg gør det inte' — for en skal inte' mænge sig med sligt Skidteri, hverken i Ord eller Gerning. — Ellers har da ogsaa nogen ud af min nærmeste Familie været i Lav med Røverpak," vedblev han. „Det er jo rigtignok nogen Aar siden, men sandt og vist er det. Jeg kan jo gerne fortælle det med, for Stine og Jens skal skam inte' sige at jeg har bedravet dem for Klatkagerne og Cigaren. Min Bedstefars Morbror han boede et Par Sogne herfra nede ved Fjorden, og ligesom de andre Bønder drev han immer lidt Fiskeri. Saa var' et engang han havde fanget saadan en gruelig Hoben Aal i sin Aalegaard, og dem skulde han jo ind til Købstaden og sælge. Dengang kom de jo ikke saa rask afsted som nu, saa han maatte spænde for midt om Natten, om han da i rette Tid næste Morgen skulde naa ind til Købstaden. Da han nu kommer ind gennem Skoven, saa klinede han paa Bæsterne, for de sagde der var baade Røvere og andet Pusleri, der drev sit Spil der. Da han nu var kommen saadan noget som Halvvejen, saa dukker der da ogsaa en lang Rækel op lige foran ham, med en lang spids Kniv i hans Haand og sort var han i Ansigtet som en Morian. „Hvad er det du kører med?" spurgte han. Ja, det var da ikke andet end et Par Aal. „Har du Aal," sa'e den her Karl, „saa lad mig faa ti af de tykkeste og bedste, saa skal du faa Lov at slippe." Min Bedstefars Morbror han skal nu inte' ha' vaaren blandt de klejneste, men han lader jo, som han vilde gi' ham Aalene. „Men jeg maa først binde Bæsterne," siger han, „for den Nærmer er saa slem til og rende," og dermed gik han om til den anden Side af Vognen. Og saa lirkede han en af Vognkæppene løs, og Røveren han troede jo det var en Aal, for mørkt var' et og han raaber: „Hilleden! sikken en Tykkelse." „Ja og sikken en Tyngde!" siger min Bedstefars-Morbror og saa langer han ham i det samme saadan en med Vognkæppen, saa den lange drattede om. — Men nu faar I inte' mere i Aften," sluttede Mads Røgter, „for nu vil jeg i Fjerene."

Ole Rømer.

Med Portræt.

Det Navn, som staar over disse Linier, tilhører en af Danmarks berømteste Sønner, hvis rige Evner og store Arbejdskraft paa mange Maader kom Fædrelandet til gode. Der er i Aar netop henrundet 200 Aar, siden han lukkede sine Øjne, og der er derfor al Anledning til at kaste et Blik tilbage paa hans Livsgerning.

Ole Rømer.

Ole Christensen Rømer blev født i Aarhus den 25. September 1644 som Søn af Købmand Christen Olesen Rømer og Hustru Anna Storm. Han gennemgik Aarhus lærde Skole og blev Student 1662. Da den franske Astronom Picard i 1671 kom til Danmark for at bestemme Uranienborgs Beliggenhed, blev Rømer hans Medhjælper og fulgte endog med ham hjem til Frankrig, hvor han forblev i 10 Aar. Ludvig den Fjortende udnævnte Rømer til Matematiklærer for Kronprinsen, og Pariser-Akademiet viste Rømer den Ære, at optage ham som Medlem.

I Paris udførte Rømer den videnskabelige Stordaad, der gjorde hans Navn verdensberømt, idet det lykkedes ham at maale Lysets Hastighed. Efter Galileis Forslag bestemte man den Gang to Steders Længdeforskel ved samtidig paa de to Steder at iagttage det Øjeblik, da den første Jupitermaane gik ind i eller ud af Jupiters Skygge. Den lille Maanes Formørkelse er et Signal,

der kan opfattes i samme Nu fra begge Observationssteder, og Forskellen mellem de noterede Klokkeslet er netop lig deres Længdeforskel. Rømer havde lagt Mærke til, at Jupitermaanens Formørkelser ikke ganske nøje indtraf paa de beregnede Tider; der var periodiske Uregelmæssigheder, som stod i en vis Forbindelse med Forandringerne i Afstanden mellem Jupiter og Jorden. Rømer forelagde den 22. November 1675 det franske Akademi en Afhandling, hvori han gør opmærksom paa dette Forhold og tilskriver det den Omstændighed, at Lyset bruger Tid til at naa fra et Sted til et andet. I Løbet af 42 Tim. 28 Min. 36 Sek. gaar den første Jupitermaane sin Bane rundt og skal efter dette synodiske Omløb paany træde ind i Skyggen, men dette gælder dog kun paa de Tider, da Afstanden mellem Jorden og Jupiter forbliver ens. Under Jordens Baneløb om Solen kan vor Klode rykke imod Jupiter, og da kan Mellemtiden blive 15 Sek. kortere, eller den kan gaa bort fra Jupiter, saa at Mellemtiden bliver 15 Sek. længere. I de to nævnte Tilfælde nærmer eller fjerner Jorden sig fra Jupiter i Løbet af de $42^1/_2$ Time en Strækning af ca. 600000 Mil, som Lyset altsaa har tilbagelagt i 15 Sek., hvilket giver Lysets Hastighed lig 40000 Mil. Paa Rømers Tid kendte man dog ikke Jordbanens Udstrækning med tilbørlig Nøjagtighed. Han fandt paa Grundlag af sine egne og Cassinis Observationer, at Lyset skulde bruge 11 Minutter til at gennemløbe Jordbanens Halvdiameter. Nu ved vi, at denne Tid kun udgør 8 Min. 18 Sek. Fra den yderste Planet Neptun bruger Lyset omtrent 4 Timer for at komme ned til os, fra Stjernen Sirius 10 Aar, fra Mælkevejens yderste Stjerner ca. 4000 Aar! Det er Fortiden, vi ser paa Stjernehimlen. Desværre blev Rømers Opdagelse ikke tilbørligt paaagtet i hans levende Live; dens store Betydning saa man først, efter at Bradley i 1727 havde opdaget Aberrationen, den periodiske Stedforandring hos Stjernerne, som er en Følge af saavel Jordens som Lysets Hastighed.

Rømer har endvidere indlagt sig store Fortjenester ved at opfinde Passageinstrumentet og forsyne dette med en inddelt Kreds til Aflæsning af Stjernernes Kulminationshøjder. Under Navnet Meridiancirklen hører det endnu til Observationernes Fundamentalinstrumenter. Han forsynede ogsaa Kikkerter med inddelte Højde- og Azimutkredse og fremmede derved i høj Grad Observationernes Nøjagtighed. Han fandt ogsaa den heldigste Form for Hjultænder til Maskinhjul, nemlig Epicykloideformen.

I Aaret 1676 udnævntes Rømer til Professor i Astronomi ved Københavns Universitet, men først 5 Aar senere hjemkaldtes

han for at overtage denne Post. Kongen, som kaldte ham „vores Mathematicus,“ overdrog ham de mest forskelligartede Forretninger. Han blev tilforordnet Medlem af Brolægnings- og Vandkommissionen, skulde føre Tilsyn med Politivæsen, Gadebelysning, Bygningsvæsen og Havnevæsen. Han indførte sammen med Professor Dinesen en ny Matrikel for hele Landet 1688, indførte ny Mønt, Maal og Vægt, opmaalte Landevejene, anbragte Milepæle m. m., og i Aaret 1694 blev han Assessor i Højesteret. Foruden alt dette fik Rømer Tid til at holde Forelæsninger, anstille Observationer samt uddanne Medhjælpere, blandt andet den senere navnkundige Peder Horrebow, og trods megen Modstand fra det teologiske Fakultet fik han den gregorianske Kalender indført her i Landet; idet man fra den 18. Februar 1700 straks gik over til den 1. Marts. Vi har to forskellige Almanakker for Aaret 1700, idet Kalenderen efter gammel Stil var trykt, da det besluttedes at indføre den ny.

Med beundringsværdig Flid og Dygtighed varetog Rømer sine mange og store Hverv. I 1705 blev han Politimester og 1. Borgmester i København. Vel syntes det, som om han var i Stand til at overkomme alt, men der er dog ingen Tvivl om, at de mange Hverv, hvormed han bebyrdedes, har hæmmet hans videnskabelige Bestræbelser.

I Aarenes Løb fik Rømer indrettet to Observatorier til sit private Brug. Det ene, som indrettedes 1689 eller 90, var i hans Bolig i St. Kannikestræde ved Siden af Ehlers Kollegium. Det har været nok saa bekvemt for ham, som Statsobservatoriet Runde Taarn. Det andet blev 1704 opført paa en lille Høj i Vridsløsemagle. Her fandtes en Meridiankikkert med en inddelt Cirkel af $5^1/_4$ Fods Diameter, et Passageinstrument til Observationer i Øst, Vest, et Par Ure m. m.

Ole Rømer døde efter omtrent en Maaneds Sygeleje den 19. September 1710 i en Alder af 66 Aar. Desværre gik hans mange Instrumenter og haandskrevne Observationer tabt ved Københavns Ildebrand 1728 med Undtagelse af det saakaldte „Triduum,“ 3 Dages Observationer, nemlig den 21.—23. September 1706. Ole Rømer var to Gange gift, først med sin tidligere Lærers Erasmus Bartholins eneste Datter Anna Maria Bartholin, som døde 1694, senere (1699) med den 19-aarige Else Magdalene Bartholin, hvis Fader, Generalprokurør Casper Bartholin, var en Broderson af Erasmus Bartholin. Begge Ægteskaber var barnløse. Enken, som senere blev gift med Etatsraad Thomas Bartholin, efterlod ved sin Død 1763 den Kapital

til det astronomiske Studiums Fremme, som er kendt under Navnet „Det Rømer-Bartholinske Legat," som bestyres af Universitetet.

Ole Rømers Navn er et af Videnskabens største Navne, og Mindet om hans trofaste Livsgerning for vort Folk og Land vil aldrig udslettes.

Torvald Køhl.

Gammel Folketro.

Gamle Folk ved at fortælle om et Uhyre, der levede i gamle Dage under Navn af „Gravsoen". Saadan en Gravso laa og rugede over Skatte; den opholdt sig i Høje, hvor man saa Lys brænde om Natten. Gravsoens Ryg var skarp som en Kniv, og det var meget farligt at møde den, for saa løb den midt ind mellem Benene paa Folk og flækkede dem.

Efter hvad de Gamle fortæller, kunde Gravsoen antage Skikkelse af et stort Garnnøgle, men kom et saadant trillende en i Møde, da gjaldt det at springe til Siden, thi kom det mellem et Menneskes Ben, blev han eller hun flækket midt igennem.

*

Gak til

MAGNUS HANSEN

og bliv viis.

Ca. 1/2 Million **brugte Bøger.**

Skolebogsforretning: Nørrevoldgade 11.

Absolut **største** Lager af **brugte Skolebøger.**

Magnus Hansen's Eftfl.s Litteratur-Afdeling } **Nørrevoldgade 21. Gl. Kongevej 134.**

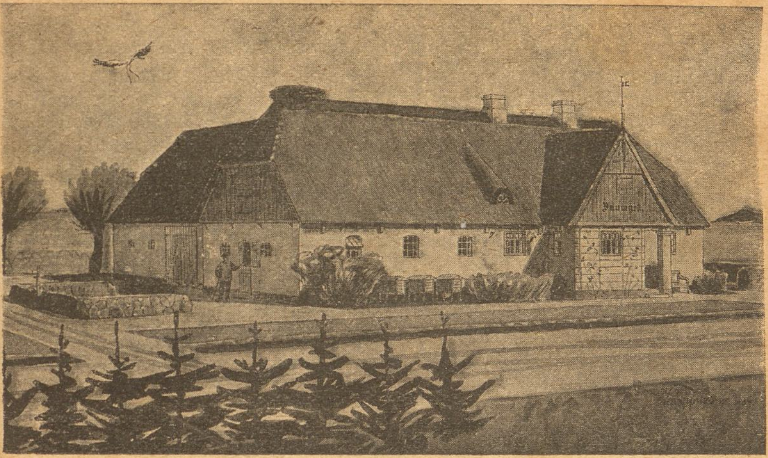

Dette Hus kender enhver af Læserne, der besøgte Landsudstillingen i Aarhus.

Det var

„Danmark's Hus",

det mindre Landbrug, som midt i Stationsbyen, Udstillingens Perle, tildrog sig almindelig Opmærksomhed.

Og hvorfor? Fordi det var saa praktisk indrettet, netop et Hus for en Mand, der skulde tage fat og dyrke sig en Husmandslod op. Det var tegnet af Professor, kgl. Bygningsinspektør W. Kampmann, og alle mindre Landboere ønskede sig et saadant Hus.

Sit Navn: Danmark's Hus, havde det faaet, fordi Bladet „Danmark" havde udsat det som Præmie for den af Bladets Abonnenter, der havde løst en Gaade og som ved Lodtrækningen blev den Heldige.

Læsere, som ikke kender

Bladet „Danmark",

bør hurtigst muligt tegne Abonnement. For **50 Øre** Kvartalet faar De to Gange om Ugen et rigt illustreret, underholdende og instruktivt Blad med Masser af Nyheder, med mange gode Raad, saavel for Landbrugeren som for Haandværkeren, med udmærkede Fortællinger, og ikke mindst med Bidrag fra Kirkelivets Omraade.

Er De Abonnent saa virk for Bladets Udbredelse.

Abonnement tegnes **paa Postkontorerne og hos Landpostbudene.**

Roms Haandgerningsbog.

Ethvert Haandværk og ethvert Haandarbejde, der kan have Betydning for Hjemmets Trivsel og Hygge, findes der fuldstændig Vejledning i gennem denne Bog, der er oplyst med 7—800 Tegninger. Derfor er den udkommen i 11 store Oplag. Den er tillige udkommen paa Svensk, Tysk og Hollandsk. Pris hft. 5 Kr., indb. 6 Kr.

Som Særtryk af Roms Haandgerningsbog foreligger: **Vejledning i Bogbinderi og Paparbejde,** Pris indb. 1 Kr. 50 Øre, samt **Vejledning i Piledyrkning og Kurvefletning,** Pris 50 Øre.

Alle ny og reviderede Udgaver.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Vestergade 8. København K.

N. C. Rom:

Cement-Husflid.

Vejledning for Landboere til

forskellig Cementstøbning.

Andet forøgede Oplag med 36 Tegninger.

Enhver Landboer bør købe denne Bog, hvis Pris kun er **75 Øre.**

N. C. Roms Forlagsforretning,
København K.

Hver Mands

Brev- og Formularbog.

Selv om man er flink til at føre Pennen, træffer det sig dog ofte, at man staar usikker overfor, hvorledes margt et **Brev, Kontrakt, Ansøgning, Salgsbrev, Testament** o. m. a. bør være affattet for at have den rette Form. — Alt dette faar man udmærket Besked om i den ved N. C. Rom udgivne Brev- og Formularbog, der faas i enhver Boglade indbunden for 1 Kr. 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,
København K.

Nu kun 8 Kroner

koster vore aldeles udmærkede **Guitar-Citer Columbia,** 51 Cm. lange, med 41 Strenge, 5 Akkord., 5 Basser, Nøgle, Ring, Stemme - Indretning, Stemmepibe og 10 Nodeblade. Enkelte Nodeblade koster 10 Øre. Enhver, endog Børn, kan **straks spille** paa dette prægtige Familie - Instrument med dets **herlige Hjemmets-Musik** efter Nodebladene, som anbringes under Strengene. Smaa Instrumenter kun 4, 5 og 6 Kr. **Harpecitere** med Søjle og Harpehoved efter vedstaaende Afbildning, aldeles vidunderlige Instrumenter, koster nu kun 10 Kr.

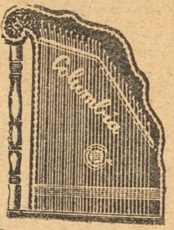

Ligefrem herlige og solide **Harmonikaer** med lovligt beskyttede Nyheder, saasom 10 Tangenter, 2 Registre, 2 Basser, Spiralfjedre, som ikke kan gaa itu, for Tangenterne og Bassen, bedste Stemmer, stærkeste Orgeltone, koster: 2 Stemmer nu kun $4^1/_2$ Kr., 3 Stem. 6 Kr., 4 Stem. 7 Kr., 6 Stem. 11 Kr., 2 Rækker med 21 Tangenter og 4 Basser $9^1/_2$ Kr. Forsendes mod Efterkr. Porto 1 Kr. Selvundervisningsbog gratis. Katalog gratis og franko. Bedes kun bestille hos den store Instrumentfabrik

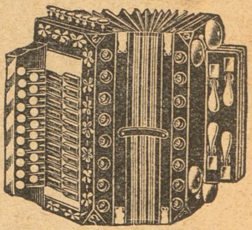

Herfeld & Comp.,
Neuenrade 37, Tyskland.

Mindre og derfor billigere og ikke saa værdifulde Harmonikaer leverer vi ikke.

De Nyfødtes Øjenbetændelse.

Fra 1ste til 4de eller 5te Dag efter Fødselen angribes Nyfødtes Øjne ikke sjældent af en meget smitsom, for Synet særdeles farlig Sygdom. Den viser sig ved, at Øjenlaagene — især det øverste — bliver røde, svulme, ofte i høj Grad. Der udflyder af Øjnene en Vædske, der i Begyndelsen er blakket, slimet, men hurtig kommer til at se ud som flødelignende Materie.

Det er absolut nødvendigt, at Lægen straks tilkaldes, saa snart de mindste Tegn til Sygdommen viser sig, da den hurtig kan tiltage og bringe Synet i Fare.

Indtil Lægen kan komme til Stede, bør Behandlingen bestaa i den fuldstændigste og hyppigst mulige Fjernelse af Materie fra Øjnene.

Hertil udfordres: 1) Renset Vat*) (Sygevat), der altid bør findes i Huset, naar en Fødsel forestaar. 2) Kogt rent Vand.

Vandet koges godt og hældes derefter paa en vel udskyllet 3 Pægle-Flaske, der tilproppes med en Tot Sygevat. 3 a 4 G. daglig maa en saadan Flaske fyldes med frisk, kogt Vand.

Øjnene renses saaledes: Den, der foretager Rensningen, breder et Stykke rent, gammelt Lærred, Haandklæde, over sit Skød, lægger Barnets Hoved i Skødet, imellem Laarene, for ved et let Tryk med disse at kunne holde Hovedet stille. En anden Person sidder lige over for og holder Barnets Nederkrop. I en Suppetallerken, der staar paa et Bord ved Siden, er der ophældt c. 1/2 Pægl af det kogte, men afkølede Vand. I dette har man forud — med vel rensede Hænder og førend al Berøring af Barnet — dyppet og vel gennemfugtet 6—8 Totter Vat saa store som en Valnød, der lægges op paa Tallerkenens Rand, hvorfra den ene efter den anden kan tages, uden at man behøver at dyppe sine Fingre, der har været i Berøring med Barnets Øjne, i Vandet.

Med venstre Haands Pege- og Tommelfinger fjerner man nu Barnets Øjenlaag ganske let fra hinanden — uden at trykke paa Øjet. Den materieagtige Vædske kommer da frem, og den opsuges ved at trykke Vattotten let imod Øjenspalten. Den kastes derpaa i en ved Siden af staaende tom Tallerken, over hvilken er lagt et gammelt Lærredsstykke, der rager ud over Tallerkenranden. Med den ene Vattot efter den anden vedbliver man nu at opsuge Væsken, idet man ved smaa Træk og Bevægelser af Øjenlaagene med Pege- og Tommelfinger saa vidt muligt faar al Materien til at flyde ud. De brugte Vattotter samles i Lærredet over den ene Tallerken. Lærredet og Totterne kastes i Ilden og brændes, ligesom Tallerkenen med Vandet renses og afvaskes. Plejersken vasker sine Hænder omhyggelig i Sæbevand og renser sine Negle, helst med Neglebørste.

Dette gentages hver 10de Minut, hver Gang med frisk kogt Vand og nye Vattotter. For ikke at forstyrre Barnet for meget kan Rensningen af og til foretages, medens Barnet ligger i Vuggen.

Er kun det ene Øje angrebet, maa det undgaas at berøre det andet Øje, og Barnet maa i Vuggen lægges paa Siden, med det syge Øje nedad, for at Vædsken fra dette Øje ikke skal flyde over i det raske. Man maa forhindre Barnet fra med sine Hænder at kunne berøre sine Øjne.

*) købes vaa ethvert Apothek i Pakker à 25 Øre.

Kaffe-Surrogatfabriken

„DANMARK"

Kontor: Vesselsgade Nr. 20, Kjøbenhavn,

anbefaler sine forbedrede Kaffesurrogater og Cikorie, der giver Kaffen en smuk Farve og en kraftigere Smag. Prøv vor Mokka-Kaffetilsætning i 10 og 5 Øres Pakker, og De vil blive tilfreds.

Barnet maa ikke ligge hos Moderen, men for sig selv. Efter Diegivningen, under hvilken et rent Stykke Lærred lægges om Barnets Hoved, maa Brystvorter og deres Omgivelse omhyggelig afvaskes med kogt Vand. Moderen maa med sine Hænder ikke berøre Barnets Ansigt.

Under Barnets Hoved i Vuggen lægges et rent Lærredsstykke, der jævnlig borttages, renses og fornyes.

Sygdommen, der i Regelen opstaar ved Smitte under Fødselen, kan dog ogsaa bibringes Barnet senere ved Omgivelsernes Berøring af Barnets Øjne med smitteførende Ting (Fingre — Svampe — Lærred etc.).

I Stuen bør sørges for frisk Luft og en noget dæmpet Belysning. Barnet maa ligge med sit Ansigt bortvendt fra Lyset. G.

Ægte hvid Oportovin,

anbefalet af Læger.

Mrkt. [cross mark] Pris pr. hel Flaske **2 Kr.**

samt mit øvrige righoldige Lager af **Vine & Spirituosa** i bekendte gode, lagrede Kvaliteter anbefales.

Cognac **Main doreé,** pr. 1/1 Fl. 1,35, **Special Rom,** pr. 1/1 Fl. 1,35.

Kirsebærvin og andre **Frugtvine.**

Peter Buch,

Helmerhus, V. Boulevard 13, Kbhvn. B.

Telefon 1107.

Vejrforudsigelser for 1910

„Mennesket spaar, men Gud raa'er".

Januar: 1--5 Blæst og Regn, 6—11 Blæst og Frost, 12—17 Frost og Sne, 18—22 Klar Frost, 23—31 Bygevejr.

Februar: 1—8 Foranderligt, 9—20 Frost og Sne, 21—24 Stærk Snefog, 25—28 Smukt Vejr.

Marts: 1—3 Smukt Vejr, 4—7 Frost, 8—14 Blæst og Regn, 15—20 Klart Vejr, 21—28 Paaskesne, 29—31 Tøvejr med Hagelbyger.

April: 1—8 Bygevejr, 9—14 Smukt Vejr, 15—23 Smukt Vejr med Nattefrost, 24—30 Bygevejr.

Maj: 1—2 Varme med Tordenluft, 3—10 Regn med nogen Blæst, 11—16 Mildt Grødevejr, 17—25 Regnbyger, 26—31 Varme.

Juni: 1—8 Varme, 9—16 Køligere, 17—20 Regn, 21—30 Varmt og smukt Vejr.

Juli: 1—3 Tordenvejr, 4—5 Blæst og Byger, 6—12 Smukt Vejr, 13—17 Regnbyger, 18—25 Stærk Varme, 26—28 Regnbyger, 29—31 Smukt Vejr.

August: 1—3 Tordenluft, 9—16 Varme, 17—23 Bygevejr, 24—27 Tør Blæst, 28—31 Smukt Vejr.

Septbr.: 1—9 Smukt Vejr med Nattekulde, 10—15 Regn og Blæst, 16—24 Smukt Vejr, 25—30 Ustadigt.

Oktober: 1—10 Smukt Vejr, 11—15 Blæst og Regn, 16—22 Blæst og Kulde, 23—31 Solskin med Nattefrost.

Novbr.: 1—2 Smukt Vejr, 3—10 Uroligt, 11—14 Sne og Blæst, 15—20 Regnbyger, 21—30 Smukt Vejr.

Decbr.: 1—4 Smukt Vejr, 5—10 Sne og Blæst, 11—20 Frost, 21—25 Blæst og Regnbyger, 26—31 Frost og Snevejr.

Er De Røger? hvorfor da betale **Detailprisen** paa **Cigarer & Tobakker,** naar De ved at købe hos mig erholder den

billigste en-gros Pris,

hvorved mindst **spares 35 à 40 pCt.**

Bemærk! Forretningen er ikke en Reklamegeschæft, som kun søger Kunder een Gang. De mange rosende Anbefalinger, som den igennem 25 Aar har samlet sig, beviser bedst Kundernes stadige Tilfredshed. **Prisliste gratis.**

Waldemar Trabolt, Frederiksberggade 36, København K.

Har De Rotter og Mus?, bør De henvende Dem til Bakteriologisk Laboratorium „Ratin"s Salgskontor for Danmark, hvor de eneste eksisterende Midler til rationel Udryddelse af Rotter og Mus faas.

„Ratin" frembringer en smitsom dødelig Sygdom hos Rotter og Mus og har i Praksis vist sig uskadelig for Mennesker og Husdyr.

Raad og Oplysninger angaaende den formaalstjenligste Maade at udrydde Rotter og Mus paa gives gratis.

Postadresse: „RATIN",
Pilestræde 1. København K.

Smukke Gulve

faar man ved at overstryge disse med **„Unicum"**, et Stof, som langt overgaar, hvad man hidtil har benyttet i lignende Øjemed. Tørrer i Løbet af Natten og giver en straalende Glans.

Pris pr. Flaske 125 Øre.

„Økonom" Lædercrème

i Glas med Skruelaag, anbefales paa Grund af sin Prisbillighed og Fortrinlighed. Langt fordelagtigere at anvende end Lædercrème Blikdaaser, da disse fordyrer Varen ganske uforholdsmæssig.

Pris pr. Glas 50 Øre.

Buchs Farvefabrik.
Tietgensgade 64. Kbh. B. Tlf 3471

Guldmedaille Bryssel 1897.

Guldmedaille paa Verdensudstillingen i Paris 1900

BARNÄNGENS BLÆK

er

det bedste.

Iste Klases Guldmedaille Bryssel 1895.

Guldmedaille Stockholm 1897.

Prisbelønnet i Moskva 1872, København 1872, London 1873, Wien 1873, Paris 1874, Moskva 1882, København 1888, Melbourne 1889, Chicago 1893, San Francisco 1894, Nishnij-Novgorod 1896, Tennessee 1897.

Faas i enhver Bog- og Papirhandel i Danmark.

Klip Kuponen af efter denne Streg!

Folkets Almanaks

Kæmpe Præmie-Kupon.

Iaar har vi for **vore Læsere** sammensat nedenstaaende 11 forskellige Nr., som mod Indsendelse af denne Kupon faas for den enestaaende billige Pris af

2 Kr. 50 Øre.

Beløbet kan indsendes direkte til nedenstaaende Adresse eller til **nærmeste Bog- & Papirhandler**; i begge Tilfælde medsendes 20 Øre til Porto og 10 Øre til en Æske, ialt altsaa **2 Kr. 80 Øre,** hvorefter **alle** 11 Nr. bliver fragtfrit tilstillede:

1) **Et Julehefte** i stort Format med mange Billeder og Tekst.
2) **Dansk Billed-Lotteri,** underholdende og belærende for Børn, tegnet af H. S. Hermansen.
3) **Krydderi.** Skuespil i 1 Akt af Jakob Schmidt, 45 Sider.
4) **Et smukt Billede,** udført i Lystryk paa Carton.
5) **10 forskellige Genre-Postkort.**
6) **Landbrug og Landmænd i Danmark,** med Portrætter og Smaabiografier, ved M. Galschiøt. 304 Sider.
7) **En Fotogravure** paa Carton.
8) **En Billedbog for Børn** med kolorerede Billeder.
9) **En Søn af Vulcan,** Roman af Walter Besant og James Rice. 542 Sider.
10) **Et Glansbilled-Album.**
11) **Salvator Rosa,** Roman fra det 17. Aarhundrede af Wolfgang Kirchbach. 499 Sider.

Klip ud efter denne Streg!

De første 250 Indsendere af Kæmpe Præmie-Kuponen forbeholder vi iaar en Overraskelse i Form af en

Ekstra-Præmie.

som medfølger ganske gratis.

Er der formeget for Dem selv, saa slaa Dem sammen med en anden Familie — der er nok til flere — og har De absolut ikke selv Anvendelse for denne Kupon, **klip den saa alligevel ud** og glæd en anden dermed.

N. C. Roms Papirforretning,

Jernbanegade 3. København B

Ude i den vide Verden!

I vor Tid kræves der mere end tidligere Kendskab til, hvorledes der ser ud „ude i den vide Verden“. Baade unge og gamle hører gerne fortælle om de mange fremmede Forhold i andre Lande og vil gerne vide Besked om, hvorledes der ser ud i andre Verdensdele. Derfor vil det sikkert være velkomment for mange, at der nu foreligger en Forening af prægtige Billeder og malende livfulde Skildringer i den af **N. C. Rom** udgivne store Samling

Geografiske Billeder

i Forbindelse med den af Lærer **S. P. Mouritsen** udarbejdede Tekst

Geografisk Læsning.

Dette forenede Værk faas gennem enhver Boghandel til Subskriptionsprisen.

Billedværket udgør 448 store Foliosider med ca. 700 fortrinlige Billeder fra alle Verdensdele med Fremstillinger af Naturforhold, Dyre- og Planteliv fra det koldeste Nord til de varmeste Lande med den yppigste Plantevækst. Pris 7 Kr. hæftet og 9 Kr. indbundet. Den forklarende Tekst giver paa 480 Sider et livligt Uddrag af berømte Rejsendes Opdagelser i fremmede Verdensdele samt oplysende Skildringer til Forstaaelse af Billederne. Pris 3 Kr. 50 Øre hæftet, 4 Kr. 50 Øre indbundet.

Af samme Forfatter er udgivet en højst oplysende og underholdende Bog

Naturen,

der bringer Oplysninger om mange Foreteelser i Naturens Plante- og Dyreliv i en Række livlige og populære Foredrag. Der foreligger 2 Bind, der indbundet samlede koster 3 Kr.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Vestergade 8. København K.

Vore Læseres Opmærksomhed

henledes paa nedenstaaende meget fordelagtige Præmie-Kuponer. Udklip de Kuponer, De ønsker, og indsend disse til nærmeste Bog- & Papirhandel eller til undertegnede Firma tilligemed Beløbet, pr. Postanvisning eller i Frimærker, men glem ikke at vedføje nøjagtig Navn og Adresse.

N. C. Roms Papirforretning,
Jernbanegade 3. København B.

Slangedamen,

Roman af **Grant Allen,** 414 Sider, Opr. Pris 3 Kr., faas mod Indsendelse af denne Præmie-Kupon for 1 Kr. samt 20 Øre til Porto; som ekstra Præmie hertil medfølger ganske gratis 10 forskellige Genre-Postkort.

Doktor Herbeau,

Fortælling af **Jules Sandeau,** 2 Bind, 821 Sider, opr. Pris 6 Kr., faas mod Indsendelse af denne Præmie-Kupon for 1 Kr. 20 Øre samt 20 Øre til Porto; som ekstra Præmie hertil medfølger ganske gratis 10 forskellige Genre-Postkort.

En dansk Sherlock Holmes,

Detectiv Fortælling af **Anthon Mølgaard,** 108 Sider, opr. Pris 1 Kr. 50 Ø.,

Den gemytlige Oplæser,

Samling af humoristiske og alvorlige Deklamationer, Monologer og Digte, 64 Sider, opr. Pris 50 Øre.

Begge disse Bøger faas mod Indsendelse af denne Præmie-Kupon for 80 Øre samt 20 Øre til Porto; som ekstra Præmie hertil medfølger ganske gratis 10 forskellige Genre-Postkort.

Kogebog for By- og Landhusholdninger

af **Sørine Thaarup,** 323 Sider, opr. Pris 2 Kr., faas mod Indsendelse af denne Præmie-Kupon for 85 Øre samt 20 Øre til Porto; som ekstra Præmie hertil medfølger ganske gratis 10 forskellige Genre-Postkort.

N. C. Roms Papirforretning.

Jernbanegade 3. København B.

C. Th. Rom & Co.,

Isenkramforretning, Maskinforretning

Axelhus 2 B. Kjøbenhavn B.

Værktøj for alle Haandværk.

Katalog med c. 600 Illustr. kan faas mod skriftl. Anmodning.

Værktøj og Raamateriale for Husflid.

Træbearbejdningsmaskiner fra Jonsered.

Have og Mark Haandredskaber,

Den amerikanske Staalplov „Albion“.

Saa- og Radrensemaskinerne **„Planet jr.“**

Mejemaskiner • • Selvbindere • • Slaamaskiner

fra **Massey Harris & Co.** Toronto, Kanada.

Komplet Lager af originale Reservedele.

Bygningsbeslag, Søm, Jerntraadsfletning, Kæder.

Ideal Hegnet er det billigste og bedste Markhegn.

Ideal Stakittet bestaar af Jerntraad og Træ,

er det stærkeste, varigste og smukkeste Hegn.

Komplet Lager af Køkkenudstyrs Artikler.

Roms Henkogningsglas er de bedste, der findes.

Roms Patent Brødskæremaskiner fra 5 til 50 Kr.

• Amerikanske Kødhakkemaskiner. •

Amarikanske Vridemaskiner, enestaaende Kvalitet.

Knive, prima Kvalitet i alle Former.

Staal-Skøjter af bedste Modeller i prima Kvalitet.

Illustrerede Prislister udleveres gratis.

Folkets Almanak for 1910 indeholder:

Aarets Kalender med Markedsfortegnelse for hver Maaned.
Fortegnelse over Markederne i de forskellige Landsdele.
Hegns- og Læplantninger, af *Vilhelm Pinholt.*
Maal og Vægttabeller.
Festkalender.
Drægtighedstabel.
Godt Nytaar. Digt af *C. C. Andersen-Testrup.*
En Aften i Folkestuen. Genfortalt af *Palle Juel.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Ole Rømer. Af *Torvald Køhl.* Med Billede.

Troldtøjet paa Nakkebølle Historisk Fortælling af *Marie Henckel.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Berusende Drikke.
Lidt om Julenissen og lignende Overtro.
To Rivaler. Fortælling af *Mimi Dorph.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
En Høstdag. Fortælling af *Alfred Lind.* Tegninger af *Poul Steffensen.*

Ilka. Fortælling af *Arkelius.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Søren Kræmmers Hædersdag. Fortælling af *Jørgen Staal.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Smaating. En sindig Mand.
Geysir. Fortælling af *Aksel Bjerge.* Tegninger af*Resen-Stenstrup.*
Smaating. Rejs. Digt af *Carl E. Simonsen.*
„Hans vent lidt“ og Troldene i Ebberup. Folkeeventyr af *Aksel Moe.* Tegninger af *Louis Moe.*
Den Gang Vejret gik af hende. Fortælling. Tegn. af *Alfred Schmidt.*

En Vinterhat. Fortælling af *Friis Jensen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Korset. Skitse af *Aksel Thomsen.* Tegning af *Chr. Bogø.*
En fremragende Mand. Fortælling af *Hans Vænø.* Tegninger af *Valdemar Kongsdal.*
Lykke. Fortælling af *Nina Moe Leganger.* Tegn. af *Harald Jordan.*

Dansen paa Haksalø. Et Sommerminde af *Valdemar Kongsdal.* Tegninger af *Forfatteren.*
Universet og Mennesket. Af *Torvald Køhl.*
Den Sømand han maa lide. Luntevagerpassiar af *Otto Sommer.* Tegninger af *Louis Moe.*
Smaating.
Nissum Fjord. Fortælling af *Maren Bonde.* Med Tegninger.
Berns Bjørnegrav. Fortælling af *Adolf Langsted.* Med Billede.
Min Fætter. Humoreske af *Nina Moe Leganger.* Med Tegning.
Min lille Gran. Digt.
Minderne. Fortælling af *Astrid Juel-Nissen.*
Et Par Vink om Omplantning af større Frugttræer.

Ugens Nyheder er Danmarks mest læste Ugeblad.

Ugens Nyheder er et opbyggeligt, interessant, folkeligt, belærende, tiltalende, praktisk Blad.

Enhver Husmoder bør holde

Ugens Nyheder,

derved gavner og glæder hun sig selv, sin Mand, sine Børn og Tjenestefolk.

„Ugens Nyheder“ udgaar hver Uge fra København i et stort 8-sidigt Format, indeholdende 32 Spalter Læsning.

„Ugens Nyheder“ indeholder Artikler til Fremme af aandeligt og materielt Velvære, smaa og store Afhandlinger om mangt og meget, som har Interesse for ethvert Hjem.

„Ugens Nyheder“ bringer ofte Artikler, indeholdende Raad og Vink til Husmødrene.

„Ugens Nyheder“ har tvende Rubrikker, kaldet „Juridisk Raadgiver“ og „Sundhedsraad“. Forespørgsler, henhørende derunder, besvares gratis for Abonnenterne (disse tvende Afdelinger ledes af en anerkendt dygtig Jurist og Læge).

„Ugens Nyheder“ forsikrer sine Abonnenter for 250 Kroner ved Død, fremkaldt ved Ulykkestilfælde.

„Ugens Nyheder“ udgaar saa tidlig fra København, at det om Lørdagen er omdelt over hele Landet. Bladet bliver saaledes en kærkommen Gæst om Søndagen.

„Ugens Nyheder“ koster kun 1 Kr. Kvt.,

Porto iberegnet.

Bestilles hos Posten og i Bogladen.

Alle Cyclister,

der vil køre sikkert og behageligt, bør sørge for, at deres Cycle er forsynet med

de ægte engelske

DUNLOP RINGE

Kun ægte, naar Stemplet paa Slidebanen som nedenfor!

Forlang dem hos Deres Cyclehandler.

Stort Lager af Slanger til Havebrug, Mejerier og Bryggerier, og Gummivarer til industrielt Brug.

Dunlop Compagniets Filial,

København.

N. C. ROMS BOG & STENTRYKKERI KJØBENHAVN.